

سه‌شنبه نهم شهریور ماه ۱۳۹۵

سال هفتاد و دوم شماره ۲۰۸۲۱

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

۲۷ مرداد ماه ۱۳۹۵ هجری شمسی

چهاردهم ذی‌القعدة ۱۴۳۷ هجری قمری

جلسه بیست و یکم
(۲۱)

دوره دهم - اجلاسیه اول

۱۳۹۵ - ۱۳۹۶

جلسه ساعت هشت و سیزده دقیقه روز چهارشنبه به ریاست آقای علی اردشیرلاریجانی «رئیس مجلس» رسمیت یافت

عناوین مندرجات

- ۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور
- ۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید
- ۳- تبریک رئیس محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت سالروز ورود آزادگان سرافراز به میهن اسلامی
- ۴- تصویب طرح اصلاح جدول قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی (ثبت ۱۳۵)
- ۵- تصویب کلیات طرح استفسار به ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات و ارجاع آن به کمیسیون مربوطه (ثبت ۴۵)
- ۶- اعلام وصول طرح الزام وزارت امور خارجه به توسعه دیپلماسی انقلابی کشور با قید یک فوریت و رد فوریت آن (ثبت ۱۷۴)
- ۷- انتخاب آقایان: سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی و غلامرضا کاتب به عنوان عضو در شورای نظارت بر سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
- ۸- اعلام وصول (۱) فقره طرح
- ۹- ناطقین جلسه آقایان: اسداله قره‌خانی‌الوستانی، احمد امیرآبادی‌فراهانی، علی اسدی‌کرم، رسول خضری و ابوالفضل ابوترابی
- ۱۰- اعلام وصول (۲) فقره سؤال
- ۱۱- انتخاب آقایان: رمضانعلی سبحانی‌فر و محمد کاظمی به عنوان عضو در کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه
- ۱۲- انتخاب دو نفر از نمایندگان هر استان به عنوان ناظر در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان
- ۱۳- انتخاب آقای حیدرعلی عابدی به عنوان ناظر در شورای عالی نظام پرستاری
- ۱۴- تذکر آیین‌نامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی
- ۱۵- انتخاب آقایان: علیرضا رحیمی و محمدمهدی برومند به عنوان ناظر در هیأت نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت
- ۱۶- انتخاب آقای یحیی کمالی‌پور به عنوان ناظر در شورای راهبری دادرسی الکترونیکی
- ۱۷- انتخاب آقای سیدناصر موسوی‌لارگانی به عنوان ناظر در شورای مرکزی زکات
- ۱۸- تذکرات کتبی نمایندگان مجلس به مسئولان اجرایی کشور
- ۱۹- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده
- ۲۰- ضمیمه: الف - فهرست مصوبات
ب - فهرست طرح‌های اعلام وصول شده
ج - فهرست سؤالات اعلام وصول شده

جلسه ساعت دوازده و بیست دقیقه به ریاست آقای مسعود پزشکیان «نایب‌رئیس اول» پایان یافت

اداره تدوین مذاکرات مجلس شورای اسلامی

بها: ۵۰۰۰ ریال

۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه با حضور ۲۰۷ نفر از نمایندگان رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمایید.

دبیر (قاضی زاده هاشمی) - بسم الله الرحمن الرحيم

دستور جلسه بیست و یکم روز چهارشنبه بیست و هفتم مردادماه ۱۳۹۵ هجری شمسی، مطابق با چهاردهم ذی القعدة ۱۴۳۷ هجری قمری:

۱ - گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مورد طرح تفکیک حوزه انتخابیه میانداوب، شاهین دژ و تکاب.

۲ - گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مورد طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات.

۳ - بررسی تقاضای عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در مورد لغو رسیدگی به لایحه حمایت از حقوق معلولان طبق اصل (۸۵) قانون اساسی.

۴ - انتخاب یک نفر ناظر از اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با تصویب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر در نحوه اجرای ماده (۳۷) قانون مالیات بر ارزش افزوده.

۵ - انتخاب یک نفر خبره در فناوری اطلاعات و ارتباطات به انتخاب کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی و یک نفر از نمایندگان عضو کمیسیون قضایی و حقوقی به انتخاب کمیسیون قضایی و حقوقی و تأیید مجلس شورای اسلامی به عنوان عضو در کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه.

۶ - انتخاب دو نفر به نمایندگی از طرف هر قوه به انتخاب و معرفی مجلس شورای اسلامی به عنوان عضو در شورای نظارت بر سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران.

۷ - انتخاب دو نفر از نمایندگان استان با پیشنهاد مجمع نمایندگان استان و تصویب مجلس به عنوان ناظر در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان.

۸ - انتخاب یک نفر نماینده به معرفی کمیسیون بهداشت و درمان و انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر در شورای عالی نظام پرستاری.

۹ - انتخاب دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در هیأت نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت.

۱۰ - انتخاب یک نفر نماینده عضو کمیسیون قضایی و حقوقی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در شورای راهبری دادرسی الکترونیکی.

۱۱ - انتخاب یک نماینده از کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با پیشنهاد کمیسیون و انتخاب مجلس به عنوان ناظر در شورای مرکزی زکات.

۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید

رئیس - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید.

(آیات ۶۶ - ۶۲ از سوره مبارکه «یونس» توسط قاری محترم آقای مصطفی یادگاری تلاوت گردید)

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحيم

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ * لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ * وَ لَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ * أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ مَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنَّ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ إِنَّ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ *

(صدق الله العلي العظيم - حضار صلوات فرستادند)

رئیس - از جناب آقای یادگاری قاری محترم تشکر می‌کنیم. ترجمه آیات را بفرمایید.

دبیر (امیرآبادی فراهانی) - به نام خداوند بخشنده مهربان «آگاه باشید که بر دوستان خدا نه بیمی است و نه آنان اندوهگین می‌شوند. همانان که ایمان آورده و پرهیزگاری ورزیده‌اند. در زندگی دنیا و در آخرت مژده برای آنان است، وعده‌های خدا را تبدیلی نیست، این همان کامیابی بزرگ است. سخن آنان تو را غمگین نکند زیرا عزت همه از آن خداست، او شنوای داناست. آگاه باش که هر که و هر چه در آسمان‌ها و هر که و هر چه در زمین است از آن خداست و کسانی که غیر از خدا شریکانی را می‌خوانند از آنها پیروی نمی‌کنند، اینها جز از گمان پیروی نمی‌کنند و جز گمان نمی‌برند». راست گفت خداوند بلندمرتبه بزرگ.

آقای رئیس! ان شاء الله غایبین در طول جلسه قرائت خواهد شد.

رئیس - متشکریم.

۳ - تبریک رئیس محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت سالروز

ورود آزادگان سرافراز به میهن اسلامی

رئیس - سالروز ورود آزادگان سرافراز به میهن اسلامی را گرامی می‌داریم. این عزیزان مظهر استقامت و شکیبایی بودند و در دوران اسارت به خوبی از آرمان‌های انقلاب صیانت کردند و شخصیت انقلاب را به ظهور رساندند. برای همه این عزیزان و خانواده‌هایشان آرزوی توفیق می‌کنیم و ان شاء الله از وجود این عزیزان در بستر ادامه راه انقلاب به خوبی استفاده شود.

۴- تصویب طرح اصلاح جدول قانون تعیین محدوده حوزه‌های

انتخاباتی مجلس شورای اسلامی (نبت ۱۳۵)

رئیس - دستور جلسه را بفرمایید.

دبیر (قاضی زاده هاشمی) - دستور اول گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مورد طرح تفکیک حوزه انتخابیه میانداوب، شاهین دژ و تکاب است. جناب آقای کولیوند رئیس محترم کمیسیون در خدمتان هستم.

محمدجواد کولیوند (رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

سالروز ورود آزادگان را تبریک عرض می‌کنیم.

گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور به مجلس شورای اسلامی

طرح تفکیک حوزه انتخابیه میانداوب، شاهین دژ و تکاب به شماره چاپ (۱۵۰) که جهت بررسی به این کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردیده بود طی جلسه مورخ ۱۳۹۵/۵/۱۹ با حضور پیشنهاددهندگان و پژوهشگران مرکز پژوهش‌ها مورد رسیدگی قرار گرفت و با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۷) آیین‌نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌گردد.

رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور - محمدجواد کولیوند
همکاران محترم! خواهش می‌کنم، من دقایقی را در این خصوص توضیح می‌دهم، چون مسبوق به سابقه است. ما در اصل (۶۴) قانون اساسی داریم که در هر (۱۰) سال حداکثر (۲۰) نماینده می‌تواند به نمایندگان اضافه شود و در آن حالت هم دولت می‌تواند لایحه بیاورد و هم طرح داده شود، بعد تفکیک حوزه‌های انتخابیه هم داده شده است. در این دو حوزه هیچ نماینده‌ای اضافه نمی‌شود، حوزه میانداوب، شاهین دژ و تکاب در حاضر در مجلس دو نماینده دارد. شاهین دژ (۹۱) هزار نفر جمعیت دارد، تکاب هم (۷۸) هزار نفر، روستاهای شاهین دژ (۱۳۱) روستا و تکاب حدود (۱۱۱) روستا است و میانداوب (۲۷۰) هزار نفر جمعیت دارد با (۴۰۱) روستا.

در مجلس هشتم هم که لایحه برای بحث تفکیک آمده بود، در آنجا دولت هم در آن مقطع پیشنهاد داده بود و مسئولین محلی هم تقریباً به این تفکیک قائل هستند. یعنی ما هیچ نماینده‌ای اینجا اضافه نمی‌کنیم، شاهین دژ و تکاب به مرکزیت شاهین دژ و میانداوب به مرکزیت میانداوب، هر کدام هم با یک نماینده. الان هم در مجلس دو نماینده دارند.

لذا خواهش من این است که چون در انتهای دوره مجلس قبلی هم این مجدداً مطرح شد، در انتهای دوره یک مقدار حساسیت‌ها بالا بود، متأسفانه رأی نیاورد. لذا من خواهش می‌کنم که دوستان به این تفکیک رأی بدهند، هیچ نماینده‌ای جدا نمی‌شود. طول جغرافیایی این دو حوزه هم چیزی در حدود (۲۵۰) کیلومتر است. لذا به نظر می‌رسد که هم بحث موافقت دولت، هم بحث بررسی‌های گذشته، این تفکیک می‌تواند مؤثر واقع شود، متشکرم.

حاجی دلیگانی - تذکر دارم.

رئیس - اجازه بفرمایید، تذکرتان راجع به همین دستور است؟

تذکرتان را بفرمایید.

دبیر (وکیلی) - تذکر، جناب آقای حاجی دلیگانی بفرمایید.

حسینعلی حاجی دلیگانی (شاهین‌شهر، میمه و برخوار) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس! تذکر بنده ماده (۱۰۴) آیین‌نامه است. آنچه که ما می‌بینیم این دستور هفتگی مجلس است که چاپ شده است. در این دستور هفتگی این دو، سه تا موضوعی که امروز در دستور آمده است چاپ نشده است. اگر دستور دومی از قبل جایی چاپ شده است بفرمایید که ما هم بدانیم که کجا چاپ شده است. آیین‌نامه می‌گوید «دستور هفتگی مجلس باید به ترتیب

وصول طرح‌ها و لوایح از کمیسیون‌ها توسط هیأت‌رئیس مجلس تهیه و پس از چاپ و توزیع»، آقای رئیس! ما این «چاپ و توزیع» را ندیده‌ایم.

رئیس - بله، درست است، باید چاپ و توزیع شود. مسئول آن آقای قاضی‌زاده‌هاشمی است، شما یک توضیح بدهید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - ترتیب که رعایت شده، یعنی اولین دستوراتی هست که بعد از دستورات هفته قبل آمده است. (۴۸) ساعت قبل هم ما اصلاحیه دستور زدیم، در کازیه همه همکاران هم گذاشته شده و در پارلمان هم نصب شده است. یعنی علاوه بر اینکه در کازیه گذاشته شده، در تابلوهای داخل پارلمان هم نصب شده و به رؤیت همکاران رسیده است.

رئیس - متشکریم، آقای لاهوتی بفرمایید.

دبیر (وکیلی) - جناب آقای لاهوتی اخطارتان را بفرمایید.

مهرداد بانوج لاهوتی (لنگرود) - بسم الله الرحمن الرحيم

بنده هم سالروز ورود آزادگان عزیز به میهن اسلامی را گرامی می‌دارم. ان‌شاءالله از اینکه امروز در جمع این عزیزان در حوزه‌های انتخابیه نیستیم را عفو خواهند کرد.

آقای دکتر لاریجانی! من اصل (۶۴) قانون اساسی را خدمت جناب‌عالی قرائت می‌کنم. ببینید در اصل (۶۴) آمده: عده نمایندگان مجلس (۲۷۰) نفر است و از تاریخ همه‌پرسی سال ۱۳۶۸ هجری شمسی پس از هر ده سال، با در نظر گرفتن عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها حداکثر (۲۰) نفر می‌توانند به نمایندگان اضافه شوند.

استحضار دارید در این ارتباط الان حوزه‌های انتخابیه زیادی هستند که دچار چنین وضعیتی هستند. حتماً باز هم حضور ذهن دارید که دولت در این ارتباط لایحه‌ای هم تقدیم مجلس کرد، حالا در مجلس نهم به سرانجام نرسید. به نظر من دولت باید بر اساس این اصولی که خدمت حضرت‌عالی عرض کردم بیاورد برای این (۲۰) حوزه‌ای که امروز دچار مشکل هستند، ما در همه استان‌های کشور هم دچار چنین مشکلی هستیم تعیین تکلیف کند. من نمی‌خواهم بگویم مشکلی ندارند، اما نه اینکه ما بیاییم برای یک حوزه تعیین تکلیف کنیم.

رئیس - اشکال قانون اساسی آن چیست؟ آقای لاهوتی! شما اخطار دادید کجای آن مخالف است؟ چون ذیل اصل (۶۴) می‌گوید: «محدوده حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان را قانون تعیین می‌کند»، قانون است.

بانوج لاهوتی - آقای دکتر! همین‌جا را هم قانون مشخص کرده است.

رئیس - آقای لاهوتی! قانون یا به وسیله لایحه است یا طرح است، این طرح است. اگر قانون شد حوزه انتخابیه می‌شود.

بانوج لاهوتی - آقای دکتر! حداقل کمیسیون می‌آمد این (۲۰) منطقه را در نظر می‌گرفت.

رئیس - نه، لزومی ندارد، این دو موضوع است، یکی اینکه تعداد نمایندگان (۲۷۰) نفر است و هر چند سال بر حسب شرایط تصمیم می‌گیرند یک بحث است. ذیل آن راجع به زرتشتیان و کلیمیان و آشوریان نوشته است، این هم یک بحث است. (بانوج لاهوتی - آقای دکتر! آنکه اقلیت‌ها

هستند می گویند که سالها است که ما داریم کمک می کنیم تا این تقسیمات انجام بگیرد و رضایت عمومی مردم جلب شود. حوزه انتخابیه‌ای که در دوران دفاع مقدس خود من در آن مناطق حضور پیدا کردم. این حوزه انتخابیه بیش از (۲۵۰) کیلومتر طول دارد. روستاهای پراکنده، شهرهایی که از همدیگر فاصله دارند و مناطق هم مناطق محروم کشور هستند.

با این اقدام بخشی از مشکلات مردم حل می شود. همانطور که آقای رئیس گفت دو نماینده دارد، برادر من آقای محبی‌نیا و آقای هاشمی. این دو برادر با هم هماهنگ هستند و هر دو تمایل دارند که این حوزه‌ها از هم جدا شود. به اعتقاد من همکاران عزیز با یک رأی بسیار بالایی به این پیشنهاد رأی دهند تا اینکه هم خواسته‌های مردم سالها است که منتظرند یا دولت یا مجلس اقدامی کنند. حالا که مجلس پیش قدم شده است همکاران باید استقبال کنند و ان شاء الله رضایت عمومی منطقه را با خودشان به همراه داشته باشند.

رئیس - متشکریم، مخالف بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (وکیل) - مخالف بعدی جناب آقای سلیمی هستند، بفرمایید.

علیرضا سلیمی (محلات و دلیجان) - بسم الله الرحمن الرحيم

من ضمن عذرخواهی از برادران بسیار عزیز جناب آقای محبی‌نیا و جناب آقای هاشمی و ضمن احترام به نظر مردم عزیز این دو حوزه انتخابیه، ائمه محترم جمعه، فرمانداران و استانداری آذربایجان غربی با این تفکیک مخالف نیستیم، منتهای مراتب دلایل مخالفت من مسائل دیگری است که خدمتتان عرض می‌کنم.

اولین دلیل مخالفت این است، ببینید! اگر ما الان این دو حوزه انتخابیه را از هم تفکیک کنیم یک مطالبه عمومی در سراسر کشور ایجاد می‌شود. یعنی الان بسیاری از حوزه‌های انتخابیه که طبق اصل (۶۴) قانون اساسی از موعد مقرر هم گذشته است و اینها افزایش تعداد نمایندگان را مطالبه می‌کردند، مثلاً الان هندیجان در استان خوزستان نماینده ندارد، نزدیک (۳۰۰)، (۴۰۰) هزار نفر جمعیت دارد، الان کاشان در استان اصفهان نزدیک (۴۰۰) هزار نفر جمعیت دارد و یک نماینده دارد. ببینید! ما نباید این گسل‌ها را تحریک کنیم. آیا تبعات اجتماعی این را می‌توانیم بپذیریم؟ امروز این رأی ما منجر به این می‌شود که همه نمایندگان محترمی که الان در مجلس هستند، وقتی که الان مردم به صورت مستقیم دارند گوش می‌دهند و از رسانه‌ها اعلام می‌شود، یکباره یک هجمه شدیدی به سمت نمایندگان می‌آید که شما چرا در مورد حوزه انتخابیه ما این تصمیم را نگرفته‌اید، ببینید در آنجا این اقدام انجام شده است. به هر کیفیت این دلیل اول، اگر ما به انفکاک این دو حوزه انتخابیه رأی بدهیم، تبعات اجتماعی آن را نمی‌توانیم تحمل کنیم.

نکته دوم؛ ما اجازه بدهیم قانون جامع بیاید، اگر ما امروز این تصمیم را بگیریم، شاید دولت محترم بخواهد به تعداد نمایندگان شاهین‌دژ و تکاب بیفزاید، یعنی به دوتا نماینده بسنده نکند. حالا آن بحث تبعات اجتماعی که فشار عجیبی روی نمایندگان است. آقای دکتر لاریجانی! الان همین قم شما یک استان است با سه تا نماینده، فردا مردم قم می‌گویند آقای لاریجانی رئیس مجلس بود و نتوانست یک نماینده اضافه کند.

است) اجازه بدهید. موضوع سوم این است که «محدوده حوزه انتخابیه و تعداد نمایندگان را قانون تعیین می‌کند». الان اینجا دو حوزه‌ای که هست، در واقع یک حوزه است دو نماینده دارد، می‌خواهد دو قسم شود، تعداد عوض نمی‌شود، فقط دو قسم می‌شود. لذا اشکال اخطار قانون اساسی ندارد، متشکریم. مخالف اگر هست صحبت کند.

دبیر (وکیل) - بسم الله الرحمن الرحيم

مخالفین: جناب آقای مازنی، جناب آقای سلیمی و جناب آقای سعیدی. موافقین: جناب آقای کوچکی‌نژاد، جناب آقای جعفرزاده و جناب آقای مصری. مخالف اول جناب آقای مازنی هستند.

رئیس - جناب آقای مازنی بفرمایید.

احمد مازنی (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

من هم سالروز ورود آزادگان عزیز را تبریک عرض می‌کنم و امیدوارم ان شاء الله از ظرفیت همه ایثارگران مخصوصاً آزادگان زندانی سیاسی قبل از انقلاب و آزادگان دفاع مقدس بیش از پیش در نظام مقدس جمهوری اسلامی استفاده شود.

در مورد این دستور متأسفانه روند قانونگذاری وصله‌پینه‌ای در قوه مقننه کشور را دچار مشکلات و مردم را دچار سردرگمی و همچنین راههایی را برای فساد و گریز از قانون فراهم کرده است و متأسفانه قانون انتخابات هم از این رویه رنج می‌برد. بنده بدون اینکه در این مورد خاص بخواهم نظر بدهم، در این حوزه انتخابیه که ممکن است به هر حال این تفکیکی که انجام می‌شود کار صحیحی باشد، معتمد حال که همه مسئولان کشور به خصوص مسئولان ذی‌ربط در حوزه و موضوع انتخابات، شورای محترم نگهبان، وزارت محترم کشور و همچنین کمیسیون شوراها در مجلس شورای اسلامی، همه قائل به نقص قانون انتخابات هستند، حتی در بیانات بعضی از مسئولان نقص نظام انتخابات در کشور ما مطرح شده، نظرم این است که ما از این رفتار وصله‌پینه‌ای در قانون انتخابات پرهیز کنیم و هرگونه تصمیمی در این مورد را در قالب قانون جامع انتخابات اتخاذ کنیم.

رئیس - متشکریم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (وکیل) - موافق جناب آقای کوچکی‌نژاد هستند، بفرمایید.

جبار کوچکی‌نژاد (ارم ساداتی) (رشت) - بسم الله الرحمن الرحيم

ورود آزادگان عزیز به کشور ایران عزیز را تبریک عرض می‌کنم.

در رابطه با این اصلاحی که در رابطه با حوزه انتخابیه اعلام شده، البته از قوه مجریه انتظار بود که هم لایحه تقسیمات کشوری و هم تقسیمات حوزه‌های انتخابیه را به مجلس ارائه می‌داد. بیش از سه سال از عمر دولت هم می‌گذرد، وعده داده، متأسفانه دولت به وعده خودش عمل نکرد.

همکاران عزیز! ما باید تلاش کنیم رضایت مردم را جلب کنیم. مردم این مناطق سالها است درخواست دارند که حوزه‌های انتخابیه میاندوآب و شاهین‌دژ از هم جدا شود، یک درخواست مردمی است. حتی بعضی از همکاران ما مثل آقای دکتر عثمانی که در همسایگی این حوزه انتخابیه

نکته بعدی این است، ببینید! در دلایل توجیهی این طرح این‌طور آمده، گفته‌اند مردم، ائمه جمعه، فرمانداران و استانداری درخواست تفکیک داده‌اند. شما در کجای کشور سراغ دارید که مردم درخواست تفکیک نداشته باشند؟ خیلی از حوزه‌ها هستند که دو شهرستانی و سه شهرستانی هستند و یک نماینده دارند. مردم و ائمه جمعه درخواست تفکیک دارند، یعنی این دلیل عام است، این مربوط به حوزه انتخابیه تکاب و شاهین‌دژ به تنهایی نمی‌شود، نظایر فراوانی در کل کشور دارد.

بحث بعدی این است، ببینید! در اصل (۶۴) قانون اساسی که در مورد افزایش تعداد نمایندگان هست نوشته «با در نظر گرفتن عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها»، الان در بسیاری از حوزه‌های انتخابیه بعضی از اشکالات وجود دارد که مردم درخواست دارند.

به نظرم یک مقدار باید با دقت و وسواس پیش برویم. ضمن احترام به مردم عزیز تکاب و شاهین‌دژ و ضمن احترام ویژه به نمایندگان محترم این حوزه، ائمه محترم جمعه و سایر مسئولین به نظر می‌رسد رأی دادن به این طرح موجب تحریک گسل‌های اجتماعی در کل کشور می‌شود و یک مطالبه عمومی در کل کشور شکل می‌گیرد که بالاخره در فلان حوزه و فلان حوزه و فلان حوزه هم باید این اتفاق بیفتد و ما نمی‌توانیم پاسخگو باشیم. اجازه بدهید طرح دولت محترم بیاید پخته شود، بعد ان‌شاءالله در این رابطه تصمیم‌گیری کنیم، متشکریم.

رئیس - موافق بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (وکیل) - موافق بعدی جناب آقای عثمانی هستند، بفرمایید.

محمدقسیم عثمانی (بوکان) - بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران استحضار دارید که در دوره گذشته حالا به علت اینکه نزدیک به انتخابات بود این طرح با یک فاصله کمی رد شده بود منتها واقعیت این است که بنده به عنوان کسی که مرز مشترک با میاندوآب، شاهین‌دژ و تکاب داریم و از نزدیک هم مشکلات مردم و هم مشکلات نمایندگان محترم را در این حوزه‌ها شاهد هستیم، لمس کردیم و درک کردیم می‌خواهم به عنوان یک مطلع در منطقه خدمت‌تان عرض کنم. حالا ممکن است بالاخره اگر نمایندگان محترم از دور موضوع را می‌بینند با اینکه از نزدیک کسی که این مشکلات را درک کرده طی این هفت، هشت، نه سالی که در مجلس بودیم، شاید قدری نظر مخالفین هم تعدیل بشود.

اولاً این تفکیک خواست کل مردم است، یعنی هم مردم محترم و شریف میاندوآب، هم مردم شریف شاهین‌دژ و هم مردم شریف تکاب این خواسته را دارند که این تفکیک صورت بگیرد چرا که شرایط موجود، شرایطی است که هم مردم و هم نمایندگان زحمتکش این سه تا شهرستان با مشکل مواجه هستند و طولانی بودن این حوزه از شمال این حوزه تا جنوب این حوزه صعب‌العبور بودن و مشکل راه آن به شکلی است که واقعیت این است نماینده‌ای که به حوزه میاندوآب، شاهین‌دژ و تکاب مراجعه می‌کند اگر یک هفته برود فقط می‌تواند حداکثر دو تا از این شهرستان‌ها را برود و با بقیه حوزه‌های ما خیلی متفاوت است و این هم نمایندگان محترم و هم مردم را

به زحمت انداخته است. در جهت رضایت مردم و در جهت کارایی بیشتر ما خواهش‌مان این است که دوستان به این تفکیک رأی بدهند.

نکته مهمی که اشاره شده این است که تعداد نمایندگان عوض نمی‌شود، الان این سه تا شهرستان دو تا نماینده دارند، همین دو تا نماینده فقط حوزه کاریشان قدری تفکیک می‌شود و امکان نظارت بیشتر، امکان حضور بیشتر نمایندگان و امکان دسترسی مردم را به شدت افزایش خواهد داد. بافت فرهنگی این سه تا شهرستان هم به گونه‌ای است که این تفکیک می‌تواند کمک کند و می‌تواند به رضایتمندی مردم، انسجام و اتحاد بیشتر و به نزدیک شدن مردم به نمایندگان‌شان کمک کند و به هیچ وجه این بحث‌ها نباید وارد جریان‌های حاشیه‌ای بشود. بالاخره مردم از نمایندگان‌شان انتظار دارند این تلاش را بکنند. هم نمایندگان محترم قبلی این تلاش را کردند که به نتیجه نرسید، هم الان جناب آقای دکتر محبی‌نیا و جناب آقای دکتر هاشمی که هر دو بالاخره از نمایندگان خوب و دلسوز مردم هستند رضایت دارند به این کار، نمایندگان استان، خود استانداری، خود وزارت کشور همه نظرشان، نظر مثبت هست در این تفکیک. وقتی همه به این تفکیک رضایت دارند چه دلیلی برای مخالفت ما می‌ماند؟ نه هزینه‌ای را اضافه می‌کند، نه تعداد نمایندگان را عوض می‌کند، فقط رضایتمندی را در این سه تا شهرستان افزایش می‌دهد.

لذا انتظار مردم خوب این سه تا شهرستان این هست که مجلس محترم به این تفکیک رأی بدهند که در نهایت به نظر من نفع آن را مردم و نظام خواهند برد و خواهش من این است دوستانی که بالاخره دسترسی به آنجا ندارند، خبر ندارند بنده به عنوان یک مطلعی که کل مرز مشترک ما با این سه تا شهرستان و این حوزه‌ها است، نه به عنوان نماینده آنجا بلکه به عنوان نماینده شهر جانبی که از نزدیک اشراف دارم بر شرایط آنجا، خواهش من این است که به این تفکیک رأی موافق بدهید. خیلی متشکرم.

رئیس - متشکریم، مخالف آخر را بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای لاهوتی مخالف هستند، بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی (لنگرود) - بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران محترم! حتماً حضور ذهن دارید بنده ابتدای جلسه اصل (۶۴) قانون اساسی را اخطار دادم، اصل (۶۴) قانون اساسی می‌گوید در هر دوره (۱۰) ساله (۲۰) تا حوزه انتخابیه می‌تواند به تعداد (۲۷۰) نفر نماینده فعلی اضافه بشود.

ببینید دوستان! در همه استان‌های دیگر واقعاً ما یک چنین مشکلی داریم، در همین استانی که الان یک حوزه انتخابیه برایش مطرح است ممکن است شهرستان‌های دیگر هم در هر صورت دچار یک چنین مشکلی باشند. انتهای همین اصل (۶۴) همینطور که آقای دکتر لاریجانی هم فرمودند، نوشته «محدوده حوزه‌های انتخابیه و تعداد نمایندگان را قانون مشخص می‌کند.» محدوده انتخابیه همانطور که در استان‌های دیگر چنین مشکلی دارند، در همین جا هم محدوده را قانون مشخص کرده. من الان در حوزه انتخابیه استان خودم مثال بزنم، آقای شکری اینجا هستند، آقای شکری! درست

است؟ طوالتش، ماسال و رضوانشهر سه تا شهرستان را ایشان دارند اداره می کنند، دوستان! اگر قرار هست تغییری کند از ظرفیت قانون اساسی استفاده نکنیم. این را به قانون و لایحه موکول نکنیم، دولت یک لایحه جامع، تمیز و مرتب بیاورد تا مشکل همه حوزه های انتخابیه را حل کند.

آقای دکتر لاریجانی! الان من عرض کردم واقعاً در شهرستان خودمان، استان خودمان را مثال زدیم، در مازندران همینطور، در استان های دیگر همینطور، آقای احمدی لاشکی الان اینجا هستند، چند تا شهرستان شما دارید؟ رامسر و تنکابن، آقای یوسف نژاد می داند و عرایض بنده را تأیید می کنند. در خود استان مازندران چند تا حوزه انتخابیه است که دچار چنین وضعیتی هستند. دوستان! من اعتقاد دارم قانون اساسی این ظرفیت را برای کل کشور ایجاد کرده، بنابراین اجازه بدهید این ظرفیتی را که حالا قانون اساسی برای (۲۰) نوع حوزه انتخابیه ایجاد کرده دولت لایحه بیاورد نه اینکه ما بیایم برای یک منطقه تصمیم گیری نکنیم. آقای دکتر لاریجانی هم فرمودند، محدوده حوزه انتخابیه همانطور که شهرستان های دیگر هم مشکل دارند در همین حوزه هم محدوده حوزه انتخابیه را قانون مشخص کرده. من خواهش می کنم رأی مخالف بدهید، اجازه بدهید که در یک فرصت جامع تری دولت بیاورد این موضوع را طی یک لایحه ای در مجلس اصلاح کند و همه کشور استان هایی که مشکل دارند، مشکل شان حل بشود، متشکرم.

رئیس - متشکریم، موافق را اعلام بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای مصری موافق هستند.

رئیس - آقای مصری! شما وقت تان را به آقای محبی نیا دادید؟ بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای محبی نیا موافق هستند، بفرمایید.

جهانبخش محبی نیا (میان دوآب، شاهین دژ و تکاب) -

بسم الله الرحمن الرحيم

پروردگار! عاجزانه از محضر ربانی و قدرت لایتنهای و بی انتهایت درخواست می کنم که امروز محبی نیا را از شر نفس و نگاه شخصی به مسائل ملی و منطقه ای نجات بده و کلامش را کلام حضرت حق قرار بده.

نمایندگان محترم، خواهران و برادران! آنچه امروز می خواهید در رابطه با آن تصمیم بگیرید مطالبه چندین ساله نزدیک به نیم میلیون نفر جمعیت ایران بزرگ و ایران پر اقتدار است که در منطقه میان دوآب، شاهین دژ و تکاب زندگی می کنند. ملتی انقلابی و بزرگ که در طول جنگ تحمیلی و مبارزه با ضد انقلاب نشان های پرافتخاری را در سینه خود و سینه تاریخ ثبت کرده اند. هزاران شهید در این سه شهرستان تقدیم انقلاب شده که به نسبت از بعضی از استان ها شهدای تقدیمی اش بیشتر است و لذا در اول کلام می خواهم دغدغه و نگرانی بعضی از عزیزان را که در مجلس مطلبی را مطرح کردند که خدای ناکرده این تقسیم به نفع مسائل ملی و کشوری نباشد، جواب بدهم. سروران گرانقدرم، برادران عزیزی که به حق دغدغه دارید! اگر آن نگرانی شما صادق باشد آقای حضرت حجت الاسلام و المسلمین حسن زاده امام جمعه میاندوآب، حجت الاسلام باقری امام جمعه شاهین دژ، حجت الاسلام محمدی امام جمعه تکاب و حجت الاسلام آذریندار که دیشب با وزیر اطلاعات ما در

همین رابطه جلسه داشتیم، امام جمعه چهاربرج و حجت الاسلام آقایی امام جمعه کشاورز که پنج امام جمعه این منطقه هستند از ما مصرانه این درخواست را نمی داشتند. در دوره های قبل و احتمال می دهم این دوره خدمت ریاست فرهیخته مجلس شورای اسلامی طومار فرستادند، پای طومار را این ائمه جمعه امضاء کردند که ما به همین سبکی که الان در طرح آمده رضایت داریم که این منطقه منفک بشود. این در جواب به عزیزان.

دیروز ما در خدمت جناب آقای دکتر علوی وزیر اطلاعات بودیم که ایشان هم موافق هستند. مرکز پژوهش ها موافق است.

جناب آقای لاهوتی عزیز! حضرت عالی که می فرمایید دولت لایحه بیاورد، دولت راضی است و جهت اطلاع نمایندگان محترم به عرض می رسانم که اتفاقاً این خواسته و مطالبه نقطه ای است که دولت و ملت به پیوند می رسد و از پیوند دولت و ملت رضایت، مشروعیت و اقتدار صادر می شود. عزیزان من! مردم، جریانات سیاسی راست و چپ، رؤسای حوزه های علمیه منطقه، با این تفکیک موافقت.

من خدمت حضرت آقای ذوالنوری عرض کردم پیروی نکنیم از سبیلی که مراجعه کردیم به قرآن و بعضاً اطلاعاتی که زمینه واقعی و حقیقی ندارد خدای ناکرده مبنای بعضی از تصمیم گیری های ما نشود. به استحضار حضرت ایشان رساندم.

برادران! مطلب بعدی که هست مشکلاتی است که در عرصه نمایندگی بر نمایندگان و مردم عارض است. جناب آقای کولیوند عزیز فرمودند این یادگار شهدا که یک نقطه این حوزه ملکان و مراغه آذربایجان شرقی و یک نقطه اش بیجار کردستان و قسمتی هم از این منطقه با زنجان هم مرز است دارای نزدیک به (۷۰۰) تا روستا است، بعضی از نمایندگان و خود بنده هم نمی توانیم به بعضی از مناطق برویم و این منطقه و این عدم مراجعه باعث پیش داوری های منفی و ذهنیت های بسیار شدید اجتماعی می شود که متأسفانه مسئله امنیت ملی ما را در آستانه آسیب قرار می دهد. (رئیس - متشکر) چشم، آقای دکتر یک لحظه. جناب آقای دکتر هاشمی نماینده خوب تکاب، شاهین دژ و میاندوآب هم با این درخواست موافق هستند و طرح را امضاء کرده، طرح به امضاء اعظام و نخبگانی از مجلس شورای اسلامی رسیده است. فلذا من با توجه به اینکه متأسفانه وقتم تمام شد با عنایت به حضرت حق و با توکل بر ائمه و با توجه به مطالبه مردم. جناب آقای سلیمی عزیز! قانون ساختار و وسیله ای است در جهت تأمین (رئیس - متشکر) رفاه و آسایش مردم و لذا از این رفاه و آسایش برای خوشحالی مردم به إذن حضرت باری تعالی استفاده بفرمایید.

رئیس - خیلی ممنون، متشکریم. دولت موافق هستند. کمیسیون توضیحی دارید بفرمایید.

محمد جواد کولیوند (رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران محترم دقت بفرمایید! مخالفین محترم مخالفت نکردند. البته اصل (۶۴) را تذکر دادند، اصل (۶۴) سه قسمت دارد که رئیس محترم جلسه قرائت کردند.

بخش اول تعداد نمایندگان است.

بخش دوم اقلیت‌های دینی است.

بخش سوم محدوده و حوزه‌های انتخابیه است.

محدوده‌هایی که باید اصلاح بشود در حقیقت نماینده جدید بخواهد باید ما بخش اول اصل (۶۴) را عمل کنیم که آن الان مبنای ما نیست. مبنای ما بحث سوم اصل (۶۴) است که این دو حوزه دو نماینده در حال حاضر در مجلس دارد و در لایحه ارسالی دولت در مجلس هشتم و همان لایحه تفویض در مجلس نهم، این موضوع تفکیک در لایحه دولت هم بود و دولت هم موافق است. لذا خواهش می‌کنم که به منظور رفع مشکلات دو منطقه ان شاء الله رأی بدهید، همانطوری که مستحضر هستید میاندوآب (۲۷۰) هزار نفر جمعیت دارد با (۴۰۱) روستا و شاهین‌دژ (۹۱) هزار نفر جمعیت با (۱۳۱) روستا و تکاب با (۷۸) هزار نفر جمعیت با (۱۱۱) روستا. لذا این تفکیک می‌تواند کمک کند هم به وظایف نمایندگی و هم بحث خدمات‌رسانی به مناطق، متشکرم.

رئیس - متشکریم، آقای عباسی خطاری راجع به این موضوع داشتند بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای عباسی بفرمایید.

اسداله عباسی (رودسر و املش) - بسم الله الرحمن الرحیم

با عرض سلام و آرزوی توفیق برای همه همکاران عزیز و گرامیداشت سالروز ورود آزادگان عزیز به میهن اسلامی.

آقای دکتر لاریجانی! اصول (۶۴) و (۷۵) قانون اساسی و مواد (۱۳۱)، (۱۳۲) و (۱۳۳) آیین‌نامه داخلی مجلس را بنده اخطار دارم.

ضمن اینکه احترام می‌گذاریم به درخواست و تقاضای همکاران عزیزمان و فرمایشاتی که برادر عزیزم جناب آقای محبی‌نیا داشتند بنده ضمن حمایت و موافقت با نظر ایشان، اما مشکلی که داریم بحث تغییر ساختار هست. یعنی اگر ما بیایم این شهرستان‌ها را تفکیک بکنیم و فرمانداری‌ها را عوض بکنیم و ساختار ادارات را تغییر بدهیم آیا بار مالی بر دولت تحمیل نمی‌شود؟ اصل (۷۵) قانون اساسی به ما چه گفته؟ به ما گفته اگر طرحی بیاید و باعث بشود برای دولت هزینه داشته باشد، اینجا اصل (۷۵) قانون اساسی کاملاً روشن است «طرح‌های قانونی و پیشنهادها و اصلاحاتی که نمایندگان درخصوص لوایح قانونی عنوان می‌کنند و به تقلیل درآمد عمومی یا افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد در صورتی قابل طرح در مجلس هست که در آن طریق جبران کاهش درآمد یا تأمین هزینه جدید نیز معلوم شده باشد»

رئیس - بسیار خوب، یعنی شما اخطارتان این است که بار مالی دارد و چون طرح است مطابق اصل (۷۵) قابل طرح نیست. (عباسی - در قالب لایحه باید بیاید) ببینید! این حوزه انتخابیه شاهین‌دژ، تکاب و میاندوآب هر کدام یک فرمانداری دارد، یعنی تشکیلاتی عوض نمی‌شود. من از آقای مقیمی الان سؤال کردم که مطلبی که شما فرمودید آیا تشکیلات اضافه می‌شود؟ اگر تشکیلات اضافه بشود ایراد شما وارد است، اصل (۷۵) است. اما ایشان فرمودند فرمانداری هست و تشکیلات اضافه نمی‌شود، بنابراین اشکال قانون اساسی نخواهد داشت.

حضر ۲۳۸ نفر، کلیات این طرح را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند دوستان رأی‌شان را اعلام فرمودند؟ پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** راجع به ماده‌واحد پیشنهادی اگر هست، بفرمایید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - آقای دکتر پیشنهادی نداریم.

رئیس - پیشنهادی نیست، پس برای رأی‌گیری قرائت بفرمایید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - ماده‌واحد - جداول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی موضوع قانون تعیین محدوده حوزه انتخابیه مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۱/۳۰ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

حوزه انتخابیه میاندوآب، شاهین‌دژ و تکاب به دو حوزه مستقل زیر تقسیم می‌شود:

الف - حوزه انتخابیه میاندوآب، شامل شهر میاندوآب - بخش مرکزی - بخش باروق - بخش مرحمت‌آباد به مرکزیت شهر میاندوآب با یک نماینده.

ب - حوزه انتخابیه شاهین‌دژ و تکاب، متشکل از شهرستان شاهین‌دژ شامل شهر شاهین‌دژ - بخش مرکزی - بخش کشاورز و شهرستان تکاب شامل شهر تکاب - بخش مرکزی - بخش تخت‌سلیمان به مرکزیت شهر شاهین‌دژ با یک نماینده.

رئیس - آقای مقیمی! این عبارت بند «الف» شهرستان میاندوآب باید بنویسند یا شهر میاندوآب؟ در بند «الف» که نوشتند حوزه «انتخابیه میاندوآب شامل شهر میاندوآب» باید بنویسند شهرستان میاندوآب. این درست است باید «شهرستان» بشود. پس این یک اصلاح عبارتی دارد، شهر نیست، شهرستان است.

حضر ۲۳۷ نفر، بندهای ماده‌واحد را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. اصل ماده‌واحد به رأی گذاشته شد. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** متشکریم.

۵- تصویب کلیات طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات و ارجاع آن به کمیسیون مربوطه (ثبت ۴۵)

رئیس - دستور بعدی را بفرمایید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - دستور بعدی گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مورد طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات هست. جناب کولیوند در خدمت‌تان هستیم.

رئیس - آقای کولیوند بفرمایید.

دبیر (وکیل) - مخالفان آقایان: پورابراهیمی، ابطحی و جعفرزاده. موافقان آقایان: قاسم میرزائی‌نیکو، دلخوش و آقای بختیار که (رزرو) هستند.

البته این مطابق ماده (۱۶۹) دو تا موافق و دو تا هم مخالف خواهد داشت.

محمدجواد کولیوند (رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور به مجلس شورای اسلامی طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات به شماره چاپ (۵۴) که جهت بررسی به این کمیسیون ارجاع گردیده بود طی جلساتی و با حضور پیشنهاددهندگان، نمایندگان دستگاههای اجرایی ذی ربط، مشاوران و پژوهشگران مرکز پژوهشها مورد رسیدگی قرار گرفت و به شرح زیر به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۷) آیین نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می گردد.

ضمناً گزارش کمیسیون فرعی قضائی و حقوقی تا این تاریخ واصل نگردید.

رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور - محمدجواد کولیوند

همکاران محترم توجه بفرمایید! دو سؤال انجام شده؛ یک سؤال این است که در تبصره (۳) ماده (۵۲) در حقیقت شورای محترم نگهبان در چه زمانی می تواند تأیید صلاحیت نمایندگان و نامزدها را انجام بدهد؟ من تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون فعلی را می خوانم. در این تبصره آمده، «در صورتی که نظر هیأت مرکزی نظارت مبنی بر رد صلاحیت داوطلبانی باشد که صلاحیت آنان مورد تأیید هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه قرار گرفته است، داوطلبان می توانند اعتراض خود را به شورای نگهبان تسلیم نمایند. شورای نگهبان (۲۰) روز پس از اظهار نظر هیأت مرکزی نظارت نظر قطعی و نهایی خود را در خصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام خواهد کرد». این تبصره (۳) ماده (۵۲) فعلی است. سؤال این است که اگر فردی بر اساس این تبصره تأیید صلاحیت شده باشد و در انتخابات شرکت کند و بعد رأی گیری انجام بشود و صحت انتخابات هم تأیید بشود، یعنی حوزه انتخابیه صحتش تأیید بشود. آیا بعد از صحت انتخابات مجدداً شورای نگهبان نسبت به صلاحیت آن فرد می تواند ورود کند یا اینکه باید مدارک ارسالی به شورای نگهبان به مجلس ارسال بشود و در حقیقت اعتبارنامه نماینده مورد بررسی قرار بگیرد. سؤالی که انجام شده جواب را کمیسیون بعد از مشورت و نظرات متعدد کارشناسان و مرکز پژوهشها به این شکل تنظیم کرده:

«پس از اعلام نظر قطعی و نهایی شورای نگهبان در مهلت (۲۰) روزه مذکور در تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی درباره صلاحیت یک نامزد انتخابات و بعد از انتخاب او با رأی سالم مردم، این شورا نمی تواند اظهار نظر مجددی درباره صلاحیت آن نامزد یا منتخب داشته باشد و چنانچه مدارک جدیدی درباره او به شورا رسیده باشد، این مدارک طبق ماده (۳۰) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی اعتبارنامه های منتخبان مورد رسیدگی قرار می گیرد» این یک سؤال بود.

سؤال بعدی در رابطه با ابطال انتخابات در ماده (۷۳) هست.

در ماده (۷۳) قانون چنین می گوید:

«صدور اعتبارنامه منتخبین موکول به عدم ابطال انتخابات از طرف شورای نگهبان می باشد و شورای نگهبان در اسرع وقت نظر خود را درباره انتخابات

اعلام می نماید و وزارت کشور موظف است بلافاصله دستور صدور اعتبارنامه را بدهد». سؤال این بوده که این مبنای ابطال انتخابات آیا ناظر بر کل حوزه است یا ناظر بر ابطال رأی یک فرد منتخب است؟ اینجا جوابی که داده شده بر اساس مطالعات و بررسی ها جواب این است؛

«منظور قانونگذار از عبارت «ابطال انتخابات» مندرج در ماده (۷۳) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ و اصلاحات بعدی آن صرفاً ناظر به کل حوزه انتخابیه است و نمی توان آرای برخی از منتخبان را بعد از اعلام صحت انتخابات آن حوزه ابطال کرد» من خواهش می کنم که دوستان ان شاء الله نظر مثبت شان را بدهند.

رئیس - متشکریم، یک مخالف و یک موافق می تواند در تفسیر حرف بزند و هر کدام حدوداً ده دقیقه می توانند صحبت کنند. مخالف را دعوت بفرمایید.

دبیر (وکلی) - من یک معذرت خواهی بدهکار هستم. اسامی که قرائت شد مربوط به دستور بعد هست، اما در ارتباط با این دستور مخالف جناب آقای حاجی دلیگانی هستند. بفرمایید.

رئیس - آقای حاجی دلیگانی بفرمایید.

حسینعلی حاجی دلیگانی (شاهین شهر، میمه و بر خوار) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس! ابتدائاً بنده اخطار اصل (۹۹) را دارم که نظارت کامل بر انتخابات بر عهده شورای محترم نگهبان هست و ما نمی توانیم الان بیاییم در این قانون به این اختیار مقداری خدشه وارد کنیم. با این نوع استفساریه ای که صورت گرفته در واقع برخی از مراحل تأیید یا رد انتخابات از جمله اصل برگزاری انتخابات، روند انتخابات را در آن وارد شده که شورای نگهبان نمی تواند اظهار نظر کند. لذا ابتدائاً اخطار را دارم اگر می پذیرید که بحث روشن بشود.

رئیس - عرض می شود که چون در خود قانون انتخابات آمده است که شورای نگهبان در چه امد زمانی نظر قطعی خود را بدهد، این می خواهد این را ایضاح کند، لذا اخطار وارد نیست. اگر مخالفت دارید، مخالفتتان را بفرمایید.

حاجی دلیگانی - بله مخالفتم را اعلام می کنم، همکاران عزیز ببینید! نظارت شورای محترم نگهبان یک نظارت استصوابی است و در همه مراحل و شرایط می تواند اعمال بشود. چند تا اشکال به این نکاتی که در این سؤال و پاسخ خصوصاً سؤال یک و پاسخ آن آمده هست، یکی اینکه گفته پس از اعتراض نامزد به رد صلاحیت خود دیگر نمی شود مجدد آن را رد کرد، در حالی که ما اینجا فقط بحث خود فرد را نداریم، شخصیت خود فرد فقط موضوع بحث مان نیست، هر چند آن هم هست، بلکه نظارمان و این نظری که شورای نگهبان می دهد در خصوص روند انتخابات هم هست.

نکته بعدی این که آمده پیش داوری کرده در این سؤال، گفته پس از رأی سالم مردم، این رأی سالم مردم را ما خودمان بر اساس قانون به نظری معین واگذار کردیم که شورای نگهبان است، او بایستی که تشخیص بدهد این روند انتخابات سالم بوده، یا نبوده ما که نمی توانیم پیش داوری نکنیم، ما انتخاباتی که هنوز برگزار نشده را نمی توانیم بگوییم که سالم بوده، سالم بودنش بایستی

در یک بررسی‌های جامعی که صورت می‌گیرد تشخیص داده بشود. از طرفی در پاسخ هم باز یک نکته آمده، گفته که راجع به خود فرد، در حالیکه ما باز اینجا بحث روند انتخابات را داریم. بله، اگر کلیت روند انتخابات، مجموعه فعالیت‌های انتخاباتی که انجام شده، اگر اینها مورد تأیید واقع شد، البته آن یک بحث دیگری هست که البته من معتقد هستم و برداشت از قانون اینطور می‌شود که هر زمانی که اشکالی و مستندات جدیدی کشف شد، شورای نگهبان می‌تواند تا زمانی که فرد به مجلس راه پیدا نکرده آن را رد صلاحیت بکند. از آن طرف خود ما که می‌دانیم اعتبارنامه‌ها در مجلس تا حالا چند بار در این (۱۰) دوره‌ای که برگزار شده روند درستی برای رسیدگی داشته؟ در همین دوره شما شاهد بودید که یکجا مورد تصویب قرار گرفت. پس اینجا بایستی همانطوری که همه ما نظارت استصوابی را قبول کردیم هنگامی که می‌خواستیم برای نمایندگی کاندیدا بشویم گفتیم که ولایت مطلقه فقیه را قبول داریم، نظارت استصوابی را قبول داریم، الان هم بیاییم این را قبول بکنیم و به این رأی مخالف بدهیم که در روند انتخابات مشکلی بوجود نیاید. این که یک اتفاقی در یک جایی افتاده، مدارکی بوجود آمده و اظهار نظری صورت گرفته ما بایستی بیاییم الان بخواهیم کل قانونی که تا الان حاکم بوده و انتخابات بر اساس آن انجام می‌شده است را بخواهیم که به هم بزنیم. لذا خواهم از همه همکاران این هست که به این استفساریه رأی منفی بدهند.

رئیس - متشکریم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای مطهری موافق هستند.

رئیس - یک لحظه اجازه بدهید، در این زمینه اخطار دارند. آقای وکیل اگر اخطار راجع به همین موضوع هست باید بحث را متوقف کنم.

دبیر (وکیل) - آقای سلیمی اخطار دارند.

رئیس - بفرمایید.

علیرضا سلیمی (محلات و دیلیجان) - بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای رئیس! من اصل نود و نهم را اخطار دارم ببینید! اصل (۹۹) و (۹۸) که (۹۸) هم ناظر به همین مسأله است که الان عرض می‌کنم در اصل (۹۹) می‌فرماید «شورای نگهبان نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان، ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی را بر عهده دارد» در اصل (۹۸) تفسیر قانون اساسی را به عهده شورای محترم نگهبان گذاشته. در تفسیر اصل (۹۹) شورای محترم نگهبان گفته این نظارت، مطلق و در همه مراحل انتخابات است. آقای دکتر! من بحث محتوایی الان ندارم، من بحث شکلی دارم، که آیا اصلاً مجلس می‌تواند در این مورد ورود پیدا بکند یا نمی‌تواند ورود پیدا بکند.

رئیس - ما که قبلاً ورود داشتیم، یعنی اینکه نظارت مربوط به شورای نگهبان است که روشن هست، همانطور که فرمودید در اصل (۹۸) آمده. در اصل (۹۹) هم که استناد می‌فرمایید، مجموعاً نشان می‌دهد که نظارت در انتخابات چه مجلس و چه، من الان عرضم که تمام نشده. می‌خواهید صحبت بفرمایید؟ آقای سلیمی بفرمایید مطلب‌تان تمام بشود من فکر کردم مطلب‌تان تمام شده.

سلیمی - آقای دکتر ببینید! الان شورای نگهبان تفسیر کرده، گفته این نظارت مطلق و در همه مراحل است.

مضافاً به اینکه در همین قضیه اخیری که در این انتخابات اخیر بوجود آمد این شورای حل اختلاف بین قوا هم رأی داده. الان بنظر می‌رسد مغایر است، یعنی بررسی ما مغایر اصل (۱۱۰) هم می‌شود با توجه به آن نظری که شورای حل اختلاف بین قوا داده است. به نظرم می‌رسد که از نظر شکلی ما نمی‌توانستیم ورود پیدا بکنیم. الامرالیکم.

رئیس - مطلب تمام شد؟ جناب آقای سلیمی! در اینکه نظارت بر انتخابات چه مجلس و چه ریاست جمهوری بر عهده شورای نگهبان است تردیدی نیست، شورای نگهبان هم نظارتش را استصوابی می‌داند در همه مراحل، تفسیر اینها هم با خودشان هست و درست است.

اما این به این معنا نیست که قانونمند نباشد، به همین دلیل شما قانون گذاشتید که در چه زمانی شورای نگهبان در هیأت‌های نظارت استان بررسی کند، در چه زمانی در هیأت مرکزی و در چه زمانی شورای نگهبان نظر بدهد. بنابراین این امور مخالف این نیست که قانونمند بشود. حالا ما چون قانون قبلاً داشتیم شورای نگهبان هم تصویب کرده حالا اینجا سؤال این است که با توجه به این قانون این کار را می‌تواند بکند یا نه. این اشکالی از نظر قانون اساسی ندارد تا حالا ببینیم نظر شورای نگهبان چیست. موافق را دعوت بفرمایید، راجع به همین موضوع است؟ بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای کواکبیان بفرمایید.

رئیس - آقای کواکبیان بفرمایید.

مصطفی کواکبیان (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس! اگر عنایت بفرمایید.

ابطحی - اسم آقای کواکبیان در لیست نبوده.

رئیس - آقای ابطحی چه هست؟ در لیست نیست؟

کواکبیان - چرا، چرا، آقا در لسیت هستیم.

رئیس - آقای کواکبیان یک لحظه اجازه بدهید، من باید پاسخ بدهم. اگر در لیست نیست نمی‌توانند صحبت بکنند.

دبیر (وکیل) - جناب آقای کواکبیان در لوح نیستید.

رئیس - آقای مطهری شما صحبت بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای مطهری بفرمایید.

علی مطهری (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران محترم توجه بفرمایید! این استفساریه موضوع مهمی را مطرح می‌کند. صورت مسأله این هست که در انتخابات مجلس شورای اسلامی بعد از تأیید صلاحیت یک نامزد انتخابات در یک حوزه انتخابیه و تأیید سلامت و صحت انتخابات در آن حوزه، درحالی که هیچ تخلفی مانند خرید رأی از آن منتخب سر زده آیا هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات می‌تواند آرای او را باطل اعلام کند؟ در انتخابات اخیر مجلس دیدیم که در حوزه انتخابیه اصفهان

در این پاسخ گفته شده که نظر قطعی و نهایی نمی‌تواند دو تا باشد و قابل تغییر نیست و اگر مدرک جدیدی به دست آمده باید به مجلس ارسال بشود. سؤال دوم این است «آیا عبارت «ابطال انتخابات» در ماده (۷۳) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی صرفاً ناظر به کل حوزه انتخابیه است، یا می‌تواند ناظر به هریک از منتخبان نیز باشد؟» پاسخ داده شده «منظور قانونگذار از عبارت «ابطال انتخابات» مندرج در ماده (۷۳) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی صرفاً ناظر به کل حوزه انتخابیه است و نمی‌توان آرای برخی از منتخبان را بعد از اعلام صحت انتخابات آن حوزه ابطال کرد».

همانطور که گفتیم ابطال آرای یک منتخب به دلیل تخلفات در جریان انتخابات مسأله دیگری است و در ماده (۱۹) انتخابات تعیین تکلیف شده، که مثلاً اگر خرید رأی صورت گرفته آرای او باطل است. این محل سؤال نیست و روشن است. بحث آنجایی است که چنین تخلفاتی در کار نبوده و ناظر انتخابات می‌گوید صحت انتخابات فلان حوزه که مثلاً سه منتخب دارد تأیید شده، ولی انتخابات یکی از آنها ابطال شده. این مورد سؤال است که یعنی چه، این چه معنی می‌دهد؟ سخن در این است که اگر صحت انتخابات آن حوزه تأیید شده انتخابات هر سه نفر تأیید شده نه این که درباره دو نفر تأیید شده و یک نفر حذف شده و اگر بحث صلاحیت مطرح است، مدارک جدید باید به مجلس ارسال بشود بخاطر احترام به رأی مردم، مجلس تصمیم بگیرد.

همانطور که عرض کردم مطلب، روشن است و ابهامی وجود ندارد همانطور که یکی از اعضای محترم شورای نگهبان هم در مسأله اخیر گفته بودند ما هم می‌دانیم که مدرک جدید باید به مجلس ارسال بشود و مجلس تصمیم بگیرد و قانون هم همین را می‌گوید، ولی چون احتمال قوی می‌دهیم که مجلس او را رد نکند، ما خودمان آن را رد می‌کنیم.

بحث نظارت استصوابی هم که مطرح شد که در ماده (۳) قانون انتخابات آمده این نمی‌تواند با سایر مواد قانون انتخابات مغایر باشد. در ماده (۵۲) آمده که شورای نگهبان فقط (۲۰) روز بعد از آن اظهار نظر هیأت مرکزی نظارت می‌تواند نظر قطعی و نهایی خودش را اعلام کند، یعنی دیگر بعد از آن نمی‌تواند، نمی‌توانیم بگوییم ماده (۳) مغایر این ماده است و نظارت استصوابی شامل بعد از آن هم می‌شود. یک قانون نمی‌تواند به گونه‌ای باشد که بعضی از مواد آن، مواد دیگر را نقض بکند. بنابراین منظور از نظارت استصوابی هم تا زمان رأی مردم هست نه بعد از رأی مردم.

بحث شورای حل اختلاف هم، شورای حل اختلاف هیچ وقت حکمی صادر نکرد ارجاع شده بود، بررسی کردند و مطلبی به عنوان یک حکم هیچ وقت اعلام نشد. بهرحال من خواهش می‌کنم به این استفساریه رأی مثبت بدهید تا مشکلی در اجرا که هم مخل مردم‌سالاری دینی است و هم آبروی افراد را در خطر قرار می‌دهد برطرف بشود و من تشکر می‌کنم ان شاء الله که رأی مثبت خواهید داد، خیلی ممنون.

رئیس - متشکریم، اخطار در این زمینه دارند، بفرمایید.

دبیر (وکیلی) - آقای فلاح‌پیشه اخطار دارند.

درباره یکی از منتخبان این اتفاق افتاد و طبعاً موجب بی‌احترامی به رأی مردم و هتک حرمت آن منتخب شد. البته هدف این استفساریه صرفاً حل مشکل آن شخص نیست، بلکه جلوگیری از تکرار این پدیده نامبارک در آینده است. ممکن است این بلا سر خیلی از خود ماها بیاید.

اگر در اینجا تسلیم بشویم در انتخابات‌های بعدی تعداد بیشتری از منتخبان را بعد از تأیید صلاحیت و انتخاب سالم مردم حذف می‌کنند و استناد به سابقه آن می‌کنند. قانون انتخابات مجلس و قانون آیین‌نامه داخلی مجلس تکلیف این موضوع را روشن کرده و ابهامی وجود ندارد ولی نظر به اینکه در انتخابات اخیر در تفسیر ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس، بین مجری و ناظر انتخابات اختلاف بوجود آمد لازم شد که مجلس که مفسر قوانین عادی است نظر خودش را اعلام کند تا این اختلاف برطرف بشود. لذا اکنون این استفساریه مطرح شده. قانونگذار بخاطر احترام به رأی مردم گفته است اگر بعد از رأی سالم مردم مدرک جدیدی درباره صلاحیت یک منتخب به هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات رسید این مدرک باید به مجلس شورای اسلامی ارسال بشود تا اگر بناست آن منتخب حذف بشود در بررسی اعتبارنامه‌ها و توسط نمایندگان ملت، یعنی توسط خود مردم حذف بشود نه اینکه بدون توجه به رأی مردم توسط ناظر انتخابات حذف بشود. البته موارد ابطال آرای یک منتخب مثل خرید و فروش رأی یا کسب آراء با تهدید، در ماده (۱۹) انتخابات مجلس ذکر شده و مورد اختلاف نیست و از موضوع بحث ما خارج است، محل بحث و به قول طلاب محل نزاع موردی است که چنین تخلفاتی در کار نبوده و بعد از رأی سالم مردم آن منتخب را رد صلاحیت و حذف کرده و ضمن بی‌احترامی به رأی مردم آسیب جدی به حیثیت و اعتبار اجتماعی آن منتخب وارد می‌شود.

در این استفساریه، دو سؤال مطرح شده و پاسخ داده شده که باید به تصویب مجلس برسد. سؤال اول این هست که آیا «با توجه به مفاد تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس»، «مبنی بر اینکه پس از اعتراض نامزد انتخابات به رد صلاحیت خود از سوی هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان (۲۰) روز پس از اظهار نظر هیأت مرکزی نظارت، نظر قطعی و نهایی» روی این کلمه «قطعی و نهایی» ما تأکید داریم، «نظر قطعی و نهایی خود را درخصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام خواهد نمود، آیا پس از رأی سالم مردم به یک منتخب شورای نگهبان می‌تواند صلاحیت او را بعد از تأیید صلاحیت رد کند و به این وسیله آرای او را باطل نماید؟» پاسخ داده شده که «پس از اعلام نظر قطعی و نهایی شورای نگهبان در مهلت (۲۰) روزه مذکور در تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی درباره صلاحیت یک نامزد انتخابات و بعد از انتخاب او با رأی سالم مردم این شورا نمی‌تواند اظهار نظر مجددی درباره صلاحیت آن نامزد یا منتخب داشته باشد و چنانچه مدارک جدیدی درباره او به شورا رسیده باشد، این مدارک طبق ماده (۳۰) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی اعتبارنامه‌های منتخبان مورد رسیدگی قرار می‌گیرد». در واقع

رئیس - آقای فلاح پیشه در مورد همین موضوع است؟

آقای فلاح پیشه بفرمایید.

حشمت‌اله فلاح پیشه (اسلام‌آباد غرب و دالاهو) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس بخشید! اخطار بنده راجع به دستور امروز هست از اول صبح هم زدم.

رئیس - آن را اجازه بدهید بعد از این موضوع.

فلاح پیشه - من خواهم این هست که نوبت من حفظ بشود.

رئیس - چشم، نوبت ایشان را حفظ کنید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای قاضی پور اخطار دارند.

رئیس - راجع به این موضوع اخطار دارید؟ اخطار بعدی را بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای ابطحی هستند.

رئیس - بفرمایید.

سید محمد جواد ابطحی (خمینی شهر) - سلام علیکم و رحمه الله

آقای رئیس! من قبلاً هم اسم نوشته بودم هم تذکر آیین‌نامه‌ای داشتم و هم اخطار.

رئیس - راجع به همین ماده؟

ابطحی - راجع به هم این دستور و هم دستور قبل. این دستور مخالف ماده (۱۴۲) آیین‌نامه داخلی است، چرا که این طرح تقدیمی بیش از یک موضوع دارد و پیشنهادش به عنوان ماده واحده درست نیست. این تذکر آیین‌نامه‌ای است، شما بررسی کنید.

رئیس - نه، موضوع آن واحد است.

ابطحی - نه، واحد نیست دو تا مطلب است. آقای رئیس! مطلب دیگر، بحث نظارت عام است.

رئیس - اخطارتان اصل چندم است؟

ابطحی - اصول (۹۸) و (۹۹). اطلاق اصل به طور عام و تأکیدی که قانون اساسی دارد یعنی شورای نگهبان نظارتش در همه مراحل است. بحث این نیست که اینجا بگوییم دست شورای نگهبان را ما با استفسار می‌بندیم، استفسار اینجا قانون‌نویسی جدید شده است، این استفسار نیست، معتقدیم باید برگردد به کمیسیون بگویید این استفسار نیست این قانون‌نویسی جدید است و مسلم است شورای نگهبان حتی به هیچ دلیلی رد نکند به همین دلیل رد می‌کند. اگر اخطار من وارد است به رأی بگذارید.

رئیس - متشکریم، البته یک بخشی از فرمایش شما که در پاسخ هر سؤال در استفساریه باید نوشته بشود خیر یا بله، بعد توضیحی که دارند، بدهند. این نقص را دارد که حالا باید این را اصلاح کرد ولی اصل موضوع روشن است که در بند (۱) می‌خواهد بگوید پاسخ «خیر» است در بند (۲) می‌خواهد بگوید پاسخ «بله» است بعد توضیحات دارد. این معمول است که یک پاسخ خیر و بله می‌دهند و بعد توضیحات می‌دهند لذا این را باید از نظر شکلی یک اصلاحی کرد. اخطار دیگری دارند بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای دهقانی اخطار دارند.

رئیس - بفرمایید.

دبیر (وکیل) - جناب آقای دهقانی تشریف ندارند؟ جناب آقای همتی اخطار دارند.

رئیس - بفرمایید.

احمد همتی (سمنان، مهدی‌شهر، سرخه) -

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين

اصل شصت و ششم راجع به نظم جلسات مجلس هست و در بندهای (۱۱۴) و (۸۰) مربوط به آیین‌نامه ذکر شده که هیأت‌رئیس مجلس موظف هست که نظم جلسات را از طریق مواد (۱۱۴) و (۸۰) کنترل بکند. بحث این هست که بسیاری از رأی‌گیری‌هایی که می‌شود تا حدود (۱۰۰) نفر در صحن مجلس راه می‌روند و آراءشان را نمی‌دهند. الان ببینید! دقیقاً ذکر شده: «قطع کلام ناطق، عدم مراعات سکوت از طرف نمایندگان، هرگونه تهمت و توهین و ایرادگیری‌های شخصی و حرکات و تظاهراتی که موجب بی‌نظمی مجلس می‌شود ممنوع است» بعد هیأت‌رئیس را هم موظف کرده که با توبیخ و درج در پرونده، تذکر کتبی با آنها برخورد بشود هیچ کدام از این موارد اجرایی نمی‌شود. آن چیزی که ما از فرمایشات مقام معظم رهبری شنیدیم نیمه‌عمرش ظاهراً نصف روز یا یک روز بود راجع به نظم مجلس که اینها رعایت نمی‌شود. آن چیزی که ما سوگند یاد کردیم ظاهراً نیمه عمرش یک روز بود که آنجا ما وظایف نمایندگی را انجام بدهیم.

رئیس - بسیار خوب، تذکرتان درست است. دوستان موقع رأی‌گیری حتماً در رأی‌گیری شرکت بفرمایید رأی‌تان برای تعیین تکلیف این قوانین مهم هست. از این جهت تذکرتان بجاست. تذکر یا اخطار دیگری اگر راجع این موضوع دارند، اگر نه بگذارید رأی کلیات را بگیریم و بعد بحث کنیم.

دبیر (وکیل) - جناب آقای قاضی پور تذکر دارند.

رئیس - آقای قاضی پور بفرمایید.

نادر قاضی پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای لاریجانی! من آخر تذکر می‌دهم مربوط به موضوع نیست.

رئیس - بسیار خوب، متشکریم.

دبیر (وکیل) - جناب آقای سلیمی.

رئیس - بفرمایید، آقای سلیمی شما فرمودید.

علیرضا سلیمی (محلات و دلجان) - بسم الله الرحمن الرحيم

همین تذکری بود که محضر مبارکتان عرض کردم.

رئیس - خیلی ممنون، آن را که اصلاح می‌کنیم، متشکریم.

دبیر (وکیل) - جناب آقای لاهوتی اخطار دارند.

رئیس - بفرمایید آقای لاهوتی.

مهرداد بائوچ لاهوتی (لنگرود) - آقای دکتر! ماده (۱۹۰) را ببینید! همانطور

که جناب‌عالی هم فرمودید در خصوص استفساریه یک نفر موافق و یک نفر مخالف می‌تواند صحبت بکند. اما در انتهای همین ماده آمده که چنانچه (۱۰) نفر از نمایندگان تقاضا بکنند یا آقای رئیس تشخیص بدهد. ما وارد حیطه وظایف جناب‌عالی نمی‌شویم اما با توجه به اهمیت موضوع این اختیار را جناب‌عالی دارید حالا همین اخطارها و تذکرات حاکی از این است.

اگر شما صلاح می‌دانید تعداد موافقین و مخالفین را طبق متن ماده (۱۹۰) دوبرابر بکنید که حداقل موضوع بهتر روشن شود.

رئیس - من فکر می‌کنم مطلب روشن است.

بائوج لاهوتی - آقای رئیس! این مطلب مهمی است، این واقعاً در همین پیام‌ها هم مشخص است.

رئیس - بسیار خوب، حالا یک مخالف و یک موافق دیگر هم صحبت بکند مانعی ندارد. مخالف بعد را دعوت بفرمایید.

دبیر (وکیلی) - جناب آقای کوهکن مخالف بعدی هستند.

رئیس - آقای کوهکن بفرمایید.

محسن کوهکن‌ریزی (لنجان) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس! من قبل از اینکه مخالفت خودم را اعلام کنم اخطار قانون اساسی دارم خواهش می‌کنم حضرت‌عالی و همکاران محترم توجه کنند.

بند (۵) اصل (۴۳)، اصل (۴۰)، اصل (۱۹) و اصل (۲۲) این اخطار از این جا نشأت می‌گیرد من خواهم از عزیزان این است که توجه کنند بخصوص جناب آقای دکتر مطهری که در حوزه‌ای که (۳۰) نفر هستند در موافقت این تفسیر صحبت کردند.

عزیزان ببینید! اگر شما سرنوشت تخلفات یک نفر در حوزه چند نفری را بخواهید بسط بدهید به نتیجه کل انتخابات، اگر فردا در شهر تهران، تبریز، اهواز، مشهد و زاهدان یعنی حوزه‌هایی که از یک نماینده بیشتر دارند، طرفداران یک نماینده جناب آقای مطهری! آمدند نهایت تخلف را کردند و سالم بودن انتخابات را زیر سؤال بردند با این تفسیری که کمیسیون محترم شوراها انجام داده آن نفر دوم و یا آن چهار نفر دیگر یا آن (۲۹) نفر دیگر که طرفدارانشان و خود داوطلب هیچ تخلفی نکرده باید هزینه‌اش را بدهد.

جناب آقای دکتر! شما بند (۵) اصل (۴۳) را دقت بکنید چه می‌گوید، می‌گوید «منع اضرار به غیر» به هر جهت از محل رفتار یک داوطلب و طرفداران او به داوطلب دیگری که سالم رفتار کرده و امر انتخابات را انجام داده. **رئیس -** این بند (۵) اصل (۴۳) که مربوط به حوزه اقتصادی است، چون نوشته «منع اضرار به غیر و انحصار و احتکار و ربا».

کوهکن‌ریزی - آقای رئیس اجازه بفرمایید! توضیح می‌دهم آن (۲۹) نفر دیگر انتخاباتی که انجام دادند هزینه کردند، شما وقتی انتخابات آنها را باطل می‌کنید آن هزینه‌ای که کردند به آنها ضرر است، هست یا نیست؟ از این جهت دارم عرض می‌کنم. فلذا دقت کنید جناب آقای کولیوند! ای کاش این تفسیر در قالب دو تا تفسیر می‌آمد. بخش اول طبیعی است وقتی قانونگذار می‌گوید اگر مدارکی بعد کشف شد یا فعل و یا ترک فعلی صورت پذیرفت که پس از اظهار نهایی شورای نگهبان است مجلس رسیدگی می‌کند همین دقیقاً مشخص است که پاسخ آن بلی است درست است.

اما در بخش دوم که شما آمده‌اید و اصل ابطال انتخابات را به کل تسری دادید بنده عرض می‌کنم با آن اشاره‌ای که کردم این خلاف قانون اساسی است و حتماً شورای محترم نگهبان ایراد می‌گیرد به خاطر اینکه با تخلف یک نفر در انتخابات، کل انتخابات ابطال می‌شود و این باعث ضرر و زیان

می‌شود، بقیه اصول دیگر هم گفتم در یک موردش مربوط به حیثیت افراد است در تهران، مشهد فردی درست رفتار کرده به هر جهت وقتی انتخابات او باطل می‌شود به حیثیت او لطمه وارد می‌شود.

آقای دکتر! به ذهن می‌رسد قسمت دوم این تفسیر خلاف قانون اساسی است و چون تفسیر کشف نظر قانونگذار در زمان قانونگذاری است، ضمن اینکه این نکته را به عزیزان بگویم تفسیر ما عطف به ما سبق نمی‌شود، این را بگویم که خاطر بعضی‌ها را جمع بکنم به هر جهت فردا روی این تفسیر قانونی مجلس تفسیر و تعبیر سیاسی و جناحی و بانندی نکنند. فلذا بخش اول تفسیر را درست می‌دانم اما بخش دوم تفسیر را درست نمی‌دانم و این را خلاف قانون اساسی می‌دانم. اگر حضرت‌عالی این اخطار را وارد می‌دانید به تکلیف و وظیفه خودتان عمل کنید.

رئیس - عرض می‌شود در مورد قسمت اول که شما نظر مخالفی ابراز نکردید، در مورد بند (۲) محل تأمل هست چون این می‌تواند باعث سوءاستفاده دیگران شود که فضای انتخابات را مغشوش کنند و بعد شورای نگهبان مجبور شود کل انتخابات را باطل کند، این محل بحث است که ممکن است ایجاد اضرار کند، حالا فعلاً ما بحث‌مان راجع به اصل این است، اگر اینطور شد ما مجبوریم دو بخش را از هم جدا کنیم برای رأی‌گیری که مشکل را در این زمینه بتوانیم حل کنیم، چون اخطارشان اخطار واردی است سر موقعش ما بحث کنیم، الان بحث کلیات است. اگر کلیات رأی آورد، بعد در جزئیات به این اخطار توجه می‌کنیم، موافق را دعوت کنید. ایشان مخالف بودند، شما به عنوان مخالف صحبت کردید؟ خوب الان موافق صحبت کنند.

دبیر (وکیلی) - موافق جناب آقای کواکبیان هستند، بفرمایید.

مصطفی کواکبیان (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض تبریک سالروز ورود آزادگان سرافراز به میهن اسلامی. من تشکر می‌کنم که بر اساس ماده (۱۹۰) آیین‌نامه جناب آقای رئیس تشخیص دادند که دو نفر صحبت کنند، تذکر من هم همین بود، ضمناً من در لیست بودم ولی در نوبت نبودم.

اینکه برادر ما آقای ابطی گفتند در لیست نیستند اشتباه فرمودند، من در لیست بودم. عزیزان توجه بفرمایید! بعضی از اخطاردهندگان طوری صحبت می‌فرمایند که گویا اینهایی که این استفساریه را مطرح کردند مخالف نظارت شورای نگهبان هستند، من عرض می‌کنم که هیچ کس با نظارت شورای نگهبان مخالفتی ندارد، همه ما اتفاقاً بر اساس نظارت شورای نگهبان در این مجلس هستیم. ما با نظارت شورای نگهبان (۱۰۰) درصد موافق هستیم، اما بحث این است که محدوده این نظارت تا زمانی باشد که مردم رأی می‌دهند، وقتی مردم رأی دادند، دیگر بر اساس ماده (۳۰) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی کلیه مدارک حتی شورای نگهبان باید بفرستد به صحن علنی مجلس و اعتبارنامه منتخبین را مجلس بررسی کند.

لذا در این استفساریه بر خلاف فرمایشاتی که عزیزان داشتند ما مخالفتی با نظارت شورای نگهبان بر اساس اصل (۹۸) و (۹۹) قانون اساسی نداریم. ما

می‌گوییم آقای شورای نگهبان شما تا زمانی می‌توانید نظر دهید که مردم رأی ندادند. بر اساس قانون (۲۰) روز پس از اعتراض کسانی که ردصلاحیت می‌شوند، شورای نگهبان وقت دارد رسیدگی کند و در آن محدوده زمانی نظر خودش را بگوید، اما وقتی که یک انتخاباتی برگزار می‌شود، انتخابات هم هیچ شائبه تقلب و خرید و فروش آراء و موارد تخطی از قانون در آن دیده نمی‌شود و یک انتخابات سالمی برگزار شده، به نظر من ما باید دیگر بگوییم نظارت شورای نگهبان تمام شده.

اگر قرار است که کل انتخابات بر اساس مواد قانون نظارت شود، باز می‌شود اما در مورد یک فرد نمی‌شود که ما بگوییم یک فرد وسط راه که مردم هم رأی دادند، شورای نگهبان آن را باطل کند.

اینکه برادر عزیزمان جناب آقای کوهکن فرمودند آن بخش دوم؛ من در پاسخ به ایشان عرض کنم آقای کوهکن! ماده (۱۹) قانون انتخابات موارد تخلف را صراحت دارد که در آن موارد تخلف شورای نگهبان نظر می‌دهد و می‌تواند حتی کل حوزه انتخابیه را هم باطل کند. اما اینکه ایشان هم فرمودند موردی که در اصفهان پیش آمده شامل نمی‌شود، ما هم شاید نظر مورد خاص نداشته باشیم، ما کلی به صورت قانونگذار معتقد هستیم که بر اساس اصل (۹۹) حتماً باید شورای نگهبان نظارت کند، اما بر اساس قوانین محدوده نظارت شورای نگهبان تا حد مشخصی است، تا زمانی است که مردم رأی ندادند. وقتی مردم رأی دادند، (۳۰۰) هزار، (۴۰۰) هزار یک نفر رأی آورده، این دیگر معنا ندارد که شورای نگهبان خودش را در مقابل رأی مردم در بحث یک نفر قرار دهد. اگر کل انتخابات ناسالم بود، در کل انتخابات خرید و فروش آراء صورت گرفته بود، تقلب شده بود، حق شورای نگهبان است، اما واقعیتش این است که عزیزی که دارند با این استفساریه مخالفت می‌کنند توجه ندارند که ما مخالف نظارت شورای نگهبان نیستیم. ما می‌گوییم این نظارت تا حد خاصی است، تا زمانی است که مردم رأی ندادند، مردم وقتی رأی دادند، حتماً باید ما واگذار کنیم به وکلای ملت. من در ابتدای این مجلس هم واقعاً با آن نحوه رأی‌گیری برای اعتبارنامه‌ها مخالفت داشتیم، گفتیم باید تک‌تک موارد می‌آمد، اینجا مطرح می‌شد، طرف خودش را معرفی می‌کرد بعد رأی‌گیری، حالا گذشت، لذا آن را هم می‌شود آیین‌نامه‌اش را اصلاح کرد، اما در هر حال منظور اینکه اعتبارنامه را مجلس تصویب می‌کند، یعنی این که فقط یک منتخب، منتخب حوزه انتخابیه خودش نیست، این منتخب از طرف تمام ملت می‌تواند حرف بزند و به همین دلیل اگر (۲۹۰) نفر منتخبان ملت تشخیص دادند اعتبارنامه یک کسی بر خلاف آمده در مجلس، ردش می‌کنند.

لذا عزیزان توجه فرمایید! شما وکلای ملت هستید، از طرف ملت مسئولیت دارید و ما هم معتقدیم این حق، حق نمایندگان مجلس است. تا قبل از برگزاری انتخابات حق شورای نگهبان است، اما بعد از برگزاری انتخاب حق مردم است. ضمن اینکه اصطلاحی که در قانون به کار برده شده که «قطعی و نهایی»، دوستان حتماً قانون‌شناس هستند و می‌شناسند. اگر نامزد انتخابات به ردصلاحیت خودش از سوی هیأت مرکزی نظارت اعتراضی

داشت، شورای محترم نگهبان (۲۰) روز پس از اظهارنظر هیأت مرکزی نظارت نظر قطعی و نهایی خود را اگر واقعاً مشکل بوده، شورای نگهبان مدارک او را ناکافی دانسته، خیلی خوب، این مدارکی را که بعداً کشف کرد بدهد به مجلس تا اعتبارنامه‌اش را مجلس رد بکند، لذا کاملاً مشخص است. آن بند دوم هم عرض می‌کنیم موارد تخلف از انتخابات در ماده (۱۹) قانون انتخابات مشخص شده، شورای نگهبان که همینطوری یک حوزه را باطل نمی‌کند که یک عده بخواهند سر و صدا کنند و بگویند باطل شود، شورای نگهبان وقتی (۳۰) نفر، (۵) نفر در یک حوزه انتخابیه سالم رأی آوردند، وظیفه شرعی، قانونی و انقلابی‌شان را اتخاذ می‌کند که آن حوزه را تأیید انتخابات کنند. لذا من خواهم از عزیزان این است که حتماً به این استفساریه رأی مثبت دهند و از حق خودشان نگذرند، خیلی ممنون.

رئیس - متشکریم، دولت اگر بخواهد می‌تواند اظهارنظر کند، اگر می‌خواهید بفرمایید، نظری ندارید، موافق هستید.

حضار ۲۳۳ نفر، کلیات این طرح استفساریه را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. (یکی از نمایندگان - اخطار داریم) بعد از اعلام رأی دیگر اخطار را نمی‌پذیریم. کلیات این استفساریه را به رأی می‌گذاریم، فعلاً بحث کلیات است و بعد جزئیات است، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** اخطار را هم گوش می‌دهیم؟ اگر اخطار دارید بفرمایید.

دبیر (وکلی) - جناب آقای عباسی اخطار دارند.

رئیس - آقای عباسی بفرمایید.

اسداله عباسی (رودسر و املش) - آقای دکتر لاریجانی به اخطار بنده نگاه کنید! زمانی که اخطار آنجا بوده، الان تقریباً از اول بحث بنده اخطار داشتم، اجازه صحبت داده نشده، در حالی که به دوستان دیگر که من نمی‌خواهم اسم ببرم اجازه داده شده و رأی‌گیری هم انجام شده، خواهش من این است که دقت بفرمایید. در رابطه با خود استفساریه (رئیس - اصل چندم را اخطار می‌فرمایید؟) اصل (۹۸) و (۹۹) قانون اساسی است (رئیس - این را چند بار اخطار دادند) خیر آقای دکتر! راجع به این بحث داریم، نمی‌توانیم بگوییم چند بار گفته شده، صحبت‌های بنده را هم گوش دهید. اصل (۴۰) و بند (۵) اصل (۴۳) قانون اساسی را هم داریم. همانطوری که آقای مطهری خودشان اعلام کردند که نظارت شورای محترم نگهبان نظارت استصوابی است، اینطوری نیست که بگوییم بخشی را نظارت کنید و در بخش دیگر حق نظارت ندارید، بایستی در تمام مراحل این انجام شود. در گذشته هم دو، سه مورد اینطوری داشتیم که می‌خواستند به دلیل اینکه یک کاندیدایی یا یک منتخبی در یک جایی صلاحیتش تأیید نشد شورای محترم نگهبان رد کردند، می‌خواستند محدودیتی برای شورای نگهبان ایجاد کنند که نتوانستند و نهایتاً شورای محترم نگهبان رد کردند. الان ما چقدر داریم وقت مجلس را می‌گیریم، چقدر داریم الان صحبت می‌کنیم، اولاً این استفساریه همانطور که خود حضرت‌عالی هم فرمودید، می‌خواستند بگویند بله یا خیر (رئیس - بله این اشکال را دارد) نمی‌گویید تفسیر یعنی اینجا

آمدند مشخص کردند در حریم و شرح وظایف شورای نگهبان دخالت کردند، ما الان داریم قانون انتخابات می‌نویسم.

رئیس - جناب آقای عباسی این ایرادات وارد است، یعنی من قبلاً عرض کردم، باید سبک کار اینطور باشد، اگر سؤالی هست، بگویند بلی یا خیر و اگر توضیحی دارند اضافه کنند مانعی ندارد، ولی حرفشان باید روشن باشد، این ایراد را دارد.

عباسی - آقای دکتر! بعد هم الان قانون انتخابات را داریم تدوین می‌کنیم، در آنجا می‌توانیم اصلاح کنیم، اما الان که اصلاح نشده بر اساس همین قانون انتخابات است، خودمان هم می‌دانیم که شورای محترم نگهبان این را رد می‌کند و کمیسیون شوراها هم متأسفانه از شورای نگهبان دعوت نکرده که بیايد حداقل موقع تصمیم‌گیری نظر شورای محترم نگهبان را در آنجا بررسی کند که وقت مجلس را نگیرد.

رئیس - الان این دعوت که اشکال قانون اساسی ندارد، این قانون و طرحی است که آمده، این ایراد وارد نیست ولی آن اصل مطلب که باید پاسخ صریح باشد، بلی یا خیر باشد فرمایش درستی است که حتماً این اشکال باید رفع شود. در مورد جزئیات توجه کنید که در دو قسم است: یکی در مورد (عباسی - آقای دکتر! یک جمله دیگر مانده صحبت تمام شود) مطلبی دارید؟ آقای عباسی بفرمایید.

عباسی - آقای دکتر ببینید! ما اگر می‌خواهیم در اینجا قانونی را تصویب کنیم قانون باید کلیت داشته باشد و شامل حال کل کشور باشد. ما مصداق را وقتی یک نفر در نظر می‌گیریم و همه مجلس به خاطر یک نفر بخواهند تصمیم بگیرند از تأیید یا رد آن، این به نظر من یک اشکالی هم دارد در شأن و منزلت مجلس این را هم خواهش می‌کنم مدنظر بگیرید (رئیس - حالا اینکه بحث یک نفر نیست، اینجا بحث آینده است، مربوط به کل است) اینجا مباحث برگشته به یک موضوع و خواهش من این است که همکاران عزیز دقت بفرمایند.

رئیس - متشکریم، خیلی ممنون، حالا این دو بند دارد. بخش اول استفساریه که می‌گوید ظرف (۲۰) روز وقتی گفته شورای نگهبان باید نظر قطعی بدهد، آیا شورای نگهبان می‌تواند صلاحیت او را بعد از تأیید صلاحیت دوباره رد کند و به این وسیله آراء او را باطل کند؟ اینجا باید بنویسند پاسخ؛ خیر، بعد توضیح دهند، یک کلمه خیر اینجا می‌خواهد.

در مورد بند دوم که گفته شده «آیا عبارت ابطال انتخابات در ماده (۷۳) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۷۸/۹/۷ و اصلاحات بعدی صرفاً ناظر به کل حوزه انتخابیه است یا می‌تواند ناظر به هر یک از منتخبان نیز باشد؟» اینجا علی‌القاعده نوعی پاسخ دادند، باید بنویسند بله، اینجا بلی باید باشد، منتها یک مشکلی دارد شما در انتها نوشتید «و نمی‌توان آراء برخی از منتخبان را بعد از اعلام صحت انتخابات آن حوزه باطل کرد»، وقتی شورای نگهبان صحت انتخابات را اعلام نکرد. پس می‌تواند آن را باطل کند، اینجا عبارتی نوشتید که خود به خود ابهام جدید به وجود می‌آورد. اگر گفتید نمی‌توان آراء برخی از منتخبان بعد از اعلام صحت انتخابات باطل کرد، خوب

صحت انتخابات را اعلام نمی‌کند، پس اینجا می‌تواند باطل کند، خود این پاسخ یک قدری نقص دارد. توضیح دهید این نقص را چطور می‌خواهید جبران کنید؟ (فولادگر - آقای رئیس! به کمیسیون برگردد) حالا آن هم یک راه است، بفرمایید.

محمدجواد کولیوند (رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً دقت بفرمایید همکاران!

رئیس - شما اول این عرض بنده را جواب دهید اولاً بلی و خیر را جا انداخته‌اید.

کولیوند - بله، در سؤال دوم که فرمودید آیا عبارت ابطال انتخابات قانون در حقیقت ناظر بر کل حوزه انتخابیه است، ما گفتیم بله، البته باید اینجا بله اضافه شود بعد توضیح دارد، دلیلش چیست؟ دقت بفرمایید! مثلاً در تهران (۳۰) نفر نماینده است، فرض کنیم دو نفر نماینده آراءشان با یک مشکلاتی مواجه است، این قبل از صحت انتخابات است، قبل از صحت انتخابات همه چیز در اختیار...

رئیس - صحت انتخابات را چه کسی تأیید می‌کند؟

کولیوند - شورای محترم نگهبان.

رئیس - خیلی خوب، وقتی تأیید نمی‌کند، پس قبلش می‌تواند.

کولیوند - آقای رئیس! ماده (۱۹) ناظر بر این است که چه آرایبی باید ابطال شود، ماده (۱۹) قبل از صحت است. اصلاً حوزه انتخابیه را برای یک یا دو نفر نگه نمی‌دارند، آن فرد یا متخلف است یا در آراء او تخلفاتی ایجاد شده، اگر آراء او بر اساس ماده (۱۹) تخلف باشد شورای محترم نگهبان آراء این فرد را قبل از صحت ابطال و صورتجلسه می‌کند که این در ماده (۱۹) آمده.

رئیس - آقای کولیوند! پاسخ ما را ندادید، ببینید! شما این ابهام را بیشتر کردید، شورای محترم نگهبان مسئول اعلام صحت انتخابات است، پس قبل از صحت انتخابات می‌تواند آراء یک نفر را باطل کند، شما قسمت اول را گفتید نمی‌تواند، قسمت دوم را می‌تواند.

کولیوند - عذرخواهی می‌کنم، من ماده (۷۳) را بخوانم:

ببینید! ماده (۷۳) می‌گوید «صدر اعتبارات منتخبین موکول به عدم ابطال انتخابات از طرف شورای نگهبان است».

رئیس - خیلی خوب این بحث دیگری است.

کولیوند - یعنی اینجا در حقیقت سؤال این است، آیا ابطال کل حوزه است، یا مال یک فرد هم می‌تواند باشد؟ اگر برای یک فرد است.

رئیس - من سؤالم این است، فرض کنید در مورد اصفهان که حالا ایراد بوده که بعضی‌ها انتقاد داشتند، شورای نگهبان که صحت انتخابات را اعلام نکرده بود، (کولیوند - خیر) پس قبلش یکی را می‌تواند حذف کند، پس اینجا این مشکل را حل نکردید، خیلی خوب پس هیچ (کولیوند - نه، آن ملاک ما نیست) ببینید! من فکر می‌کنم این قسمت دوم محل نقاش است، یعنی ابهامات را زیاد می‌کند با همه توضیحی که شما دادید دردی را دوا نکرد.

دو تا راه حل داریم، یکی اینکه ما قسمت بند (۱) را رأی بگیریم، بند (۲) را رها کنیم، کمیسیون روی آن اصرار نداشته باشد و حذف کند، یک راهش این است، بند (۱) را باید رأی بگیریم. اگر کمیسیون موافق است، ما چنین چیزی را رأی بگیریم و اگر نه اگر اینطور باشد ابهام دارد، باید برگردد کمیسیون درستش کنند، خیلی خوب در مورد بند (۱) اگر پیشنهادی نیست قرائت بفرمایید، آقای قاضی زاده هاشمی بند (۱) را قرائت بفرمایید.

دبیر (قاضی زاده هاشمی) - موضوع استفساریه:

۱ - با توجه به مفاد تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ و اصلاحات بعدی آن مبنی بر اینکه پس از اعتراض نامزد انتخابات به رد صلاحیت خود از سوی هیأت مرکزی نظارت، شورای نگهبان (۲۰) روز پس از اظهار نظر هیأت مرکزی نظارت «نظر قطعی و نهائی» خود را در خصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام خواهد نمود، آیا پس از رأی سالم مردم به یک منتخب، شورای نگهبان می تواند صلاحیت او را بعد از تأیید صلاحیت رد کند و به این وسیله آراء او را باطل نماید؟

پاسخ: (در ابتدای این پاسخ خیر می آید و در ادامه) پس از اعلام نظر قطعی و نهائی شورای نگهبان در مهلت (۲۰) روزه مذکور در تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی درباره صلاحیت یک نامزد انتخابات و بعد از انتخاب او با رأی سالم مردم، این شورا نمی تواند اظهار نظر مجددی درباره صلاحیت آن نامزد یا منتخب داشته باشد و چنانچه مدارک جدیدی درباره او به شورا رسیده باشد، این مدارک طبق ماده (۳۰) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی اعتبارنامه های منتخبان مورد رسیدگی قرار می گیرد.

رئیس - متشکریم، در مورد بند (۱) با توجه به اینکه برای پاسخ کلمه «خیر» باید اضافه شود و گرنه مشکل دارد، مفادش هم خیلی اشکال و ایرایشی دارد. حضار ۲۲۸ نفر، استفساریه مربوط به بخش (۱) و پاسخ آن را به رأی می گذاریم، نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید، نمایندگان محترم رأی شان را اعلام فرمودند؟ پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب شد.**

در مورد بند (۲) من اخطار آقای کوهکن را وارد می دانم، ابهامات هم دارد، لذا من اخطار را به رأی می گذارم. حضار ۲۲۹ نفر، نمایندگان محترم نظرشان را راجع به وارد بودن اخطار اعلام بفرمایید که اگر وارد بود اصلاحش کنیم. نمایندگان محترم در رأی گیری مشارکت بفرمایید، پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب نشد.**

بنابراین مجلس اخطار را وارد نمی دانست. اینجا اگر بخواهد اصلاح شود، آن «بله» را باید بیاوریم ولی در عباراتش مشکلاتی دارد، این توضیحاتی هم که ایشان دادند، رافع مشکل نبود، من فکر می کنم ابهام را بیشتر می کند، اگر بخواهیم این را به رأی بگذاریم، اگر موافق هستید، برگردانید به کمیسیون اصلاحش کنید، پس برگشت به کمیسیون را به رأی می گذاریم.

حضار ۲۳۰ نفر، بازگشت این بند به کمیسیون را به رأی می گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت

بفرمایید که ابهاماتش رفع شود. بازگشت بند (۲) و پاسخ آن به کمیسیون. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب شد.**

کمیسیون این را بررسی کند و ابهامات را رفع کنند. آقای فلاح پیشه شما یک تذکری داشتید که ما گذاشتیم برای این موقع، بفرمایید.

حشمت اله فلاح پیشه (اسلام آباد غرب و دالاهو) -

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای رئیس! از شما و هیأت رئیسه محترم سپاسگزارم. تذکر من ماده (۱۱۰) آیین نامه است رئیس می تواند در مورد مسائل مهم اول صبح مجلس صحبت کند.

ناظر به اصول (۱۴۶) و (۱۷۶) قانون اساسی من خواهم این است که جناب آقای رئیس این را شما با ملاحظه عنایت کنید و پاسخ دهید.

ببینید! یک موضوعی که الان در جامعه ما مطرح است، استقرار یک سری هواپیماهای روسی در پایگاه نوژه همدان است و یک سری اقداماتی که انجام می دهند. اصل (۱۴۶) قانون اساسی می گوید: «استقرار هر گونه پایگاه نظامی خارجی در کشور حتی به عنوان استفاده صلح آمیز ممنوع است». منتها شاید ناظر به بند (۱) اصل (۱۷۶) احتمالاً بخواهید بحثی را مطرح کنید که جزء وظایف شورای عالی امنیت ملی است که به نظر من این هم وظایف است، اختیارات نیست.

ببینید! به هر حال روسیه کشوری است با سیاست خارجی بسیار متفاوت و بعضاً متلاطم و پرنوسان، یعنی سال ۱۹۹۰ میلادی یک ابر قدرت است، سال ۱۹۹۱ میلادی می آید همکاری می کند با کشورهای غربی در اقدامات نظامی در منطقه، سال ۲۰۰۱ و ۲۰۰۳ میلادی هم می آید همین کار را صورت می دهد، بعد سال ۱۹۹۴ میلادی روسیه عضو طرح مشارکت برای صلح ناتو می شود که یک زمانی در مقابلش در جناح ورشو قرار داشت.

ببینید! به هر حال قدرت ها ملاحظات خاص سیاسی و راهبردی خودشان را دارند که در قالب این ملاحظات می آیند عمل می کنند. جمهوری اسلامی ایران کشوری است که هر گاه با بحران مواجه شد دو طرف شرق و غرب در دنیا علیه او بودند، در جنگ، در تحریم و در موارد مختلف از این نوع. اولین بار بعد از جنگ جهانی دوم هست که یک چنین امکانی در اختیار یک قدرت خارجی در ایران گذاشته می شود که من خواهم از شما این است که (رئیس - متشکر) طبق ماده (۱۱۰) آیین نامه بیاورید توضیح دهید که آیا اقدامات صیانتی لازم در این رابطه وجود دارد؟ چقدر می شود در قبال نوسانات راهبردی و سیاسی در رفتار آینده روس ها اطمینان کرد که ما اینطور آسمان خودمان را در اختیار آنها قرار دهیم.

رئیس - متشکریم، نقطه نظرات تان است، شما استنادتان به این است که در اصل (۱۴۶)، حالا اصل (۱۱۰) که مربوط به شورای عالی امنیت ملی است یک بحث دیگری است، در اصل (۱۴۶) می گوید: «استقرار هر گونه پایگاه نظامی خارجی در کشور ممنوع است» ما پایگاهی در اختیار هیچ کسی قرار ندادیم و اینکه ما با روسیه به عنوان متحدان در مسائل منطقه مخصوصاً سوریه همکاری داریم، به معنای این نیست که ما پایگاهی به روسیه از نظر

نظامی دادیم، اگر کسی در رسانه‌ها این حرف را زده تکذیب می‌شود. ما یک همکاری با روسیه داریم و این را علنی هم گفتیم به خاطر بحران تروریستی که بعضی از کشورهای مخرب منطقه و آمریکایی‌ها راه انداختند و این بلبشوی امنیتی که در منطقه ایجاد کردند، ما فکر می‌کنیم روسیه یک تلقی درستی از منطقه پیدا کرد و در این یک سال اخیر همکاری‌اش را با ما در زمینه حل بحران تروریستی در منطقه آغاز کرد.

در مسأله سوریه همکاری‌مان نزدیک است و فکر می‌کنیم بعد از این مدت روشن شد که نظرات ایران از ابتدا که در مسأله سوریه مقاومت می‌کرد که آنجا این بحران آفرینی‌ها باعث جرقه زدن این آتش در کل منطقه است حالا روشن شده است و خوشحالم که امروز روسیه در مسأله یمن هم توجه بیشتری پیدا کرده، لذا آراء ما در حل بحران تروریستی در منطقه با روسیه نزدیک است، همکاری می‌کنیم. به هیچ وجه هیچ پایگاه نظامی نه به روسیه و نه به هیچ کشور دیگری در ایران داده نشده، متشکریم.

۶- اعلام وصول طرح الزام وزارت امور خارجه به توسعه دیپلماسی انقلابی کشور با قید یک فوریت و رد فوریت آن (ثبت ۱۷۴)

رئیس - اگر اجازه دهید، یک طرح یک‌فوریتی است این را هم بفرمایید تا بعد عرض کنم.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - آقای رئیس! بررسی یک فوریت الزام وزارت امور خارجه به توسعه دیپلماسی انقلابی کشور به دست‌مان رسیده است، نماینده طراحان جناب آقای جلالی اگر لطف کنند، بیایند صحبت کنند.

رئیس - آقای جلالی بفرمایید.

کاظم جلالی (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام عرض می‌کنم خدمت همه همکاران عزیز و محترم و تشکر می‌کنم از هیأت‌رئیس محترم. طرحی با چهار ماده با بیش از (۸۰) امضاء از همکاران محترم تقدیم هیأت‌رئیس شده که من دلایل فوریت آن را خدمت شما همکاران عزیز عرض می‌کنم. همانطور که مستحضری یکی از کارشکنی‌های مهم آمریکا در دوران پساجام تراکم لوايح انباشته‌شده در کمیته‌های دائمی کنگره آمریکا و آمریکایی‌ها تلاش می‌کنند که عملاً این دورانی که جمهوری اسلامی ایران با حسن اعتماد به سمت مذاکره پیش رفته، این را با تجمع برخی از لوايح و ایران‌هراسی عملاً این دوران را به نوعی با بی‌عملی به سمتی پیش ببرند که یک نوع پشیمانی ایجاد بشود. در این حالت ما باید یک دیپلماسی انقلابی را اتخاذ کنیم که در این دیپلماسی انقلابی هم دشمن‌شناسی، هم هوشمندسازی، هم ظرفیت‌یابی، هم فرصت‌سازی، هم پویایی و استکبارستیزی هست.

در لوايحي که الان در کنگره آمریکا دارد مطرح می‌شود، اینها چند اولویت را مد نظر دارند. البته ما این را بگوئیم شاید در درون خانواده انقلاب اسلامی یک سری اختلاف سلیقه‌هایی وجود داشته باشد، اما بی‌تردید در مقابل دشمن همان‌گونه که در فضای برجام هم نشان داده شد همه مردم عزیز ما و

مسئولین یکپارچه هستند. اولویت‌هایی که ما در سیاست‌های تحریمی آمریکا در دوران پساجام می‌بینیم، اولویت اولشان سپاه قدس است که حتی الان طرحی را در نظر دارند مطرح بکنند که در اصل سپاه قدس را در فهرست سازمان‌های تروریستی قرار بدهند و هدفشان هم تضعیف توان میدانی سپاه در منطقه به ویژه سوریه است و همچنین به شکست کشاندن همکاری‌های راهبردی ایران و روسیه در سوریه است.

اولویت دومشان خود سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است.

اولویت سوم، محور مقاومت با تمرکز بر حزب‌الله است.

اولویت چهارمشان صنایع موشکی و هوافضای وابسته به وزارت دفاع است.

اولویت پنجمشان بانک‌ها و نهادهای مالی با اهرم مقابله با پولشویی است.

اولویت ششم، افراد و نهادهای وابسته به بیت رهبری.

اولویت هفتم، خطوط کشتیرانی و هوایمایی جمهوری اسلامی ایران.

اولویت هشتم، نهادهای متولی توسعه فناوری سایبری.

اولویت نهم دادگاه‌های انقلاب.

و اولویت دهم هم نهادهای رسانه‌ای هستند.

اینها اولویت‌هایی است که آمریکایی‌ها الان دارند در بحث‌هایشان پیگیری می‌کنند و در بحث‌های تقنینی‌شان به دنبال رقیق‌سازی، انتفاع سیاسی - اقتصادی ایران از برجرام از طریق متراکم‌سازی تحریم‌های ثانویه غیرهسته‌ای هستند که نمونه‌هایی را ما دیدیم و در کنار آن فعال کردن دادگاه آمریکا در برداشت (۲) میلیارد دلار از دارایی‌های ایران بود. الان بیش از (۵۰) لایحه در کنگره آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح است که محورهای آنها هم کاملاً مشخص است که بر چه اساسی دارند حرکت می‌کنند.

کنگره آمریکا به منظور اخلال در مسیر حذف تحریم‌ها از چهار شیوه امنیتی کردن حقوق بشر، تروریسم دولتی، تروریسم مالی یا پولشویی و تداعی رابطه نزدیک بین توسعه موشک‌های بالستیک ایران و کلاهک‌های هسته‌ای دارد استفاده می‌کند و عملاً دارد تلاش می‌کند که به نوعی تروریسم انسان‌محور را با رویکرد تداعی نقش مخرب سپاه در سوریه و یمن مطرح و برجسته‌سازی بکند. تروریسم هویتی را به عنوان بنیادگرایی شیعه و تفکرات انقلاب اسلامی و کشورهای منطقه برای ایران‌هراسی مطرح می‌کند و تروریسم مالی را در جنگ تبلیغاتی‌اش مبنی بر نقش فعال ایران در پولشویی مطرح می‌کند و تروریسم اقتصادی را با تبلیغ کدهای انحرافی از برخی از نهادهای داخل کشور مطرح می‌کند که اینها عملاً درآمد‌هایی را کسب می‌کنند و این درآمد‌ها به سوی بی‌ثبات‌سازی در منطقه می‌رود. لذا با توجه به این شرایط فکر می‌کنیم که باید چند کار را انجام بدهیم.

یکی اینکه باید دست وزارت امور خارجه را باز بگذاریم که با نهادهای مرتبط با محور مقاومت در داخل منطقه به شکل جدی کار بکند.

بخش دوم با کشورهای اسلامی و همسایه اولویت رابطه را بگذارد، ولی با توجه به بحث تحریم‌ها کشورهایایی که از تحریم‌ها عدم تبعیت کردند برای اینها یک همکاری را تعریف بکند و این همکاری به تأیید شورای عالی امنیت ملی برسد که چگونه می‌خواهد انجام بدهد.

بحث بعدی لغو روایید برای برخی از کشورهایی است که رابطه دوستانه و نزدیک با ایران داشتند، باید مطرح بشود.

بحث آخری هم که می‌خواهم مطرح کنم، ببینید! برخی از دوستان مطرح می‌کنند (رئیس - وقتتان تمام شد) که وزارت امور خارجه چرا برنامه اقتصادی ندارد؟ وزارت امور خارجه مطرح می‌کند که بسیاری از شرکت‌ها حتی دولتی می‌روند با بسیاری از کشورها و شرکت‌های دولتی رابطه اقتصادی برقرار می‌کنند، اما من به عنوان وزارت خارجه مطلع نیستم، لذا نمی‌توانم از اهرم اقتصاد در سیاست خارجی استفاده کنم. (رئیس - متشکریم)

به نظر ما این مطلب، مطلب واردی است و ما برای این موضوع هم ماده (۴) را گنجانیدیم که دستگاهها موظف باشند وزارت خارجه را در این خصوص در جریان قرار بدهند. وزارت خارجه دیپلماسی اقتصادی خودش را تعریف بکند به شکلی که سفارتخانه‌ها وارد عمل بشوند و برنامه ملموس داشته باشند که سیاست خارجی از لبخند ژکوند خارج بشود و به یک برنامه اقتصادی و دستاورد اقتصادی دست پیدا کند. (رئیس - خیلی ممنون) من خواهشم این است این مجلس عاقل و متین نشان بدهد آنجایی که اصل انقلاب، نظام و مصالح کشور باشد جناح چپ، راست، مستقل و غیره نمی‌شناسد و همه یکصدا در کنار همدیگر برای فعال کردن دیپلماسی انقلابی کشور هستیم، متشکریم.

رئیس - متشکریم، به هر حال الان فوریتش مطرح است.

۷- انتخاب آقایان: سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی و غلامرضا کاتب به عنوان عضو در شورای نظارت بر سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

رئیس - شما یک رأی‌گیری هم دارید، بفرمایید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - انتخاب دو نفر به نمایندگی از طرف هر قوه به انتخاب و معرفی مجلس شورای اسلامی به عنوان عضو در شورای نظارت بر سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران که از طرف کمیسیون چهار نفر معرفی شده‌اند.

جناب آقایان: مهدی شیخ، سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی، غلامرضا کاتب و احمد مازنی. برای شورای نظارت بر صدا و سیما آقایان: احمد مازنی، غلامرضا کاتب، سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی و مهدی شیخ. لطف کنید اسم دو نفر از این عزیزان را در کارتهایی که توزیع می‌شود یادداشت بفرمایید.

رئیس - کارتها را توزیع کنید. دوستان دو نفر را مرقوم بفرمایند که ناظرین بر شورای صدا و سیما مشخص بشود.

(أخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش آراء اعلام گردید)^۱
(ادامه رسیدگی به طرح الزام وزارت خارجه به توسعه دیپلماسی انقلابی کشور)

آقای وکیلی این طرح مخالف فوریت دارد؟

دبیر (وکیلی) - بله، جناب آقای فلاح‌پیشه مخالف هستند. آقای فلاح‌پیشه بفرمایید.

حشمت‌اله فلاح‌پیشه (اسلام‌آبادغرب و دالاهو) -

بسم الله الرحمن الرحيم

عزیزان محترم همکاران! من خواهشم این است که به عرایض بنده توجه کنید، چون هیچ کدام از ما با اصل موارد مطروحه در این فوریت مخالف نیستیم. منتها آن چیزی که برای ما مهم است حضور عملی مجلس شورای اسلامی در روند قانونگذاری‌های مرتبط با سیاست خارجی است.

ببینید عزیزان! اگر ما قوانین را تصویب کنیم که این قوانین در روند اجرایی و عملی نتیجه لازمه را نداشته باشد، ارزش لازم را ندارد. من می‌خواهم راجع به این قضیه مثال بزنم. در این مجلس قوانین مختلفی حتی با ریز و جزئیات بیشتر هم اینجا شکل گرفته. جناب آقای جلالی! فوریت ما الان اجرای آن قوانین است که هیچ کدام اجرا نشده و قرار بر این بوده که هر سه ماه یک بار یا هر شش ماه یک بار وزارت امور خارجه به مجلس یا به کمیسیون امنیت ملی گزارش بدهد که هیچ وقت گزارش داده نشده. من این قوانین را می‌گویم وقتی که ما قانون تصویب کنیم و به بایگانی بفرستیم چه فایده‌ای دارد:

۱ - قانون الزام دولت در دفاع از حقوق ایرانیان قربانی ترور. (۱۷) هزار ایرانی منتظرند که حق‌شان احقاق بشود. اموال ایران غارت می‌شود، ما قانون تصویب کردیم اجرا نشده و گزارش آن هم داده نشده، مجلس چه کاری کرده؟ آیا این هم می‌خواهد به سرنوشت آن قوانین گرفتار بشود؟

۲ - قانون الزام دولت به احقاق حقوق قربانیان جنگ شیمیایی. (۳۵۰) شرکت غربی به ویژه آمریکایی و اروپایی، اینها کسانی هستند که در تجهیز صدام نقش داشتند. (۱۳۵) هزار شهید و قربانی و مجروح جنگ و جانباز شیمیایی داریم. گزارش شش ماهه آن چند بار به کمیسیون امنیت ملی داده شده است؟ چند بار کمیسیون امنیت ملی و مجلس از وزارت خارجه خواسته که آقا! این گزارش‌ها را بدهید، آیا این هم می‌خواهد به همان سرنوشت گرفتار بشود؟

۳ - قانون الزام دولت به احقاق حقوق ایرانیان قربانی نقض حقوق بشر در کشورهای اشغال‌شده. آمریکا در کشورهایی که اشغال کرده نقض حقوق بشر و نقض حقوق ایرانیان را داشته. آیا یک مورد آن را به حکم رساندید؟ قوای مختلف در این رابطه به وظیفه خودشان عمل نکردند و مجلس این سلسله قوانین را به بایگانی خود گذاشته.

آخرین قانون شما مربوط به برجام که بر اساس قانون مجلس هفتم، داده‌ها و ستانده‌های برجام باید با هم یکسان باشند و هر سه ماه یک بار گزارش در مجلس می‌آید. چه کار عملیاتی در قبال این گزارش داده شده؟ بنده خودم (۲۰) مورد به گزارش نقد گرفتم. کجای این گزارش به نتیجه عملی می‌رسد؟

لذا عزیزان! ما با شعارهای انقلابی موافقیم و هم می‌دانیم (۵۲) تا قانون و قطعنامه ضد ایرانی فقط در پس‌برجام علیه ایران شکل گرفته، ولی راهکارش این است که مجلس قانونی را که تصویب کرده از دولت بخواهد که آنها را اجرا

۱ - نتیجه رأی‌گیری در ستون دوم صفحه ۲۵ درج شده است.

کند، بعد دوباره یک قانون دیگر را برای بایگانی بیاید تصویب کند. لذا عزیزان! خواهشم این است آن چیزی که فوریت دارد قوانینی است که روند تصویب را گذرانده ولی اجرا نشده، بیاییم بخواهیم آنها را اجرا کنند و اگر اجرا شد می‌توانید قوانین دیگر را در دستور بیاورید.

رئیس - متشکریم، موافق صحبت کند.

دبیر (وکیل) - موافق جناب آقای فولادگر هستند.

رئیس - آقای فولادگر بفرمایید.

حمیدرضا فولادگر (اصفهان) - بسم الله الرحمن الرحيم

ابتدا (۲۶) مردادماه سالگرد آزادی آزادگان عزیز را از اسارت رژیم بعثی - صهیونیستی سابق عراق گرامی می‌داریم و همچنین فردا (۲۸) مرداد است و اتفاقاً این طرح عزیزان نماینده تناسب دارد با سالگرد کودتای آمریکایی (۲۸) مرداد که یادآور نفوذ، دخالت و دشمنی رژیم آمریکا با مردم و ملت ماست.

اولاً من این را عرض بکنم که برادر گرمی‌مان جناب آقای فلاح‌پیشه در مخالفت با محتوای این طرح صحبت نکردند، اتفاقاً ایشان همواره در طرح‌های مجلس فعال و اثرگذار بودند و اینجا هم بیشتر بحث ایشان این بود که کارهای دیگری هم باید می‌شد، که نشده. خیلی خوب، ما هم حرف ایشان را قبول داریم، بله، باید تکالیف دیگر را هم در این راستا دولت انجام بدهد اما اینجا بحث فوریت است. برادر ما جناب آقای فلاح‌پیشه مخالفتی با فوریت نداشتند. ببینید! الان بحث ما فوریت این طرح است که من خدمت عزیزان دو بحث را اشاره می‌کنم؛ یک قسمتش بحث‌های سیاسی است که البته جناب آقای دکتر جلالی جامع و کامل فرمودند و یک بخشی هم بخش اقتصادی است.

به هر حال در بخش سیاسی ما الان در شرایطی قرار داریم که آمریکا و نظام سلطه و متحدین منطقه‌ای آن، برنامه در انزوا قرار دادن جمهوری اسلامی را دارند، می‌خواهند انقلاب اسلامی را محدود بکنند، به شکست بکشاند و برجامی را که علی‌رغم همه آن انتقادات به هر حال یک سندی است در اختیار ما که از حقوق‌مان دفاع کنیم، برجام را بی‌اثر بکنند.

تحریم‌های جدیدی که کنگره و سنای آمریکا در دست اقدام دارد، برنامه‌هایی که الان کاندیداهای ریاست جمهوری آمریکا دارند عنوان می‌کنند در مقابله با انقلاب و نظام جمهوری اسلامی و تحرکات هرروزه نظام سلطه و آمریکا و متحدین منطقه‌ای آنها در مقابله با جمهوری اسلامی و سیاست‌های جمهوری اسلامی در منطقه حاکی از این است که دشمنی‌های آمریکا پایان ندارد و به آمریکا نمی‌شود اعتماد کرد. بدعهدی و نقض عهدی هم که در برجام دیدیم این دیگر تجربه مجددی شد، برای اینکه ما باید کار خودمان را بکنیم و خودمان مبانی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و اقتدار نظام خودمان را تقویت بکنیم.

اما در اصل (۱۵۴) قانون اساسی عنایت بفرمایید: «جمهوری اسلامی ایران سعادت انسان در کل جامعه بشری را آرمان خود می‌داند و استقلال و آزادی و حکومت حق و عدل را حق همه مردم جهان می‌شناسد. بنابراین در عین

خودداری کامل از هرگونه دخالت در امور داخلی ملت‌های دیگر، از مبارزه حق طلبانه مستضعفین در برابر مستکبرین در هر نقطه از جهان حمایت می‌کند». این یک اصل قانون اساسی است. وظیفه دولت و کلیت نظام است و دستگاه دیپلماسی ما این وظیفه را باید جزء اولویت‌های برنامه خودش بداند.

در بندهای (۱۰) و (۱۲) سیاست‌های اقتصاد مقاومتی که بنا بر اصل (۱۱۰) قانون اساسی سیاست‌های کلی نظام که رهبر معظم انقلاب با مشورت مجمع تشخیص ابلاغ می‌کنند، برای مسئولین دستورالعمل است. در بند (۱۰) «حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالا و خدمات» خصوصاً در جزء (۴) آن می‌گوید: «برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید و تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه کشورهای منطقه». الان تصور اینکه کارهای اقتصادی فقط به عهده وزارت اقتصاد، بخش خصوصی و شرکت‌ها است، این غلط است و دستگاه دیپلماسی و وزارت خارجه ما باید برای گسترش مناسبات اقتصادی با کشورهای منطقه اولویت بدهد. ما این را بارها با وزرای خارجه یک چند دوره‌ای که در مجلس بودیم مطرح کردیم و سال گذشته با جناب دکتر ظریف جلسه‌ای داشتیم و گروههای دوستی که بین مجالس هستند با ایشان جلسه‌ای داشتیم. بحث همه عزیزی که جزء این گروههای دوستی بودند این بود که شما به عنوان یک وظیفه اصلی گسترش ارتباطات اقتصادی را باید (رئیس - متشکریم) در صدر برنامه‌هایتان قرار بدهید که از برنامه انزوای جمهوری اسلامی جلوگیری کنید و بند (۱۲) هم بحث «افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد» را مطرح می‌کند که همان تعریف اقتصاد مقاومتی است، مقاوم‌سازی اقتصاد در برابر تکان‌ها و تنش‌های خارجی است.

اگر ما بخواهیم تحریم‌های پی‌درپی آمریکا و متحدینش را بی‌اثر بکنیم، راهی جز تقویت بنیان‌های اقتصادی خودمان نداریم و یک بخش عمده این به عهده دستگاه دیپلماسی و مسئولین دولت است که مناسبات‌مان را با کشورهای منطقه، با کشورهای هم‌پیمان و با کشورهای اسلامی تقویت بکنند تا ما بتوانیم روزبه‌روز ان‌شاءالله با گسترش این مناسبات، توسعه صادرات و پیوندهای اقتصادمان بنیان‌های اقتصادی‌مان را تقویت بکنیم. امیدواریم عزیزان با رأی بالا این پیشنهاد را مورد استقبال قرار بدهند.

رئیس - متشکریم، حضار ۲۲۲ نفر، یک‌فوریت این طرح را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب** نشد. پس به صورت عادی به کمیسیون داده می‌شود.

۸- اعلام وصول (۱) فقره طرح

دبیر (یوسف‌نژاد) - بسم الله الرحمن الرحيم

طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده در اجرای ماده (۱۴۱) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با امضای تعدادی از همکاران اعلام وصول می‌شود.

۹- ناطقین جلسه آقایان: اسداله قره‌خانی‌الوستانی، احمد امیرآبادی‌فراهانی، علی اسدی‌کرم، رسول خضری و ابوالفضل ابوترابی رئیس - سخنرانان را بفرمایید.

دبیر (یوسف‌نژاد) - ناطقین میان‌دستور جلسه علنی امروز عبارتند از:

- آقای اسداله قره‌خانی‌الوستانی نماینده محترم علی‌آباد.

- آقای احمد امیرآبادی‌فراهانی نماینده محترم قم.

- آقای علی اسدی‌کرم نماینده محترم شهر بابک.

(که هر کدام هفت دقیقه وقت دارند)

- آقای رسول خضری نماینده محترم پیرانشهر و سردشت.

- آقای ابوالفضل ابوترابی نماینده محترم نجف‌آباد، تیران و کرون.

(که هر کدام پنج دقیقه وقت دارند)

جناب آقای قره‌خانی نماینده محترم علی‌آباد بفرمایید هفت دقیقه وقت دارید، لطفاً وقت را هم رعایت کنید.

اسداله قره‌خانی‌الوستانی (علی‌آباد) - بسم الله الرحمن الرحيم

با سلام و تحیات وافر الهی به ارواح طیبه شهدا و امام راحل و همچنین شادی روح اولین شهید مدافع حرم شهرستان علی‌آبادکتول، شهید قربانعلی نجفی و آرزوی طول عمر بابرکت و باعزت برای مقام معظم رهبری.

ابتدا بر خود لازم می‌دانم که از حسن اعتماد و عنایات ویژه مردم فکور و بایصیرت و شهیدپرور شهرستان علی‌آبادکتول و بخش کمالان به ویژه جوانان غیرتمند که برای چندمین بار اسباب راهیابی اینجانب به مجلس شورای اسلامی را با حداکثر آراء در هفتم اسفند فراهم نمودند، قدردانی ویژه داشته، آراء پاک شما که برگرفته از نیات خیرخواهانه، صادقانه، عاقلانه و روحیه قدرشناسی است مسئولیتی سنگین را متوجه اینجانب نموده است.

از تمام مسئولین و دست‌اندرکاران انتخابات اعم از مجریان محترم و شورای محترم نگهبان و نیروهای امنیتی، نظامی، انتظامی، قضایی و بازرسی تقدیر و تشکر می‌نمایم و سالروز ورود غرورآفرین و فراموش‌ناشدنی آزادگان سرافراز به میهن اسلامی را گرامی می‌دارم.

(۳۱) مردادماه سالروز مصوبه تأسیس وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح که تجربه گران‌سنگی است از افتخارآفرینی صنعت دفاعی کشور و نمادی از تحقق موفقیت‌آمیز اقتصاد مقاومتی و عزم ملی در تولید دفاعی و الگویی غرورآفرین در توجه به توان و قابلیت درون‌زای کشور در همه عرصه‌ها است.

از فعالیت‌های مقتدرانه سربازان گمنام امام زمان و سپاهیان و بسیجیان غیور و همه نیروهای نظامی، انتظامی و امنیتی در برخورد با تکفیری‌ها، سلفی‌ها، داعشی‌ها و مزدوران استکبار تقدیر و تشکر می‌نمایم.

طبق گزارش‌ها و آمارهای رسمی و غیررسمی رکود سنگین در صنعت و بنگاه‌های تولیدی مهمترین معضلی است که هم‌اکنون با آن دست به گریبان هستیم. از جمله دلایل آن اشباع بازارهای داخلی در اثر بالا بودن ظرفیت توان تولید داخلی است که مازاد بر نیاز مصرف است. یکی از راهکارهای برون‌رفت از شرایط رکود کنونی و همچنین حل معضل بیکاری اهتمام ویژه

به صادرات است. کالاهای ایرانی به دلیل عدم عضویت ایران در پیمان‌های بین‌المللی با تعرفه و قیمتی غیررقابتی به دست مصرف‌کننده خارجی می‌رسد، اما راهکار حل این مشکل در نظر گرفتن تعرفه سنگین واردات به کالاهای غیرضرور و کالاهایی که توان تولید آن در داخل کشور وجود دارد، می‌باشد که با تخصیص درآمدهای حاصله از این تعرفه‌ها به کالاهای صادراتی به عنوان جواز به رقابتی‌شدن کالای ایرانی در بازار بین‌المللی کمکی شایان‌گردد.

از جمله معضلات دیگر در عدم توسعه متوازن، بی‌عدالتی در توزیع بودجه‌های ملی است. هم‌اکنون طبق آمار بانک مرکزی (۵۷) درصد تسهیلات به استان تهران اختصاص پیدا کرده و بیش از (۷۴) درصد تسهیلات کشور تنها بین (۷) استان و (۲۶) درصد باقیمانده در بین (۲۴) استان دیگر توزیع می‌گردد. این شیوه نه تنها موجب تمرکزگرایی بلکه باعث اختلاف شدید طبقاتی بین مناطق کشور و بی‌عدالتی و مشکلات اجتماعی می‌گردد. وزارت اقتصاد و همچنین بانک مرکزی موظف به حمایت از استانهای کمتر توسعه‌یافته همچون استان گلستان هستند تا از بروز حادثه غول‌پروری اقتصادی و محروم‌کشی جلوگیری کنند.

بار سنگین اقتصاد کشور همواره بر دوش وزارت نفت بوده و قانون هدفمندی یارانه‌ها و اجرای نادرست آن بر این بار افزوده. حال که بیشترین بودجه‌های عمرانی و پروژه‌ای در این بحث صرف می‌شود از وزارت نفت می‌خواهیم بنا بر فرمایش مقام معظم رهبری به صورت جدی و مسئولیت‌پذیرانه نسبت به اقتصاد مقاومتی که مبتنی بر اصول اقتصاد است اهمیتی ویژه ورزیده و با محوریت خود و همراهی وزارت صنایع و بازرگانی از توان پیمانکاران بخش خصوصی و تجهیزات تولید داخلی در پروژه‌ها استفاده نمایند.

(در این هنگام آقای مسعود پزشکیان «نایب‌رئیس اول» ریاست جلسه را به عهده گرفتند)
چالش‌های نفت:

یکی از چالش‌های موجود در شرکت ملی نفت، پایین بودن ضریب بازیافت مخازن هیدروکربوریست به طوری که در حال حاضر ضریب بازیافت مخازن بین (۲۳) تا (۲۵) درصد است در حالی که در کشورهای پیشرفته همچون نروژ این میزان (۶۰) درصد و در منطقه (۴۵) درصد است. ضرورت سرمایه‌گذاری بیشتر و استفاده از تکنولوژی روز را دوچندان می‌نماید.

عدم تزریق گاز به مخازن به تناسب نیاز مخزن، وضعیت نامناسب پالایشگاههای کشور به منظور تولید فرآورده‌های با ارزش افزوده بالا، تراز منفی گاز طبیعی به ویژه در فصل سرما، وضعیت نامناسب سرمایه‌گذاری‌ها در بخش انرژی، مطالبه پیمانکاران و تأسیس شرکت‌های جدید، تأمین منابع طرح هدفمندی یارانه‌ها از طریق شرکت نفت و شرکت‌های تابع آن، نبود برنامه بلندمدت در انرژی، نبود نهاد تنظیم مقررات و تعرفه‌گذاری رگولاتوری و کم‌توجهی به میادین مشترک از جمله چالش‌های وزارت نفت است.

فرصت‌ها: سوآپ نفت و گاز، تقویت نظام پیمانکاری و پرورش پیمانکاران، استفاده از توان ساخت داخل، امکان استفاده از شرکت‌های خدمات انرژی و

ESCO (اسکوها) دقت لازم و به کارگیری نظرات کارشناسان و دلسوزان در الگوی ساختار قراردادهای نفتی IPC، استفاده از ظرفیت شرکت‌های خصوصی در قراردادهای E&P به طوری که در حال حاضر از هشت شرکت پذیرفته شده، هفت شرکت دولتی است.

از کمیسیون اقتصادی به سبب تصویب کلیات لایحه مناطق آزاد تجاری تشکر می‌نمایم. استان گلستان امروز با صحنه غم‌انگیز انتقال آب از سرشاخه‌های اترک و گرگان رود و دهنه زرین گل از طریق استانهای همجوار همچون سمنان و خراسان شمالی مواجه است. سرچشمه‌های زرین گل در علی‌آبادکتول تنها سرچشمه آب کشاورزی نیست، بلکه شاه‌رگ حیات شهرستان است و انتقال آن به هر جایی و به هر بهانه‌ای غیرقابل بحث است. از سازمان محیط زیست و منابع طبیعی می‌خواهیم نسبت به واگذاری مدیریت منطقه حفاظت‌شده جنگل ابر که متعلق به استان گلستان است، اقدام عاجل به عمل آورد. (یوسف‌نژاد - آقای قره‌خانی وقت‌تان تمام شده، خلاصه بفرمایید).

از وزارت نیرو می‌خواهیم که نسبت به احداث شبکه‌های اصلی و فرعی در پایاب سد کبودوال برای کلیه زمین‌های شهرستان علی‌آباد و بخش کمالان اقدام لازم به عمل آورد. از وزارت نیرو می‌خواهیم نسبت به احداث آب‌بندان روستاهای لازم، عباس‌آباد، برفتان، محمدآباد و رحمت‌آباد اقدام نماید. از وزارت نیرو می‌خواهیم که نسبت به برق‌دار کردن چاههای باقیمانده شهرستان اقدام نماید.

از وزارت نیرو می‌خواهیم که نسبت به احتساب تعرفه‌های برق شهرستان در فصل تابستان اقدام لازم را به عمل آورد.

از وزیر محترم کشاورزی می‌خواهیم نسبت به پرداخت وجوه گندم و جو خریداری شده کشاورزان اقدام عاجل به عمل آورد.

از وزیر نیرو می‌خواهیم نسبت به قرارداد ساخت نیروگاه با شرکت یونیت اینترنشنال (unit international) ترکیه به منظور صیانت از منافع ملی و استفاده از ظرفیت داخلی تجدیدنظر نمایند. (یوسف‌نژاد - آقای قره‌خانی متشکر) موارد بعدی ان شاء الله به خبرگزاری‌ها ارائه خواهد شد. ممنون و متشکر هستیم.

دبیر (یوسف‌نژاد) - ناطق میان‌دستور بعدی جناب آقای احمد امیرآبادی‌فراهانی نماینده محترم قم بفرمایید.

احمد امیرآبادی‌فراهانی (قم) - بسم الله الرحمن الرحيم

«الحمد لله رب العالمين»

با درود و سلام به ارواح طیبه شهدا و روح بلند و ملکوتی امام راحل‌مان و با آرزوی صحت و سلامتی برای رهبر فرزانه انقلاب. سالروز بازگشت آزادگان عزیز را گرامی می‌دارم. خدمت شما همکاران محترم و ملت شریف ایران اسلامی و مردم متدین، انقلابی و شجاع استان قم و شهر کریمه اهل بیت حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) عرض سلام و ادب دارم.

در این فرصت کوتاهی که در اختیار دارم مطالبی را به اختصار عرض می‌کنم:

۱ - فردا سالروز کودتای آمریکایی - انگلیسی (۲۸) مرداد سال ۱۳۳۲ که موجب بازگرداندن رژیم شاه و سقوط دولت قانونی دکتر مصدق شد، می‌باشد. آمریکای جنایتکار علاوه بر این اقدام که بر علیه آزادی، استقلال و دموکراسی انجام دادند، اقدامات ظالمانه دیگری بر علیه ملت ایران از قبیل ایجاد جنگ‌های داخلی در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی ملت ایران، حمایت بی‌قید و شرط از رژیم بعثی عراق در طول هشت سال دفاع مقدس، سرنگونی هواپیمای مسافربری و حمایت از سازمان تروریستی و ضد بشری منافقین و فتنه‌گران داشتند و با این سابقه تاریخی و جنایت‌هایی که در طول سالیان گذشته انجام داده‌اند، بسیار ساده‌اندیشی است که فکر کنیم آمریکایی‌ها به دنبال حل مشکلات ملت ایران هستند و تا این ملت بر آزادی و استقلال خود و آرمانهای انقلاب اسلامی و ارزش‌های آن پافشاری می‌کنند این دشمنی ادامه خواهد داشت و تا دشمنی هست مبارزه نیز خواهد بود.

۲ - این روزها انتشار غیرقانونی یک نوار صوتی موجب هجمه برعلیه امام عزیزمان و بیت مکرم ایشان به خصوص مرحوم حاج‌احمدآقا گردیده است، آن بزرگواری که در طول عمر بابرکت‌شان در دوره حیات پیرکت حضرت امام به عنوان فرزندی امین و صادق و بعد از رحلت امام (رضوان الله تعالی علیه) در کنار رهبری معظم انقلاب به عنوان برادری وفادار و سربازی انقلابی به مردم و کشورش خدمت نمودند.

اقدام مغرضانه اخیر یکی از اعضای بیت آقای منتظری که موجب خوشحالی دشمنان ملت ایران به خصوص منافقین، آمریکا و اسرائیل گردیده است یک بار دیگر بر تصمیم به موقع و بجای حضرت امام (رضوان الله تعالی علیه) در عزل قائم‌مقام رهبری که حاکی از آینده‌نگری، ژرفاندیشی و شجاعت آن مرد بزرگ خدایی بود صحنه گذاشته و نشان داد که این اقدام انقلابی حضرت امام (رحمه الله علیه) کشور را از بسیاری از مشکلات نجات داد و چه بسا ممکن بود با نفوذ منافقین در این بیت ساده‌لوح چه خسارتی متوجه ملت ایران گرداند.

۳ - موضع‌گیری دولت‌های منطقه و فرمانطقه‌ای در موضوع کودتای نافرجام ترکیه نشان داد که از نظر نظام اسلامی ایران رأی ملت‌ها تعیین‌کننده سرنوشت آنان است و همانگونه که از دولت قانونی سوریه و رأی ملت سوریه دفاع نمودیم همانطور هم از دولت قانونی ترکیه حمایت کرده و کودتا را محکوم نمودیم و امید است با همکاری دولت‌های منطقه ریشه ترور و تروریست در منطقه خشکانده شود.

۴ - از وزرای محترم دولت می‌خواهیم نسبت به حل بیمه قالیبافان، خبرنگاران، مداحان و فعالان قرآنی اقدام نموده و در راستای حل مشکلات رزمندگان معسر و همچنین پرداخت پاداش پایان خدمت فرهنگیان و حقوق کارگران و حل نقدینگی واحدهای تولیدی به خصوص در شهرک‌های صنعتی تلاش مضاعفی را به عمل آورند.

۵ - ضمن تقدیر و تشکر از زحمات مسئولین استان قم الحمد لله در این دوره هماهنگی خوبی بین نمایندگان استان برای حل مشکلات موجود همچون دوره گذشته در استان به وجود آمده است، ضروری است مسئولین

دبیر (کاتب) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض تبریک سالروز ورود آزادگان عزیز به ایران اسلامی و ضمن تبریک به مناسبت هفته خبرنگار که جمعی از خبرنگاران عزیز امروز نوبتشان شد که در خانه ملت حضور پیدا کنند حضور خبرنگاران و اصحاب رسانه شهرستان نیشابور و فیروزه استان خراسان رضوی که میهمان سرکار خانم هاجر چنارانی و جناب آقای حمید گرمایی نمایندگان محترم نیشابور و فیروزه هستند را گرامی می‌داریم.

- جمعی از بسیجیان پایگاه شهید بهشتی شهرستان محلات استان مرکزی که میهمان جناب آقای حجت‌الاسلام والمسلمین علیرضا سلیمی نماینده محترم محلات و دلیجان هستند.

- جمعی از محیط‌بانان سازمان حفاظت از محیط زیست کل کشور که میهمانان برادر عزیزم جناب آقای احمدعلی کیخا نماینده محترم زابل، زهک، هیرمند، نیمروز و هامون هستند.

- جمعی از اعضای کانون بازنشستگان لشکری و کشوری استان تهران که میهمانان برادر بسیار عزیزم جناب آقای علیرضا محبوب نماینده محترم مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس هستند که حضور همه این عزیزان را گرامی می‌داریم.

۱۰- اعلام وصول (۲) فقره سؤال

دبیر (کاتب) - دو تا اعلام وصول از سؤال نمایندگان عزیز داریم:

- سؤال ملی جناب آقای نادر قاضی‌پور نماینده محترم ارومیه از وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی درخصوص علت زیانده بودن بعضی از شرکت‌های زیرمجموعه شستا و سایر صندوق‌های بازنشستگی تابعه.

- سؤال برادر بسیار عزیزم آقایان: بهروز نعمتی و محمد دامادی نمایندگان محترم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس و ساری و میاندو رود از وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی درخصوص علت عدم ثبات مدیریتی در شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی شستا چیست؟

۱۱- انتخاب آقایان: رمضانعلی سبحانی‌فر و محمد کاظمی به عنوان

عضو در کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه

نایب‌رئیس (پزشکیان) - یک رأی‌گیری را اعلام کنیم تا سخنران بعدی بتواند بیاید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - انتخاب یک نفر خبره در فناوری اطلاعات و ارتباطات به انتخاب کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی و یک نفر از نمایندگان عضو کمیسیون قضایی و حقوقی به انتخاب کمیسیون قضایی و تأیید مجلس شورای اسلامی به عنوان عضو در کارگروه کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه که از طرف کمیسیون قضایی آقایان الهیار ملک‌شاهی و محمد کاظمی معرفی شده بودند، جناب الهیار ملک‌شاهی انصراف دادند. یعنی از کمیسیون قضایی و حقوقی یک نفر می‌خواهد و تنها کاندیدا هم جناب محمد کاظمی هستند.

محترم دستگاه‌های اجرایی در سطح ملی با توجه به وضعیت و شرایط خاص قم که مرکز مواصلاتی (۱۷) استان کشور و پذیرش سالیانه میلیون‌ها نفر از زائرین از سراسر کشور و دنیا می‌باشد توجه ویژه‌ای نموده و در حد توان و مقدرات خود کمک نمایند تا پروژه‌های نیمه‌تمام استان از قبیل مترو، مونوریل، فرودگاه، تقاطع‌های غیرهمسطح و جاده قم - جعفریه و قم - کهک احداث و به اتمام رسیده و عنایت ویژه‌ای داشته باشند که دریاچه نمک قم و حوض سلطان در حال خشک شدن است و مشکلات زیادی را برای (۲۵) درصد جمعیت کشور به وجود خواهد آورد.

۶ - اخذ مالیات از مردم استان قم صدای همه را درآورده است. مالیات‌دهندگان به دلیل شرایط رکودی جامعه و علی‌الرأس بودن مالیات به رشد بیش از حد مالیات‌ها اعتراض دارند که انتظار می‌رود به جای رشد نرخ مالیات دولت محترم تلاش نماید پایه مالیاتی را افزایش داده و افراد خوش حساب را با اخذ مالیات‌های مضاعف جریمه ننماید.

۷ - فرهنگ بخش مظلوم جامعه ما در همه دولت‌ها و مجالس بوده است. اعتبارات اندکی به این بخش تعلق می‌گیرد و دستگاه مشخصی پاسخگوی مسائل فرهنگی کشور نمی‌باشد، البته علی‌رغم همه این مشکلات و کم‌توجهی‌ها، جوانان متدین و انقلابی و طلاب عزیزی هستند که با روزه‌های استیجاری به مبارزه با تهاجم فرهنگی دشمنان برخاسته‌اند و به فرزندان این ملت خدمت می‌نمایند.

۸ - درخصوص نمایشگاه «ایران کانکت ۲۰۱۶» نیز حاکمیت انگلیسی در پایتخت جمهوری اسلامی ایران دیده می‌شود. سؤال بنده این است چرا باید جرأت کنند چنین توهینی به ملت ایران نمایند؟ اینها از مسئولین ما چه برخوردی دیدند که چنین شرایطی را می‌گذارند؟

۹ - غیرمنصفانه است که بگوییم برجام هیچ دستاوردی نداشته است. یکی از دستاوردهای بزرگ برجام این بود که ملت مقاوم و صلح‌طلب ایران به جهانیان ثابت کردند که اهل گفتگو و تعامل بوده و این دولتمردان آمریکا هستند که غیرقابل اعتماد و عهدشکن بوده و توجهی به معاهدات و قراردادهای بین‌المللی نداشته و برای آنان آنچه مهم است اهمیت رژیم صهیونیستی است.

۱۰ - مقرر گردید برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران با همه فرازها و نشیب‌هایش در مجلس مورد بررسی قرار گیرد، اما باید دقت شود که در رویکرد این برنامه ایراد اساسی زیادی وجود دارد که مهم‌ترین آنها این است که می‌خواهند اقتصاد ملی را در اقتصاد جهانی ادغام نمایند. همان رویکردی که برنامه چهارم داشت که در آن برنامه هم به فرهنگ انقلاب اسلامی، عدالت اجتماعی، وضعیت و معیشت مردم و اشتغال توجه خوبی نشده بود. در برنامه ششم باید به مشکل صندوق‌های بازنشستگی توجه شود. یکی از نکاتی که در برنامه ششم باید به آن توجه کنیم ماده (۳۰) این برنامه است. برخلاف اصول متعدد قانون اساسی است که وزارت خارجه عهده‌دار وظایف شورای امنیت ملی و حتی رهبری می‌شود. والسلام علیکم و رحمه الله

نایب‌رئیس (پزشکیان) - دست شما درد نکند، لطفاً میهمانان را بخوانید.

از طرف کمیسیون صنایع و معادن یک نفر می‌خواهد که جناب رمضانعلی سبحانی‌فر و عبدالله رضیان مطرح هستند که از بین این دو بزرگوار باید به یک نفر رأی داده بشود.

(أخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش آراء اعلام گردید)^۱

(ادامه نطق میان‌دستور نمایندگان مجلس شورای اسلامی)

نایب‌رئیس (پزشکیان) - سخنران بعدی بیاید صحبت کند. یک لحظه صبر کنید.

فولادگر - کارت را باید عوض کنید جای یک اسم دارد.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - روی کارت‌ها دو اسم بنویسید، مشکلی ندارد.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - در همان کارتهایی که خدمت شما دادند، دو تا اسم بنویسید یکی قضایی، یکی صنایع.

دبیر (یوسف‌نژاد) - سخنران بعدی جناب آقای علی اسدی‌کرم نماینده محترم شهراباک که هفت دقیقه وقت دارند.

علی اسدی‌کرم (شهراباک) - بسم الله الرحمن الرحيم

به نام گشاینده کارها

ز نامش شود سهل دشوارها

ابتدا سلام و درود می‌فرستم به بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی (رحمه‌الله‌علیه) و ارواح مطهر شهدا و مقام عظمای ولایت و جانبازان و رزمندگانی که با همه توطئه‌های داخلی و خارجی توانستند انقلاب اسلامی را از همه بلاها محفوظ بدارند. یادی می‌کنم از (۳۶۷) شهید، (۷۵۵) جانباز و (۵۳) نفر آزاده و بیش از (۳۰۰۰) رزمنده شهرستان شهراباک که برگ زرینی در تاریخ این شهرستان به یادگار گذاشتند. همچنین یادی می‌کنم از دو آزاده مرحوم که یکی اخوی اینجانب محمد اسدی و دیگری حبیب‌الله اسدی می‌باشد و روز آزادگان را گرامی می‌داریم.

از مردم فهیم و با فرهنگ و باهوش و سخت‌کوش شهرستان که بنده را مورد لطف خود قرار داده و خدمتگزار خودشان انتخاب کرده‌اند، متشکرم. شهرستان شهراباک یکی از شهرستان‌های استان کرمان است، از آنجایی که کرمان بهشت معادن ایران است این شهرستان نیز با داشتن معادن مهمی چون مس و فیروزه سهم بسزایی از تولید را به خود اختصاص داده است. معادن مس میدوک و ذوب مس خاتون‌آباد از معدنی است که دولت آن را بنا نهاده است. از آنجایی که کارخانه ذوب مس خاتون‌آباد با تکنولوژی روز دنیا همراه نبوده است، آلودگی‌های زیست‌محیطی دشت خاتون‌آباد به عنوان نمادی از آلودگی شدید صنعتی در کشور می‌باشد که تاکنون بیش از (۳۰) هزار رأس دام تلف شده‌اند و تا (۲۰) سال آینده در این دشت امکان رویش گیاه وجود ندارد و کارشناسان از عدم کشت گیاه در این دشت سخن می‌گویند. زدودن غبارهای آلودگی نیاز به هزینه‌های هنگفت و زمان زیادی دارد. اگرچه این مجتمع مس اقدام به جبران خسارت تاکنون ننموده است و مشکلات این‌چنینی با پرداخت هزینه مادی جبران نمی‌گردد و بایستی برای رفع آن اقدام فوری صورت گیرد.

۱- نتیجه رأی‌گیری در ستون دوم صفحه ۲۵ درج شده است.

آقای نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت! چرا خسارت این دامداران بی‌پناه که جز خداوند کسی را ندارند از سال ۹۱ تاکنون به آنها وارد شده است پرداخت نمی‌شود؟ در بخش سفره‌های آب زیرزمینی شهرستان شهراباک به دلیل برداشت بی‌رویه آب کشاورزی و صنعت مس و مجاورت برخی از این چاه‌ها با کفه‌های نمکی منجر به هجوم آب شور به سفره‌های آب شیرین شده و باعث شور شدن آنها گردیده است و در سال‌های آینده، آبی برای شهرستان باقی نخواهد ماند.

با توجه به اینکه نزدیک (۴۰) سال است که آب صنعت مس سرچشمه از سفره‌های آب زیرزمینی شهرستان شهراباک تأمین می‌گردد و پول‌های فراوانی نصیب افراد و کسانی شد که به نحوی قدرت را داشتند و هرکجا خواستند هزینه کردند اما منابع آبی رفت بدون اینکه در این مدت (۴۰) سال ریالی صرف توسعه و زیرساخت شهرستان شهراباک بکنند و شهرستان همچنان بی‌پناه و بدون توسعه باقیمانده و مردم تحصیلکرده و با فرهنگ شهرستان هر روز به دیاری مهاجرت می‌کنند تا زندگی بگذرانند. شهری با معادن گسترده و ظرفیت‌های متنوع که اگر اندک توجهی به این ظرفیت‌ها می‌شد، امروز بیش از (۳۰۰۰) بیکار را در خود جای نمی‌داد. چه کسی پاسخگوی این مشکلات در شهرستان است و چه کسانی بایستی در تاریخ جوابگو باشند؟ سود سرشار معادن نصیب کسانی می‌شود که در شهرستان حضور ندارند و حتی ریالی از درآمدهای این معادن در بانک‌های شهرستان جهت حداقل گردش پول واریز نمی‌گردد و پول‌ها سر از جایی دیگر درمی‌آورند.

از ریاست محترم مجلس تقاضا دارم که درصدی از این درآمدها را جهت توسعه شهرستان در نظر بگیرد. در شهرستان شهراباک جاذبه‌های گردشگری و باستانی زیادی وجود دارد که قدمت برخی از آنها مانند مجموعه میمند به قریب (۱۰) هزار سال پیش از این می‌رسد. اثری که ردپای تاریخ و فرهنگ این دیار به شمار می‌رود و نشان از انسان‌هایی است که فرهادگونه با تیشه عشق و ایمان دل سنگ را شکافته و نقشی از همت خود را بر سینه کوه نشانده‌اند.

وجود آثار باستانی، همچون عمارت موسی‌خانی، غار ایوب، مناطق جذاب طبیعی مانند دهج و خبر و جبز و ریگ‌سفید و قرار گرفتن شهرستان در مسیر جاده ترانزیتی بندرعباس - تهران باعث ایجاد شرایط استثنائی برای سرمایه‌گذاری در این بخش گردیده و مردم شهرستان با آغوش باز از این سرمایه‌گذاران استقبال می‌کنند. از مسئولین میراث فرهنگی کشور و استان می‌خواهم که در این زمینه جدیت بیشتری به خرج دهند. وجود صنایع و توسعه صنعتی این شهر نیاز این منطقه را به انرژی برق بیش از پیش کرده است و کمبود انرژی برق به شدت احساس می‌شود.

از وزیر محترم نیرو تقاضا دارم چه از طریق بخش خصوصی و یا دولتی این کمبود را جبران نمایند.

از طرفی جاده ارتباطی شهرستان خاتم و شهراباک در حال اصلاح می‌باشد اما روند اجرای آن به کندی انجام شده و پیمانکار به دلیل مشکلات مالی در

حال تعطیلی کار است و از طرفی شورای تأمین به دلیل وضعیت نامناسب جاده‌ها و تلفات جانی بالای آن عبور وسایل نقلیه سنگین را از این جاده ممنوع کرده است و این ممنوعیت باعث بیکاری افراد گردیده است. (یوسف‌نژاد - آقای اسدی متشکر وقت‌تان تمام شده) کسب و کار آنها وابسته به جاده می‌باشد. از وزیر راه و شهرسازی آقای آخوندی انتظار دارم با تسریع روند اجرای پروژه و پرداخت مطالبات آن در جهت رفع مشکل اقدام نمایند و نگرانی اقتصادی مردم را برطرف نمایند و در پایان از قشر فرهیخته و فرهنگی کشور که در این کشور پهناور در شرایط سخت به تربیت فرزندان ایران اسلامی برای داشتن فردایی بهتر تلاش می‌کنند (نایب‌رئیس - آقای اسدی دست شما درد نکند وقت شما خیلی گذشت) اما بسیاری از مطالبات این عزیزان پرداخت نشده. شایسته نیست که فرهنگی بازنشسته بعد از چندین سال پاداش پایان خدمت خود را دریافت نکرده باشد و در تأمین معاش خود با مشکلات فراوان روبرو شود. بایستی در راستای بهبود وضعیت معیشتی فرهنگیان، (نایب‌رئیس - بقیه‌اش را به رسانه‌ها بدهید، خیلی ممنون، یک دقیقه بیشتر صحبت کردید) گام‌های اساسی برداشته و باور داشته باشیم که هزینه در آموزش و پرورش سرمایه‌گذاری است. والسلام

نایب‌رئیس (پزشکیان) - دست شما درد نکند. اسامی غائبین را بگویند، بعد سخنران پنج دقیقه‌ای تشریف بیاورند.

دبیر (امیرآبادی‌فراهمانی) - اسامی غائبین و متأخرین امروز عبارتند از: آقایان: انارکی محمدی، حسنی جوریابی، احمد حمزه، محمد دامادی، عبدالله رضیان، محمدمهدی زاهدی، علی ساری، فرهاد فلاحتی، جواد کاظم‌نسب، مسعود گودرزی، حسین مقصودی و رامین نورقلی‌پور.

آقای رئیس! آقایان: شکری و علیرضا رحیمی هم روز یکشنبه غیبت‌شان موجه استعلاجی بوده که غایب قرائت شده اصلاح می‌شود.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - خیلی ممنون.

۱۲- انتخاب دو نفر از نمایندگان هر استان به عنوان ناظر در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

نایب‌رئیس (پزشکیان) - دستور بعد را بفرمایید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - رأی‌گیری بعدی انتخاب دو نفر از نمایندگان استان با پیشنهاد مجمع نمایندگان استان و تصویب مجلس به عنوان ناظر در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان هست که من ضمن اینکه اسامی را در لوح جلوی‌تان می‌گذارند من می‌خوانم دوستان دقت کنند. ان‌شاءالله موقعی که کارتها توزیع شد آنجا هم یک دفعه دیگر خدمت‌تان قرائت می‌کنم.

استان آذربایجان شرقی آقایان: یوسف داودی و قلی‌القلی‌زاده.

استان آذربایجان غربی آقایان: محمدقسیم عثمانی، سیدتقی کبیری.

استان اردبیل آقایان: ولی ملکی، شکور پورحسین.

استان اصفهان آقایان: حمیدرضا فولادگر و حسینعلی حاجی‌دلیگانی.

استان البرز آقایان: محمدجواد کولیوند و محمود بهمنی.

استان ایلام آقایان: جلال میرزائی و سلام امینی.

استان بوشهر آقایان: سیدکمال‌الدین شهریار و محمدباقر سعادت.

استان تهران آقایان: قاسم میرزائی‌نیکو و محمدرضا نجفی.

استان چهارمحال و بختیاری آقای علی کاظمی و خانم خدیجه ربیعی.

استان خراسان جنوبی آقایان: فرهاد فلاحتی و نظر افصلی.

استان خراسان رضوی آقایان: سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی، سعید باستانی.

استان خراسان شمالی آقایان: هادی قوامی و علی قربانی.

استان خوزستان آقایان: سهراب گیلانی و عباس پایی‌زاده.

استان زنجان آقایان: محمد عزیزی و فریدون احمدی.

استان سمنان آقایان: سیدحسن حسینی‌شاه‌رودی و غلامرضا کاتب.

استان سیستان و بلوچستان آقایان: عبدالغفور ایران‌نژاد و احمدعلی کیخا.

استان فارس آقایان: فرج‌الله رجبی و رحیم زارع.

استان قزوین آقایان: داود محمدی و روح‌الله بابائی‌صالح.

استان قم: آقایان مجتبی ذوالنوری و احمد امیرآبادی‌فراهمانی.

استان کردستان آقایان: محسن بیگلری و سیدمهدی فرشادان.

استان کرمان آقایان: احمد حمزه و حبیب‌اله نیکزادی.

استان کرمانشاه آقایان: حسن سلیمانی و احمد صفری.

استان کهگیلویه و بویراحمد آقایان: غلامرضا تاج‌گردون و عدل هاشمی.

استان گلستان آقایان: اسداله قره‌خانی و قرجه طیار.

استان گیلان آقایان: جبار کوچکی‌نژاد و غلامعلی جعفرزاده.

استان لرستان آقایان: محمد خدابخشی و محمدرضا ملک‌شاهی.

استان مازندران آقایان: علی اسماعیلی و علی محمد شاعری.

استان مرکزی آقایان: محمد حسینی، علی‌اکبر کریمی.

استان هرمزگان آقایان: احمد مرادی و محمد آشوری.

استان همدان آقایان: حسن بهرام‌نیا و محمدعلی پورمختار.

استان یزد آقایان: محمدرضا تابش و محمدرضا صباغیان.

(اخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش آراء اعلام گردید)^۱

نایب‌رئیس (پزشکیان) - میهمانان خارجی را بخوانید، بعد ناطق بعدی برای صحبت تشریف بیاورند.

دبیر (کاتب) - بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن خیرمقدم محضر جمعی از نخبگان فعالان اجتماعی و سران احزاب سیاسی کشور لبنان که میهمان مؤسسه فرهنگی - هنری فرزندان روح‌الله در صحن علنی مجلس شورای اسلامی هستند.

«ترحب بعدد من النخب و الناشطین فی المجال الاجتماعي و رؤساء الاحزاب السياسية فی اللبنا».

(ادامه نطق میان‌دستور نمایندگان مجلس شورای اسلامی)

نایب‌رئیس (پزشکیان) - سخنران بعدی لطفاً تشریف بیاورند.

دبیر (یوسف‌نژاد) - ناطق بعدی جناب آقای رسول خضری نماینده محترم پیرانشهر و سردشت که پنج دقیقه وقت دارند. جناب آقای رسول خضری بفرمایید.

۱ - نتیجه رأی‌گیری تا پایان این جلسه اعلام نگردید و در جلسه ۲۲ اعلام شده است.

رسول خضری (پیرانشهر و سردشت) - بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن گرامیداشت سالگرد بازگشت آزادگان سرفراز به میهن اسلامی و همچنین محکوم نمودن کودتای ننگین (۲۸) مرداد و ساقط کردن دولت مصدق.

عزیزان! مباحثی که در مجلس مطرح می‌شود، قطعاً باید مورد توجه مسئولان ارشد نظام قرار بگیرد. تذکر اول بنده به آقای رئیس‌جمهور است. ایشان در سفر اخیرشان به استان آذربایجان غربی، از نزدیک مشکلات و معضلات و پتانسیل و ظرفیت‌های بسیار زیاد استان را دیدند. با توجه به بحث مبادلات اقتصادی بسیار بالای سردشت و پیرانشهر از طریق دو مرز رسمی تمرچین و کیله، دو تا خواسته اصلی مردم داشتند. یکی بحث منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی پیرانشهر و سردشت بود و یکی هم رسمی کردن مرز کیله که انتظار داریم مصوبات رئیس‌جمهور هر چه زودتر عملیاتی بشود و باعث ایجاد امید مضاعف در دل مردم بشود.

بحث دوم، بحث جاده‌های مواصلاتی است. جاده‌های پیرانشهر و سردشت به اسم جاده‌های مرگ نام گرفته. این همه مبادلات، ترانزیت، گردشگر و مسافری که در جاده‌های پیرانشهر و سردشت حضور دارند باعث نشو و نمای اقتصادی می‌شود، ولی اولین زیرساخت توسعه که بحث جاده‌های مواصلاتی است متأسفانه هم در جاده‌های شهری، جاده‌های شریانی و جاده‌های روستایی بسیار از شاخص عقب هستیم.

محور ترانزیتی مرز بین‌المللی تمرچین به پیرانشهر به زنجان و نقده جزء مصوباتی بوده که از رئیس‌جمهور امیدواریم هر چه سریع‌تر در سفری که وزیر محترم راه و شهرسازی فردا به استان ما خواهند داشت به پیمانکار قدری سپرده بشود.

بحث رفع نقاط حادثه‌خیز جاده پیرانشهر به سردشت تا بانه و مهاباد و جاده استراتژیک سردشت به ربط تا بوکان که (۱۰۰) کیلومتر از مسافت را کاهش می‌دهد در راستای اقتصاد مقاومتی است و بسیار حائز اهمیت است که ان‌شاءالله اعتباراتش را وزیر محترم راه و شهرسازی فردا در جلسه شورای اداری استان آذربایجان غربی تصویب بکنند.

بحث دیگر بنده درخصوص وزارت اقتصاد است. مالیات‌های بر ارزش افزوده کسبه، اصناف و بازاریان، علی‌الخصوص آهن‌فروشان و سایر کسبه در شهرهای مرزی پیرانشهر و سردشت بسیار زیاد است و فشار مضاعفی را به قشر کاسب و مستضعف منطقه وارد کرده، ان‌شاءالله امیدواریم تجدیدنظری صورت بگیرد و درخصوص دو تا قضیه یکی کاهش مالیات‌های بر ارزش افزوده واقعاً هم مجلس و هم دولت یک هم‌افزایی داشته باشند و درخصوص مناطق محروم و کمترتوسعه‌یافته عزیزان! یک توجه جدی و ویژه نیاز داریم.

و بحث دوم اختصاص مالیات جهت توسعه عمران شهر و روستایی، جاده‌ها و شهرداری‌های شهرستان‌های مرزی پیرانشهر و سردشت در حوزه‌های خودشان باشد.

بحث سوم من بحث وزارت نیرو است. وزارت نیرو آمده، چندین سد در سطح آذربایجان غربی اجرا کرده، پروژه‌های خیلی خوبی است در حوزه آب و

خاک، ولی متأسفانه در دو نقطه اصلی کم‌کاری مشاهده می‌شود. یکی بحث اجرای شبکه‌های آبیاری‌های نوین با راندمان بالای (۴۰) درصد است. در بحث کانال‌کشی و زهکشی می‌بایستی این کانال‌های درجه (۱) و (۲) را وزارت نیرو اجرا کند ولی وزارت جهاد کشاورزی با همتی که داشته علی‌رغم اینکه وزارت نیرو کم‌کاری در اجرای کانال (۱) و (۲) داشته، وزارت جهاد کشاورزی بالغ بر (۱۴) هزار هکتار از اراضی کشاورزی پیرانشهر و سردشت را امسال در ماه قبل با حضور معاونت خودش کلنگ‌زنی کرده و الان پروژه‌ها بسیار فعال است. انتظار داریم، ان‌شاءالله وزارت نیرو در حوزه آب شرب پیرانشهر و کانال‌های درجه (۱) و (۲) حتماً اقدام جدی کند.

بحث دوم، بحث اراضی کشاورزان است. بحث حق‌آبه‌شان است و اینکه خریداری اراضی به ثمن بخس نباشد. ما مردم روستا را می‌آییم آواره می‌کنیم حداقل پول‌شان را بدهیم، پول زندگی‌شان را، خانه‌شان و زندگی‌شان را ما می‌خریم، بحث اراضی‌شان، بحث‌های خانه مسکونی‌شان باید با قیمت عادلانه باشد. چندین بار من از وزیر نیرو سؤال کردم. با حضور مردم نشست داشتیم. سد سردشت منطقه نلاس و کلاس، منطقه گرده‌بین، منطقه سیلوه، منطقه کانی‌سیب، روستاهای کاسه‌گران، چاغولو مشکل دارند. خرید اراضی‌شان با ثمن بخس قابل قبول نیست.

و بحث سوم، کسانی که در بحث دریاچه ارومیه، مبالغ هنگفتی را دارند دریافت می‌کنند توجه داشته باشند. بحث حق‌آبه کشاورزی و اجرای کانال‌های آبیاری برای کشاورزان اولویت اول است و مازاد آب باید به دریاچه برود. متأسفانه کسانی سکاندار این قضیه شدند که زمانی خودشان عامل اصلی خشکی دریاچه ارومیه بودند و الان دارند سنگ احیای دریاچه ارومیه را به سینه می‌زنند، با چه قیمتی؟ ما باید اول کشاورزان‌مان را دریابیم، حق‌آبه کشاورزها، در حوزه‌های آبریز باید رعایت بشود.

بحث چهارم بنده درباره وزارت کشور است، تقسیمات کشوری، تبدیل نلاس به شهر یکی از خواسته‌های به حق مردم است. دوستان! بزرگ‌ترین دهستان کشور، دهستان نلاس است با (۱۰) هزار نفر جمعیت، تقسیمات کشوری چرا نمی‌آید اجرا بشود تبدیل به شهر بشود؟ بحث تبدیل پسوه به شهر است. بحث ربط به بخش است و بحث تقسیمات سیاسی که امروز خوشبختانه بحث تفکیک حوزه تکاب، میاندوآب و شاهین‌دژ بود بسیار واقعاً اتفاق می‌مونه و مبارکی بود. (نایب‌رئیس - وقت شما تمام شد) انتظار داریم یک نماینده هم به حوزه پیرانشهر و سردشت اضافه شود تا ما شاهد برگزاری و اجرای عدالت در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مردم‌مان باشیم. (نایب‌رئیس - متشکرم) انتظار داریم همان‌گونه که طبق قانون اساسی هر ده سال (۲۰) نفر نماینده اضافه می‌شود، انتظار داریم ان‌شاءالله در این حوزه وزارت کشور و دولت لایحه را هر چه سریع‌تر بیاورند.

تذکر به وزیر محترم بهداشت؛ (۲۰) میلیارد تومانی که در بیمارستان جدید پیرانشهر مصوب فرمودید و مرکز درمان‌بستر برای گردکشان و مرکز درمان‌بستر برای میرآباد بسیار حائز اهمیت است.

وزارت راه هم قول داده بود جاده آلواتان به ساون که (۱۴) کیلومتر است و در واقع باعث اجرای عدالت اقتصادی می‌شود و مرز قاسم‌ریش را به میرآباد وصل می‌کند یکی از جاده‌های شریانی می‌شود بسیار حائز اهمیت است که انتظار داریم وزارت راه و وزارت کشور در این قضیه با اشتراک و تشریک مساعی به نتیجه میمون و مبارکی برسند. والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

نایب‌رئیس (پزشکیان) - خیلی ممنون آقای خضری، دست شما درد نکند، متشکرم.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - آقای دکتر! اگر اجازه بدهید من اسامی را یک بار دیگر قرائت می‌کنم. در لوحی که روبروی تان هست، در قسمت پیوست‌ها اسامی آمده است. عزیزانی که احتمالاً به صورت کاغذی در خدمت‌شان نیست، می‌توانند به پیوست‌ها مراجعه کنند.

استان آذربایجان شرقی آقایان: یوسف داودی، قلی اله‌قلی‌زاده.

استان آذربایجان غربی آقایان: محمدقسیم عثمانی، سیدتقی کبیری.

استان اردبیل آقایان: ولی ملکی، شکور پورحسین.

استان اصفهان آقایان: حمیدرضا فولادگر، حسینعلی حاجی‌دلیگانی.

استان البرز آقایان: محمدجواد کولیوند و محمود بهمنی.

استان ایلام آقایان: جلال میرزائی و سلام امینی.

استان بوشهر آقایان: سیدکمال‌الدین شهریاری و محمدباقر سعادت.

استان تهران آقایان: قاسم میرزائی‌نیکو و محمدرضا نجفی.

استان چهارمحال و بختیاری آقای علی کاظمی و خانم خدیجه ربیعی.

استان خراسان جنوبی آقایان: فرهاد فلاحتی و نظر افضلی.

استان خراسان رضوی آقایان: سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی و سعید باستانی.

استان خراسان شمالی آقایان: هادی قوامی و علی قربانی.

استان خوزستان آقایان: سهراب گیلانی و عباس پاپی‌زاده.

استان زنجان آقایان: محمد عزیزی و فریدون احمدی.

استان سمنان آقایان: سیدحسن حسینی‌شاهرودی و غلامرضا کاتب.

استان سیستان و بلوچستان آقایان: عبدالغفور ایران‌نژاد و احمدعلی کیخا.

استان فارس آقایان: فرج‌الله رجبی و رحیم زارع.

استان قزوین آقایان: داود محمدی و روح‌الله بابائی‌صالح.

استان قم آقایان: مجتبی ذوالنوری و احمد امیرآبادی‌فراهانی.

استان کردستان آقایان: محسن بیگلری و سیدمهدی فرشادان.

استان کرمان آقایان: احمد حمزه و حبیب‌اله نیکزادی.

استان کرمانشاه آقایان: حسن سلیمانی و احمد صفری.

استان کهگیلویه و بویراحمد آقایان: غلامرضا تاج‌گردون و عدل هاشمی.

استان گلستان آقایان: اسداله قره‌خانی و قرجه طیار.

استان گیلان آقایان: جبار کوچکی‌نژاد و غلامعلی جعفرزاده.

استان لرستان آقایان: محمد خدابخشی و محمدرضا ملک‌شاهی‌راد.

استان مازندران آقایان: علی اسماعیلی و علی‌محمد شاعری.

استان مرکزی آقایان: محمد حسینی و علی‌اکبر کریمی.

استان هرمزگان آقایان: احمد مرادی و محمد آشوری.

استان همدان آقایان: حسن بهرام‌نیا و محمدعلی پورمختار.

استان یزد آقایان: محمدرضا تابش و محمدرضا صباغیان.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - نتیجه آرای انتخاب عضو در شورای نظارت بر سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران:

آرای اخذشده (۲۱۳) رأی، جناب آقای سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی با (۱۲۱) رأی و جناب آقای غلامرضا کاتب با (۱۰۴) رأی به عنوان دو نفر عضو در شورای نظارت بر سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران انتخاب شدند.

نتیجه آرای انتخاب عضو کارگروه کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه: آرای اخذشده (۱۵۸) رأی، جناب آقای رمضانعلی سبحانی‌فر (۱۱۵) رأی و جناب آقای محمد کاظمی با (۸۳) رأی به عنوان عضو کارگروه کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه انتخاب شدند.

(ادامه نطق میان‌دستور نمایندگان مجلس شورای اسلامی)

سخنران بعد را دعوت بفرمایید.

دبیر (یوسف‌نژاد) - سخنران بعدی جناب آقای ابوالفضل ابوترابی نماینده محترم نجف‌آباد، تیران و کرون هستند که پنج دقیقه وقت دارند. جناب آقای ابوترابی بفرمایید.

ابوالفضل ابوترابی (نجف‌آباد، تیران و کرون) -

بسم الله الرحمن الرحيم - «الحمد لله رب العالمين»

من مقدمتاً اصلاح می‌کنم، نجف‌آباد، تیران و کرون.

با سلام و درود به روان پاک شهدا و امام شهدا و پیروزی و سلامتی مقام معظم رهبری. جهت تنویر افکار عمومی عرایضی را خدمت مردم شریف ایران در خصوص برجام عرض می‌کنم. برجام به چهار حوزه مختلف تقسیم می‌گردد:

۱ - حوزه فنی

۲ - حوزه سیاسی

۳ - حوزه امنیتی

۴ - حوزه اقتصادی

که هر حوزه استراتژیک را باید جدا از هم بررسی کرد.

اول در حوزه فنی که امتیازاتی داده شد و امتیازاتی گرفته شد. هم خوب بود و هم بد، در مجموع دستاوردها و از دست‌داده‌ها برابر هستند. اما برجام یک استراتژی است که با پوسته فنی شروع، ولی در حوزه امنیتی، سیاسی و اقتصادی اصل نظام را هدف گرفته‌اند.

منع تولید موشک و حتی سلاح‌های متعارف برای مدتی مشخص که در قطعنامه سازمان ملل در ادامه پروسه برجام است، نمونه‌ای از خطری است که برجامیز کردن مملکت ما را تهدید می‌کند. امروز شاهد خفت‌بارترین دستاورد پس‌برجام هستیم، بدین صورت که طی روزهای آتی انگلیسی‌ها همایشی در تهران با حضور وزیر و مدیران ارشد وزارت ارتباطات برگزار می‌کنند که قوانین عجیبی در آن حاکم است. در سطری از اطلاعیه سایت

ما دور می‌کند توان نظامی ماست. بدانید که اگر ما یک لحظه از لحاظ نظامی ضعیف شویم مطمئناً دشمن به ما حمله نظامی می‌کند و کاری به برجام و غیربرجام هم ندارد. پس برجام خطر جنگ را از سر ما کوتاه نکرده، بلکه توان موشکی و نظامی ماست که خطر حمله را دور می‌کند.

من در حوزه اقتصادی دو سؤال دارم؛ یک، آیا برجام عملیاتی شده؟ که قطعاً همه اقرار می‌کنیم که برجام تصویب شده است، حالا به ما بگویید آیا از لحاظ اقتصادی در زندگی مردم تغییر حس می‌کنید؟ آیا بدترین رکود تاریخ بعد از جنگ جهانی دوم که حاصل آن بیکاری شدید است را ما نمی‌بینیم؟ شهرک‌های صنعتی کمتر از (۸۰) درصد فعال هستند و این یعنی برجامیزه کردن کشور که هدف دشمن با فریب ما نابودی اصل نظام است. منظور من از برجامیزه کردن کشور یعنی عقب‌نشینی خاکریز به خاکریز است که شروع آن با قبولی برجام است و این دومینوی فتح خاکریز به خاکریز که با برجام شروع شده تا نابودی نظام ادامه پیدا خواهد کرد.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - متشکرم، دست شما درد نکند.

۱۳- انتخاب آقای حیدرعلی عابدی به عنوان ناظر در شورای عالی نظام پرستاری

نایب‌رئیس (پزشکیان) - دستور بعدی را بفرمایید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - ضمن اینکه لطفاً کارت‌های انتخابات قبل را جمع‌آوری کنید، انتخابات بعدی انتخاب یک نفر نماینده به معرفی کمیسیون بهداشت و درمان و انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر در شورای عالی نظام پرستاری است که از طرف کمیسیون جناب آقای دکتر حیدرعلی عابدی برای نظارت بر شورای عالی نظام پرستاری معرفی شده‌اند.

(أخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش آراء اعلام گردید)¹

دبیر (کاتب) - بسم الله الرحمن الرحيم

اعضای محترم شورای اسلامی و دهیار دهستان آلوآتان بخش وزینه سردشت گروه دیگری از میهمانان عزیز مجلس شورای اسلامی و برادر عزیزمان جناب آقای دکتر خضری نماینده محترم شهرستان‌های پیرانشهر و سردشت هستند.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - آقای رنجبرزاده! تذکرات را بخوانید.

دبیر (وکیلی) - تذکر، جناب آقای لارگانی بفرمایید.

سیدناصر موسوی لارگانی (فلاورجان) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای دکتر! تذکر من بند (۱۱) ماده (۲۴) در ارتباط با نظم و انضباط است که بقیه دوستان هم در ارتباط با این موضوع هم زمانی که جناب آقای دکتر لاریجانی مدیریت و ریاست جلسه را برعهده داشتند و هم در زمان (ریاست) حضرت‌عالی تذکر دادند. حقیقتاً در بحث رأی دادن‌ها یک مقدار کم‌توجهی می‌شود. خواهش من از حضرت‌عالی این است که یک راهکاری را در هیأت‌رئیسه مجلس برنامه‌ریزی کنید. یکی از وظایف نمایندگانی که در صحن

این همایش آمده است که «علاوه بر ضوابط شرکت برگزارکننده این همایش، شرایط الحاقی بر این سمینار حاکم است. افراد حقیقی و حقوقی که در لیست تحریم قرار دارند به هیچ‌وجه مجاز به شرکت در این همایش نیستند» و این خفت‌بارترین دستاورد حوزه سیاسی برجام است. یعنی افرادی که ظالمانه در لیست تحریم قرار گرفته‌اند نتوانند در همایشی که در کشور خودشان برگزار می‌شود شرکت کنند، بدون ذکر نام حاکمیت ما را نفی کردند.

آقای دادستان! شما به عنوان مدعی‌العموم وظیفه شرعی دارید که با این همایش و برگزارکنندگان آن در هر رده و موقعیت که هستند برخورد کنید و مجلس هم باید از وزیر ارتباطات در این خصوص توضیح بخواهد. این نمونه کوچکی از دستاوردهای برجام است.

در حوزه سیاسی قرار بود عزت به پاسپورت ایرانیان داده شود، ولی طبق مراکز رسمی بین‌المللی رتبه اعتبار پاسپورت ما کاهش پیدا کرده است.

در حوزه امنیتی اتفاقات ناگواری در حال رخ دادن است. در راستای برجامیزه شدن کشور و اینکه پول‌های ما به داخل کشور بیاید، تحت عنوان مبارزه با پولشویی، کارگروه اقدام مالی FATF به صراحت تعهد داده‌شده ایران در ژانویه ۲۰۱۸ استثنای بودن جریان و گروه‌های مقاومت از تعریف تروریسم را در قانون داخلی خود، هرگونه اطلاعات مالی مورد درخواست غرب درباره هر نوع معامله یا تراکنش بانکی را هر زمان که آنها خواستند ارائه کنند و این یعنی مستقر شدن یک رژیم بازرسی ویژه در بخش بانکی ایران به موازات مسأله هسته‌ای و خطرناک‌ترین موضوع FATF این است که نرم‌افزار مالی بانکی هم توسط آمریکا تهیه شده و بانک‌های ما باید این نرم‌افزار را در بانک‌ها به کار ببرند و علاوه بر اجازه جاسوسی از حساب‌های بانکی‌مان اجازه می‌دهیم آمریکاییان هر موقع بخواهند ویروس به نظام بانکی وارد کنند که در این صورت هرج و مرج ملی انجام خواهد شد و این یعنی باجگیری آمریکا در راستای برجامیزه کردن کشور.

در حوزه امنیتی با قراردادهای نفتی معروف به IPC کشور در معرض خطر جدی است، در این قراردادها ما به دوران قراردادهای نفتی داری برمی‌گردیم که هیچ‌گونه علم استخراج نفتی و حضور دانشی در زمینه نفت نداشتیم. قراردادهای نفتی که با پیگیری وزیر در حال انجام شدن است، انسان را یاد قرارداد کرسنت که در زمان آقای زنگنه انجام شد و امروز یک معضل اساسی برای کشور شده و تا به حال در محاکم بین‌المللی بیش از (۱۴) میلیارد دلار از این قراردادها به کشور خسارت وارد شده و دو معضل مالی حال حاضر وزارت نفت، یکی پرونده بابک زنجانی و مهم‌تر پرونده کرسنت است و امروزه از دستاوردهای برجام خطر قراردادهای نفتی است که کشور را با قراردادهای متعدد و بدتر از کرسنت مواجه می‌کند و مقام معظم رهبری (۱۵) ایراد اساسی بر این قراردادها گرفته‌اند که تا به حال سه تا از این ایرادها برطرف شده و بقیه ایرادات پابرجاست.

در حوزه امنیتی ریاست محترم جمهور بارها فرموده‌اند برجام خطر جنگ را از سر ما دور کرده است، ولی آقای رئیس‌جمهور! آنچه خطر جنگ را از سر

۱ - نتیجه رأی‌گیری در ستون اول صفحه ۳۲ درج شده است.

وزرای محترم راه و شهرسازی، تعاون و کار و صنعت و معدن! جلوگیری از کشته شدن کارگران عزیز در تصادفات جاده‌ای و معادن و حوادث کار.

وزیر محترم راه و شهرسازی! مسکن اجتماعی کارگران کجاست و چه شد؟ کی سوت قطار راه‌آهن ارومیه به مراغه در ارومیه کشیده می‌شود؟

وزیر محترم فرهنگ! برخورد جدی با توهین‌کنندگان به ارکان نظام. وزیر اقتصاد! تکلیف حقوق‌های نجومی به خصوص در کارخانجاتی که سهام عدالت دارند از جمله فولاد مبارکه، دادن سرمایه در گردش به کارخانجات کنسانتره استان آذربایجان غریب.

وزیر محترم تعاون! افزایش جدید حقوق کارگران کی ابلاغ خواهد شد؟ وزیر دفاع! کی کارخانجات آن وزارتخانه به ارومیه انتقال خواهد یافت تا اشتغال جوانان آذری ایجاد شود؟

وزیر محترم اطلاعات! ضمن تقدیر و تشکر از عملیات بسیار خوب در برخورد با تکفیری‌ها و ضدانقلاب، انتظار داریم توجه خاص به مناطق مرزی به خصوص شهرستان ارومیه داشته باشید.

وزیر ارتباطات! شأن و منزلت ایرانیان عزیز را که مورد تحریم آمریکا و اروپا قرار گرفته‌اند، حداقل در داخل کشور حفظ بفرمایید.

جناب آقای واعظی! مشکل قراردادهای مستقیم کارگزاران عزیز و زحمتکش روستایی را انجام دهید و طبقه‌بندی مشاغل آنها را پیگیری بفرمایید تا شرکت مخابرات حق و حقوق آنان را حفظ کند. به عشق امام حسین، یا حسین

دبیر (رنجبرزاده) - تشکر می‌کنیم.

۱۵- انتخاب آقایان: علیرضا رحیمی و محمدمهدی برومند به عنوان

ناظر در هیأت نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - آقای رئیس! اگر اجازه بفرمایید یک اعلام رأی جدید بکنیم. لطفاً آرای قبلی را جمع‌آوری بفرمایید. انتخاب دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در هیأت نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت است که کمیسیون امنیت و سیاست خارجی آقایان: محمدمهدی برومندی، علی نجفی‌خوشروودی، علیرضا رحیمی، مرتضی صفاری‌نطنزی و سیدمحمدجواد ابطی را معرفی کرده‌اند. پنج نفر را معرفی کرده‌اند، باید عزیزان به دو نفر رأی بدهند. آقایان: محمدمهدی برومندی، علی نجفی‌خوشروودی، علیرضا رحیمی، مرتضی صفاری‌نطنزی و سیدمحمدجواد ابطی برای هیأت نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت.

(أخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش آراء اعلام گردید)^۱

دبیر (وکیلی) - آقای رئیس! یک تذکر با یک اخطار داریم. جناب آقای احمدی‌لاشکی بفرمایید.

علنی حضور دارند این است که به صحبت‌های موافق و مخالف و طراحان توجه کنند و نظر خودشان را با رأیی که می‌دهند اعلام کنند. بعضی مواقع هست با یک رأیی که کم و زیاد می‌شود، لایحه یا طرحی تصویب یا رد می‌شود.

لذا اینکه تعداد زیادی در رأی شرکت نمی‌کنند، حقیقتاً این اشکال دارد و درخواست من از حضرت‌عالی و بقیه اعضای هیأت‌رئیس این است که در جلسات هیأت‌رئیس تصمیم‌گیری جدی برای این موضوع شود.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - متشکرم، تذکر وارد است.

دبیر (وکیلی) - جناب آقای قاضی‌پور اخطار دارند، بفرمایید.

نادر قاضی‌پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای پزشکیان! لطفاً با دقت گوش بفرمایید. اخطار اصل (۲۹) قانون اساسی است. در (۲۹) نوشته: «خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی به صورت بیمه و غیره حق است همگانی». مستحضر هستید جناب آقای قاضی‌زاده وزیر محترم بهداشت و درمان از بیت‌المال کیسه‌ای برای بعضی از دکتان خاص گرفت که میلیارد‌ها میلیارد از بیت‌المال به جیب آنها رفت، ولی پرستاران عزیز، کادر بهداشت و درمان و بیمه‌ها باقی مانده‌اند.

آقای پزشکیان! اخطار من این است که دستور بدهید جناب آقای یوسف‌نژاد و هیأت‌رئیس محترم و عزیز تحقیق و تفحص ما از طرح سلامت را سریعاً در کمیسیون بهداشت و درمان پیگیری بفرمایند تا حق و حقوق مشخص شود پول (۸۰) میلیون مردم، کشاورزان و کارگران کجا رفته است؟ الان مشکلات عدیده‌ای در درمان و بحث بیمه به وجود آمده است که همه نشان‌دهنده عدم اجرای قانون توسط شخص وزیر بهداشت و درمان است. به عشق ابوالفضل یا ابوالفضل

نایب‌رئیس (پزشکیان) - متشکرم.

۱۶- تذکر آیین‌نامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس

شورای اسلامی

نایب‌رئیس (پزشکیان) - آقای دکتر رنجبرزاده! لطفاً تذکرات شفاهی را بفرمایید.

دبیر (رنجبرزاده) - تذکرات خارج از دستور، جناب آقای نادر قاضی‌پور نماینده محترم ارومیه بفرمایید.

نادر قاضی‌پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

تذکر به وزیر امور خارجه؛ از خون شهدای کشمیر، یمن، نیجریه و بحرین به استناد قانون اساسی دفاع کنید.

وزیر محترم نفت! اختصاص خوراک پتروشیمی ماکو را طبق نیاز ابلاغ بفرمایید. آقای زنگنه! تعیین تکلیف استخدام دانشجویان بورسیه نفت که هفت روز جلوی مجلس اقامت کرده‌اند. فرض کنید اینها فرزندان شما بودند، آن وقت چکار می‌کردید؟

وزیر جهاد! پول گندم کشاورزان آذربایجان را پرداخت کنید.

وزیر محترم علوم! صدور دستور به دانشگاه‌ها، پذیرش دانشجو برای رشته زبان ترکی و آذری. زنده باد آذربایجان.

۱ - نتیجه رأی‌گیری در ستون اول صفحه ۳۳ درج شده است.

قاسم احمدی لاشکی (نوشهر، چالوس و کلاردشت) -

بسم الله الرحمن الرحيم

سالروز ورود آزادگان عزیز، صبور و سرافراز به میهن اسلامی را عرض خوشآمد داریم و تبریک عرض می‌کنیم.

جناب آقای دکتر پزشکیان عزیز! اولاً اعتراض من این است که از صبح تا الان چندین بار وقت خواستیم یک تذکری را بدهیم، متأسفانه عده‌ای خارج از نوبت تذکر دادند. خواهش می‌کنم نظم جلسه را با رعایت موارد قانونی بیشتر رعایت کنیم.

آقای دکتر! در تبصره (۱) ذیل ماده (۱۴۵) «در مواردی که کمیسیون یا کمیسیون‌هایی به نحوه ارجاع طرح یا لایحه معترض باشند، مراتب اعتراض خود را به هیأت‌رئیس اعلام می‌کنند. هیأت‌رئیس موظف است در اولین فرصت به موضوع رسیدگی و اتخاذ تصمیم نماید». طرح یک‌فوریتی چند روز قبل تصویب شد. برای اولین بار قرار است یک خدمتی درست به معلمان عزیز و فرهنگیان شریف بشود. «طرح تنظیم برخی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش»، این طرح را (۱۳۸) نفر امضا کرده‌اند.

آقای رئیس! اعتراض ما از طرف کمیسیون این است؛ این نباید به کمیسیون برنامه و بودجه برود. این طرحی که در دو صفحه است، (۲۷) نقطه آن نوشته‌ایم «آموزش و پرورش»، در آن بالغ بر پنج‌بار آمده «فرهنگیان». این موارد آموزشی فراوانی که در آن نوشته شده است چرا باید به کمیسیون برنامه و بودجه برود؟ از نخست‌وزیر ژاپن درباره راز پیشرفت کشور سؤال شد، پاسخ داد ما به معلمان مان حقوق وزیر، مصونیت دیپلمات و احترام امپراطور را داده‌ایم. ما اینها را نمی‌خواهیم، حقوق خود معلمان را می‌خواهیم بدهیم.

بنابراین انتظار است، اگر هم هیأت‌رئیس محترم خیلی بدبینانه می‌خواست نظر بدهد باید کمیسیون مشترک می‌گذاشت، یعنی باید آموزش و پرورش نقش داشته باشد. در این مورد که وزارت آموزش و پرورش بخواهد ساختمانی را اجاره بدهد و منبع درآمدش زیاد شود، این باید به کمیسیون بودجه برود؟ خواهش من این است که هیأت‌رئیس تجدیدنظر بفرمایند و حتماً کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری را درگیر این طرح کند، متشکرم.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - متشکرم، حالا بررسی می‌کنیم و در ضمن دستور را به معاونت قوانین داده‌ایم که این کار را اجرا کنند.

(ادامه تذکر آیین‌نامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای

اسلامی)

تذکرات بعدی را بفرمایید.

دبیر (رنجبرزاده) - جناب آقای محمدقسیم عثمانی نماینده محترم بوکان بفرمایید.

محمدقسیم عثمانی (بوکان) - بسم الله الرحمن الرحيم

من قبل از اینکه تذکر را بدهم لازم است که تشکری از صدا و سیما داشته باشم. ما مجمع نمایندگان اهل سنت از برخورد شایسته صدا و سیما

با موضوعی که در شبکه نسیم انجام شده بود کمال تشکر را داریم و اخراج ناظر پخش و تذکر به مجری و تهیه‌کننده آن را نشان از نگاه منطقی صدا و سیما می‌دانیم و کمال تشکر را داریم.

تذکرات دیگری که دارم یکی تذکر به وزیر جهاد کشاورزی است. جناب آقای رئیس! برای چندمین بار پرداخت پول کشاورزانی که گندم خود را ماه‌ها است که تحویل دولت داده‌اند، متأسفانه انجام نشده و این در حالی است که ما وقتی گندم خارجی می‌خریم باید پول آن را از قبل پرداخت کنیم. یعنی گندم خارجی را پیش‌پرداخت می‌کنیم و گندم تولید داخل که با زحمت فراوان کشاورزان زحمتکش ما حاصل می‌شود، ماه‌ها بعد از تحویل هم پرداخت نمی‌کنیم. کجای این، عمل به اقتصاد مقاومتی است که با تولیدکننده زحمتکش داخلی ما این‌طوری برخورد شود، ولی ما بیاییم خریدهای خارجی را از ماه‌ها قبل پیش‌پرداخت کنیم؟

وقتی وزیر محترم جهاد کشاورزی می‌آید ادعا می‌کند که تولید ما بر مصرف ما پیشی گرفته که جای خوشحالی دارد و قابل تقدیر است، این وقتی برای کشاورز ما لذت‌بخش است که مزد و بهای گندمش را به‌موقع پرداخت کرده باشیم. الان دارد فصل برداشت چغندر در فصل زراعی جدید می‌رسد، هنوز پول چغندرکار پارسال را پرداخت نکرده‌ایم، بعد ما می‌آییم پُر افزایش تولید چغندر را می‌دهیم. خواهش من از دولت این است که سریعاً نسبت به پرداخت وجه محصول کشاورزان اقدام کنند. (رنجبرزاده - آقای عثمانی تشکر، وقتتان تمام شد).

تذکر بعدی‌ام به وزیر اقتصاد است، پرداخت وام‌های میلیاردی به بخشی از نورچشمی‌ها انجام شده و انجام می‌شود، ولی مردم، جوانان و بیکاران ما لنگ (۴)، (۵) میلیون برای راه‌اندازی یک فعالیت اقتصادی هستند برای اینکه بتوانند با این پول حداقلی یک شغل حداقلی برای خودشان دست و پا کنند، ولی در پرداخت این وام‌ها اهمال می‌شود و پرداخت نمی‌کنند. وقتی هم که مجوز می‌دهند که پرداخت شود، شرایطی می‌گذارند که این شرایط کاری می‌کند که آن فرد اصلاً از وام گرفتن پشیمان شود. خواهش من این است در اجرای عدالت و تحقق اقتصاد مقاومتی اگر برای جوانان شغل نداریم حداقل منابع مالی را برای آنان تأمین کنیم.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - خیلی ممنون، نفر بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (رنجبرزاده) - جناب آقای علیرضا سلیمی نماینده محترم محلات و دلیجان بفرمایید.

علیرضا سلیمی (محلات و دلیجان) - بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای رئیس! من در ابتدا اصل (۱۵۲) اخطار می‌دهم. ببینید! اصل (۱۵۲) می‌گوید: «سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس نفی هرگونه سلطه‌جویی و سلطه‌پذیری، حفظ استقلال همه‌جانبه» اینجای آن موردنظر بنده است؛ «تمامیت ارضی کشور».

الان وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بناست همایشی را در داخل کشور برگزار کند. بر اساس شنیده‌ها طرف انگلیسی شرط و شروطی را مشخص کرده است، از جمله شرط و شروط این است کسانی که در لیست تحریم‌های

ما هستند حق ندارند داخل خاک کشور ما در این همایش شرکت کنند. واقعاً این تصمیم تصمیمی نیست که قابل دفاع باشد و با این اصلی که خدمتتان عرض کردم مغایرت دارد. خواهش من این است حضرتعالی به وزارت ارتباطات تذکر بدهید و مانع این اقدام غیرقابل دفاع شوید تا عزت ما را با بعضی از رفتارها زیر سؤال نبرند. تذکراتی هم دارم که عرض می‌کنم: تذکر اولم؛ مناطق آزاد واقعاً به لنگرگاه واردات تبدیل شده است. هدف از تأسیس مناطق آزاد گسترش صادرات بوده است.

می‌خواستم مطالبات کشاورزان را عرض کنم، برادر عزیزم جناب آقای دکتر عثمانی فرمودند، دیگر من تکرار نمی‌کنم. واقعاً پول گندم گندم‌کاران داده نشده است.

این روزها گوشت گران شده است. جناب آقای رئیس! گرانی گوشت، مردم مستضعف و فقیر را به رنج آورده است. خواهش من این است به وزارت کشاورزی تذکر لازم داده شود تا جلوی گرانی بی‌رویه قیمت گوشت را بگیرد. سفر ریاست محترم جمهوری به استان ما آخرین سفر استانی ایشان در این دوره است. واقعاً علاوه بر اینکه ما گلایه جدی داریم که چرا باید استان امام و استان مراجع به عنوان حلقه آخر سفر انتخاب شود، (رنجبرزاده - متشکریم آقای سلیمی، وقتتان تمام شد) مصوبات سفر مبهم است.

قطع یارانه بعضی از افراد همین‌طور دارد فله‌ای انجام می‌شود. امروز یارانه خیلی از افراد نیازمند دارد قطع می‌شود و ما واقعاً نمی‌دانیم چه پاسخی به این عزیزان بدهیم.

و آخرین جمله هم که می‌خواهم عرض کنم در مورد قانون برنامه است. ببینید! واقعاً مشخص نیست می‌خواهند در مورد قانون برنامه و در مورد سن بازنشستگی چکار کنند. این بحث پنج سال که بنا است به اصطلاح حقوق و مزایا در مورد افرادی که بعد از بازنشستگی، میانگین پنج سال این واقعاً مشخص نیست آیا آمده، نیامده (رنجبرزاده - آقای سلیمی یک دقیقه بیشتر صحبت کردید) چون ما قانون برنامه داریم، یکسری احکام داریم، مردم از ما سؤال می‌کنند هیچ پاسخی واقعاً نداریم (رنجبرزاده - وقت‌تان تمام شد) و قانون برنامه به مجلس داده نشده که ما بتوانیم در این رابطه قضاوت کنیم، صحت دارد، صحت ندارد. متشکریم.

دبیر (رنجبرزاده) - متشکریم، جناب آقای دکتر قاضی‌زاده بفرمایید.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - خیلی ممنون تذکرات‌تان وارد بود ان‌شاءالله پیگیری می‌کنیم.

۱۶ - انتخاب آقای یحیی کمالی‌پور به عنوان ناظر در شورای راهبری

دادرسی الکترونیکی

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - آقای رئیس! اگر اجازه می‌فرمایید یک اعلام رأی بکنیم.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - اعلام رأی بکنید.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - لطفاً کارتهای رأی‌گیری قبلی را جمع‌آوری بفرمایید. رأی‌گیری بعدی انتخاب یک نفر نماینده عضو کمیسیون قضایی و

حقوقی به انتخاب مجلس به عنوان عضو ناظر در شورای راهبری دادرسی الکترونیکی است که از طرف کمیسیون آقایان: حسن نوروزی و یحیی کمالی‌پور معرفی شدند برای نظارت بر شورای راهبری دادرسی الکترونیکی.

لطف کنید از بین این دو بزرگوار یک نفر را انتخاب کنید. هر دو بزرگوار هم جزء آزادگان هستند. آقای نوروزی انصراف دادند، فقط آقای کمالی‌پور است ما خوشبختیم که هر دو بزرگواران جزء آزادگان بودند، حالا برادر آزاده آقای حسن نوروزی به نفع آقای یحیی کمالی‌پور هم انصراف دادند.

(أخذ رأی با ورقه بعمل آمد و نتیجه پس از شمارش آراء اعلام گردید)¹

دبیر (رنجبرزاده) - بله، ممنونیم.

(ادامه تذکر آیین‌نامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای

اسلامی)

نایب‌رئیس (پزشکیان) - تذکرات را بخوانید.

دبیر (رنجبرزاده) - جناب آقای بهروز بنیادی نماینده محترم کاشمر، بردسکن و خلیل‌آباد بفرمایید.

بهروز بنیادی (کاشمر، خلیل‌آباد و بردسکن) - بسم الله الرحمن الرحيم ضمن عرض سلام خدمت ملت شریف ایران و عرض سلام دارم به مردم عزیز و پرتلاش حوزه انتخابیه‌ام مردم عزیز کاشمر، بردسکن، خلیل‌آباد و کوهرسرخ. سالروز ورود آزادگان عزیز را تبریک عرض می‌کنم.

بنده در ابتدا دو تذکر خدمت آقای رئیس‌جمهور داشتم، جناب آقای دکتر روحانی با توجه به قسمی که یاد کردید در پاسداری از قانون اساسی از شما خواهشمندم که به جد به دنبال احقاق اصول (۱۹) و (۲۰) قانون اساسی در همه کشور باشید و هیچ یک از وزرا هم حق ندارند از انجام و اجرای این اصول تخطی بکنند.

بحث بعدی، بحثی بود که دوستان هم اشاره کردند، آقای دکتر فلاحت‌پیشه بنا به اصول (۱۴۶) و (۱۵۲) انتظار می‌رود که حضور نیروهای یک کشور خارجی در منطقه ما حداقل در یک جلسه غیرعلنی هیأت‌رئیس برنامه‌ریزی کنند تا مسائل جزئی آن به اطلاع تمام نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به عنوان امین مردم رسانده بشود.

در بحث حوزه انتخابیه‌ام اولین مسئله بحث کشاورزی است. جناب آقای مهندس حجتی! کشاورزان عزیز ما که با رعایت تمامی بخشنامه‌ها امروز حافظ اساسی منابع زیرزمینی آب ما هستند با خاموشی چاه موتورهایشان اما متأسفانه محصولاتشان روی دستانشان باقی مانده است. حوزه انتخابیه بنده که در سال گذشته مشکل فروش کشمش به عنوان محصول اصلی آنجا بوده است امسال هم با محصولات جدید و عدم فروش آنها مواجه هستیم، از جناب‌عالی به جد می‌خواهیم که به تعاونی‌های روستایی دستور بدهید که در این زمینه ورود پیدا بکنند.

بحث بعدی، در بحث بیمه محصولات کشاورزی است که متأسفانه حق و حقوق کشاورزان ما هنوز پرداخت نشده.

۱ - نتیجه رأی‌گیری در ستون اول صفحه ۳۳ درج شده است.

تذکر بعدی در حقیقت درخواست تسریع دوبانده شدن جاده شادمهر، کاشمر، خلیل آباد، بردسکن و انابد را دارم به طول (۱۰۰) کیلومتر که در چند سال اخیر بیش از (۷۰) تن از (رنجبرزاده - آقای بنیادی تشکر می‌کنیم، وقت‌تان تمام شد) همشهریان ما در آنجا جان خود را از دست داده‌اند. خیلی ممنون و سپاسگزارم از آقای مهندس زنگنه هم خواهانم که تکلیف این عزیزان فارغ‌التحصیل را هر چه زودتر مشخص کنند تا پاسخ مناسبی را بتوانیم به آن عزیزان بدهیم و از آنها هم احقاق حق بشود. خیلی متشکرم

نایب‌رئیس (پزشکیان) - متشکریم، خیلی ممنون.

دبیر (رنجبرزاده) - جناب آقای محمد دهقانی نماینده محترم چناران، طبقه و شان‌دیز بفرمایید.

محمد دهقانی نقندر (چناران و بینالود) -

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً ولادت حضرت ثامن‌الحجج علی بن موسی‌الرضا را خدمت ملت شریف ایران و به ویژه مردم شریف حوزه انتخابیه‌ام و نمایندگان محترم تبریک عرض می‌کنم و سالروز ورود آزادگان عزیز به میهن اسلامی را خدمت همه آزادگان و خانواده‌های آنها و ملت شریف ایران تبریک عرض می‌کنم و از صدا و سیما و دولت محترم به ویژه بنیاد شهید تقاضا دارم درخصوص این ایام تاریخی و فرهنگ مقاومت و ایثار آزادگان عزیز مایه بیشتری بگذارند.

درخصوص قراردادهای نفتی و الگوی جدید قراردادهای نفتی مطالب زیادی الان در کشور مطرح است. اولاً بحث قرارداد نفتی با الگوی قرارداد نفتی متفاوت است که در مجلس بعضی از عزیزان فرمودند قرارداد لازم نیست به مجلس بیاید. بله، البته آن ضوابط خودش را دارد اما الگوی جدید قراردادهای نفتی، ضوابط کلی قراردادهای و شرایط عمومی قراردادهای اتفاقاً این به نظر من صرفاً در صلاحیت مجلس است چون شأن قانونگذاری دارد. ایرادهایی که به مصوبه جدید هیأت وزیران مطرح شد بعد از آنکه آنها خودشان فرمودند که (۱۵۰) ایراد را برطرف کردند باز ایرادات متعددی هست که مهمترین آنها بند «ت» ماده (۸) هست که خواهش می‌کنم دوستان مطالعه کنند آنهایی که می‌خواهند اظهار نظری بکنند این مصوبه در اختیار همه است. مطالعه بفرمایند دوستان. جزء «ت» بند (۸) به صورت مساوی (۲۵) تا (۵۰) سال حاکمیت بر قراردادهای نفتی و بر نفت کشور و میدان نفتی کشور را در اختیار بیگانگان می‌گذارد. هر چند در پایان آن بند یک جمله‌ای آوردند که به تصویب وزیر می‌رسد اما گفتند هر موقع اتفاق رأی کردند به تأیید وزیر می‌رسد. (رنجبرزاده - تشکر می‌کنم)

یکی از اشکالات مهم نقض حاکمیت است، یکی از مشکلات مهم تضعیف شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و تضعیف متخصصان داخلی است. این قراردادها به خاطر عدم شفافیت‌شان قطعاً زمینه فساد وسیعی را در حوزه نفتی ایجاد می‌کند و یکی از (رنجبرزاده - ممنون) شرکت‌هایی که امروز در آستانه قرارداد با آن هستند شرکتی بوده که در گذشته (۹۰) میلیون دلار به مقامات ایرانی رشوه داده و متأسفانه این در گذشته (۳۹۴) میلیون دلار در دادگاه‌های آمریکا محکوم شده و امروز شرکت نفت به دنبال (رنجبرزاده - آقای

دهقانی تشکر) ایجاد قرارداد با این شرکت خارجی هست و متأسفانه به خاطر اصرار عجیبی که (رنجبرزاده - آقای دهقانی خیلی ممنون دو دقیقه بیشتر صحبت کردید) برخی از مقامات دارند متأسفانه تعدادی از کارشناسان و از مدیران نفتی که خودشان منصوب کردند آنها را تسویه کردند و در برابر متخصصان داخلی و کارشناسان نفتی و حقوقی هم ناشکیبایی از خودشان به خرج دادند.

من معتقدم که دوستان (نایب‌رئیس - آقای دهقانی خیلی ممنون) عزیز و نمایندگان محترم باید درخصوص این موضوع ملی که (۵۰) سال آینده کشور را تحت تأثیر خودش قرار می‌دهد مجلس شورای اسلامی وارد بشود و جلو این نگرانی و دغدغه‌ای که خسارت به کشور وارد می‌کند بگیرد. والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

نایب‌رئیس (پزشکیان) - دست شما درد نکند، دو دقیقه باید حرف بزنید خداوکیلی سه، چهار دقیقه صحبت کردید.

دبیر (وکیلی) - جناب آقای قاضی‌پور محبت کردند وقت تذکرشان را دادند به جناب آقای جعفرزاده عزیز بفرمایید.

غلامعلی جعفرزاده‌ایمن آبادی (رشت) - آقای رئیس! سلام علیکم. آقای دکتر! من قبل از اینکه تذکر یعنی اخطار قانون اساسی‌ام را بدهم حضرت‌عالی شاهد هستید ما افتخار همسایگی با شما را داریم من از صبح از اینجا تکان نخوردم، صبح آمدم یک اخطار زدم، یک لحظه آقای رئیس من را دستور داد و خواست رفتم پیش‌اش آمدم دیدم اسم من پاک شده دیگر امکانش نبود. من خواهش دارم یک مکانیزی بگذارید که ما بتوانیم اخطارهای‌مان را بگوییم.

اما اخطار من اصل (۳۱) قانون اساسی است. می‌گوید «داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است. دولت موظف است با رعایت اولویت برای آنها که نیازمندترند» ما هر سال در قانون بودجه سنوایت تسهیلات مسکن ایثارگران می‌دیدیم. شما شاهد هستید سال گذشته در انتهای مجلس نهم قانون بودجه سال ۱۳۹۵ را تنظیم می‌کردیم نماینده دولت گفت دیگر نیازی نیست در قانون بودجه بیاورید ما در شورای پول و اعتبار تصویب می‌کنیم. همکاران ما بدانند پنج ماه هست از سال گذشته است تنها سالی است که تسهیلات مسکن ایثارگران در قانون بودجه نیامده و وزیر محترم اقتصاد هیچ کاری نکرده، این به این معنا است امسال ما هیچ پاسخی برای مسکن‌دار شدن ایثارگران نداریم. آقای رئیس! این قرار بود شورای پول و اعتبار تصویب کند. پنج ماه گذشت هیچ کاری نکرد. امروز دیر است، امروز اگر شورای پول و اعتبار تصویب کند بخواهد سهمیه بانک‌های عامل را مشخص کند من به شما قول می‌دهم به دو، سه ماه آخر می‌افتد، باز ایثارگران نمی‌توانند از این قانون بهره‌مند بشوند. این قصوری است که وزیر اقتصاد انجام داد. (نایب‌رئیس - خیلی ممنون)

یک نکته کوچک هم بگویم، دیروز روز ورود آزادگان بود. من آزاده، دارای پرونده در بنیاد نیستم اگر چه ادعا دارم آدم آزاده‌ای هستم اما انصافاً به آزاده‌ها ظلم شد. اینها سالیان سال مقاومت کردند، از ارزش‌ها و اصولی که داشتند دفاع کردند. آقای رئیس شما دیدید صدا و سیما به خودش زحمت نداد، بنیاد شهید به خودش زحمت نداد، هیچ قدردانی، هیچ برنامه‌ریزی نشد.

همین الان بروید در جامعه مردم نمی‌دانند که دیروز روز ورود آزادگان بود. با عرض معذرت فکر می‌کنم هیأت‌رئیس مجلس هم کوتاهی کرد. ما نماینده‌هایی داریم که آزاده بودند امروز حداقل یک وقتی را اختصاص می‌دادید، یک کاری را می‌کردید، حالا اینها هدیه نمی‌خواستند. سه ساعت بعد از شروع جلسه یک قدرانی از آنها می‌شد.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - آقا خیلی ممنون از شما. متشکرم دست شما درد نکند. برنامه ویژه‌ای را آقای رئیس برگزار کرده ولی باید بیشتر از این اقدام می‌شده. حق با شما است، قبول داریم.

۱۷- انتخاب آقای سیدناصر موسوی لارگانی به عنوان ناظر در شورای مرکزی زکات

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - آقای دکتر اگر اجازه بفرمایید رأی‌گیری آخر را اعلام کنیم، لطفاً برگه‌های رأی قبلی را جمع‌آوری کنید. آخرین رأی‌گیری ما انتخاب یک نماینده از کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با پیشنهاد کمیسیون و انتخاب مجلس به عنوان ناظر در شورای مرکزی زکات هست، شورای مرکزی زکات که حجج اسلام آقایان: محمدحسین حسین‌زاده‌بحرینی و سیدناصر موسوی‌لارگانی از طرف کمیسیون معرفی شدند، لطف کنید یکی از این دو بزرگوار را به عنوان ناظر در شورای مرکزی زکات انتخاب بفرمایید.

(أخذ رأی با ورقه بعمل آمد و نتیجه پس از شمارش آراء اعلام گردید)^۱

۱۸- تذکرات کتبی نمایندگان مجلس به مسئولان اجرایی کشور

دبیر (رنجبرزاده) - تذکرات کتبی نمایندگان به مسئولان اجرایی کشور: - آقای حشمت‌اله فلاحت‌پیشه (اسلام‌آبادغرب و دالاهو) به وزیر کشور درخصوص لزوم اجرای اصل (۲۶) قانون اساسی و کمیسیون ماده (۱۰) احزاب در زمینه‌سازی تخریب در جمهوری اسلامی ایران.

به وزیر راه و شهرسازی درخصوص دستور رعایت استانداردهای رفاهی و بهداشتی در مجتمع‌ها و مراکز بین‌راهی کشور در راستای رفاه مسافران.

به وزیر صنعت، معدن و تجارت درخصوص دستور احیاء واحدهای صنعتی نیمه‌فعال و یا ورشکسته اسلام‌آبادغرب و دالاهو در قالب سیاست‌ها و تسهیلات جدید. - آقایان: حشمت‌اله فلاحت‌پیشه (اسلام‌آبادغرب و دالاهو)، شهاب نادری (پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی، روانسر و دهستانهای سرقلعه و جیگران)، فرهاد تجری (قصرشیرین، سرپل ذهاب و گیلانغرب) و خانم زهرا سعیدی‌مبارکه (مبارکه) به رئیس‌جمهور محترم درخصوص دستور اجرای ماده (۵۱) فوق‌العاده ایثارگری برای بازنشستگان نیروهای مسلح.

- آقای فریدون احمدی (زنجان و طارم) به وزیر راه و شهرسازی درخصوص لزوم تدوین استراتژی مناسب برای نابسامانی صنعت حمل و نقل هوایی کشور.

۱ - نتیجه رأی‌گیری در ستون دوم صفحه ۳۴ درج شده است.

- آقای عبدالله حاتمیان (درگز) به وزیر امور اقتصادی و دارایی و جهاد کشاورزی و به رئیس‌جمهور محترم درخصوص لزوم پرداخت مطالبات کشاورزان بابت خرید تضمینی گندم و جو و پرداخت خسارت بیمه محصولات برنج، پنبه و جو.

به رئیس‌جمهور محترم درخصوص لزوم الحاق شهرستان درگز به لایحه ایجاد مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی با توجه به همجواری با کشور ترکمنستان و آسیای میانه و نزدیکی به خط ریلی بین‌المللی چین و اروپا.

- آقایان: علی محمد مرادی (قروه و دهگلان)، جلال محمودزاده (مهاباد) و سیدمهدی فرشادان (سنندج، دیواندره و کامیاران) به وزیر جهاد کشاورزی درخصوص توضیح علت عدم پرداخت مطالبات کشاورزان استان کردستان و آذربایجان غربی بابت خرید تضمینی گندم.

- آقای علی محمد مرادی (قروه و دهگلان) به وزیر نیرو درخصوص توضیح علت عدم توجه به تأمین آب شرب شهرستان‌های قروه، دهگلان و بخش بلبان‌آباد.

- آقایان: نادر قاضی‌پور (ارومیه) و سیدفرید موسوی (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) به وزرای تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صنعت، معدن و تجارت درخصوص لزوم ارتقاء ایمنی فضای کار کارگران معادن و جلوگیری از وقوع حوادث جاده‌ای برای ایشان.

- آقای امیر خجسته (همدان و فامنین) به وزیر امور اقتصادی و دارایی درخصوص لزوم توجه جدی به پرداخت سریع وام ازدواج جوانان.

- آقای حشمت‌اله فلاحت‌پیشه (اسلام‌آبادغرب و دالاهو) به وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح درخصوص لزوم پرداخت مطالبات چغندرکاران با توجه به تعهد کتبی مسئولان اتکا.

- آقای سیدحمایت میرزاده (گرمی) به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص توضیح علت تعطیلی زایشگاه گرمی و نبود امکانات و پزشک متخصص در بیمارستان این حوزه.

به وزیر راه و شهرسازی درخصوص توضیح علت عدم بهسازی راه‌های شهری و بین‌شهری و مواصلاتی حوزه گرمی.

به وزیر جهاد کشاورزی درخصوص توضیح علت عدم پرداخت مطالبات گندم‌کاران حوزه گرمی.

- به وزیر نیرو درخصوص توضیح علت عدم تأمین آب آشامیدنی برای بعضی از روستاهای شهرستان گرمی.

- به وزیر ورزش و جوانان درخصوص توضیح علت تعطیلی استخر و نبود امکانات ورزشی در حوزه انتخابیه گرمی.

- خانم هاجر چنارانی (نیشابور و فیروزه) و آقای کورش کرم‌پورحقیقی (فیروزآباد، فراسهند، قیر و کارزین) به وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی درخصوص توضیح علت عدم پیش‌بینی نظارت بر مؤسسه اعتباری ثامن‌الائمه. به وزیر امور اقتصاد و دارایی درخصوص توضیح علت عدم نظارت بر فعالیت‌های مؤسسه ثامن‌الحجج علی‌رغم (۱۴) سال فعالیت.

دبیر (قاضی‌زاده‌هاشمی) - ظاهراً حاج‌آقای بحرینی به نفع آقای موسوی‌لارگانی انصراف دادند. دوستان مطلع باشند.

نایب رئیس (پزشکیان) - نتیجه آراء انتخاب ناظر در شورای عالی نظام پرستاری را خدمت شما اعلام می‌کنم. آراء اخذشده (۱۳۵) رأی، جناب آقای حیدرعلی عابدی با (۱۲۸) رأی به عنوان ناظر در شورای عالی نظام پرستاری انتخاب شدند. میهمانان را بخوانید.

دبیر (کاتب) - بسم الله الرحمن الرحيم

- ضمن عرض خیرمقدم حضور جمعی از علمای اهل سنت کشورهای آفریقایی در صحن علنی مجلس شورای اسلامی
«ترحب بعدد من العماء و الفضلاء الإفريقيين لأهل السنه و الجماعه بحضورهم الكريم في مجلس الشورى الاسلامي»

- حضور جمعی از تشکلهای و انجمنهای دانشجویی دانشگاههای سیستان و بلوچستان که میهمانان برادر بسیار عزیزم جناب آقای علی کرد نماینده محترم مردم خاش، میرجاوه، نصرت آباد و کورین هستند.

- میهمانان برادر بسیار عزیزم جناب آقای ساعدی نماینده محترم دشت آزادگان و هویزه که حضور این عزیزان را هم گرامی می‌دارم.

نایب رئیس (پزشکیان) - ادامه تذکرات کتبی را بفرمایید.

دبیر (رنجبرزاده) - آقای علی نجفی خوشرو (بابل) به وزیر صنعت، معدن و تجارت درخصوص جلوگیری از توزیع برنج خارجی قاچاق در شهرستان بابل.

به وزیر جهاد کشاورزی درخصوص توضیح علت عدم تناسب قیمت خرید و فروش برنج با قیمت تضمینی اعلام شده.

- آقای علی اصغر یوسف نژاد (ساری و میانرود) به وزیر جهاد کشاورزی درخصوص لزوم پرداخت مطالبات گندم کاران شهرستان ساری و میانرود.

به وزیر ورزش و جوانان درخصوص لزوم اجرای مصوب هیأت دولت راجع به احداث ورزشگاه (۶۰۰۰ نفری ساری).

- آقای سیدجواد ساداتی نژاد (کاشان و آران و بیدگل) به وزیر راه و شهرسازی درخصوص لزوم احداث پل روگذر راوند کاشان برای تسهیل تردد به مشهد ارداهال.

- آقای جلیل مختار (آبادان) به وزیر جهاد کشاورزی درخصوص ضرورت کنترل و نظارت بر تولید و توزیع آرد از نظر کمی و کیفی در استان خوزستان.

به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص نظارت بر کیفیت آرد تولیدی در کارخانجات آرد خوزستان.

- آقای همایون یوسفی (اهواز، باوی، حمیدیه و کارون) به وزیر نفت درخصوص تعیین تکلیف وضعیت استخدامی دانشجویان دانشگاه صنعت نفت.

- آقای جلیل مختار (آبادان) به وزیر امور اقتصادی و دارایی درخصوص ضرورت صدور دستور به سازمان گمرکات کشور در تسریع فعال شدن گیت‌های منطقه آزاد اروند.

- آقای احمدعلی کیخا (زابل، زهک، هیرمند، نیمروز و هامون) به اتفاق (۴۵) نفر از نمایندگان محترم به رئیس جمهور محترم درخصوص تسریع در ارسال لایحه حمایت از محیطبانان کشور.

- آقای عبدالله سامری (خرمشهر) به وزیر امور اقتصادی و دارایی درخصوص علت این همه بی‌قانونی در گمرک خرمشهر توسط بعضی از کارمندان چیست؟

- آقای سیدقاسم جاسمی (کرمانشاه) به رئیس جمهور محترم درخصوص دستور پرداخت معوقه‌های جانبازان استان کرمانشاه در قالب ماده (۳۸) جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران. جبران خسارت مالی به ایثارگران طرح محسنین بسیجیان دوران دفاع مقدس.

- آقای قاسم ساعدی (دشت آزادگان و هویزه) به وزیر جهاد کشاورزی درخصوص اینکه علت عدم پرداخت خسارت کشاورزان بیمه‌شده و خسارت وسیع دامداران بر اثر تب برفکی چه بوده است؟

به وزیر آموزش و پرورش درخصوص حل مشکل جذب حق التدریسی‌ها و خرید خدماتی که از سال‌های گذشته بلا تکلیف مانده‌اند.

- خانم‌ها: فاطمه ذوالقدر، فاطمه سعیدی، فریده اولادقباد، سیده فاطمه حسینی (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) به وزیر ورزش و امور جوانان درخصوص ضرورت توجه ویژه برای تأمین امکانات ورزشی جهت بانوان و دختران در شهری، اسلامشهر، پردیس و بومهن.

- خانم هاجر چنارانی (نیشابور و فیروزه) به وزیر صنایع و معادن درخصوص پیگیری و رفع آلودگی زیست‌محیطی کارخانه کارتن پاژ شهرک صنعتی خیام در شهرستان نیشابور و آلودگی هوای پاک منطقه و آسیب جدی برای تنفس مردم شهرک امام رضا (علیه‌السلام).

- آقای حسن سلیمانی (کنگاور، صحنه، هرسین) به اتفاق مجمع نمایندگان استان کرمانشاه به وزیر نیرو درخصوص عدم همکاری با مجمع نمایندگان استان در عزل و نصب مدیران استانی.

- آقایان: شهاب نادری (پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی، روانسر و دهستانهای سرقلعه و جیگران) و سیدمهدی فرشادان (سنندج، دیواندره و کامیاران) به وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات درخصوص آنتن‌دهی تلفن همراه منطقه اورامانات و سنندج و روستاهای حوزه انتخابیه.

- آقای سیدتقی کبیری (خوی و چابپاره) به وزیر آموزش و پرورش درخصوص بلا تکلیفی آموزش‌دهندگان نهضت سوادآموزی و نیروهای شرکتی آموزش و پرورش.

- خانم زهرا سعیدی مبارکه (مبارکه) و آقای سیدحسن حسینی شاهرودی (شاهرود، میامی و بسطام) به وزیر اقتصاد درخصوص تسریع در تعیین تکلیف وضعیت سپرده‌گذاران مؤسسه مالی - اعتباری ثامن الحجج، پدیده و میزان.

- آقای عبدالله حاتمیان (درگز) به وزیر نیرو درخصوص اینکه ضمن تقدیر از احداث سد درونگر متأسفانه این سد کمتر از یک‌پنجم ظرفیت آبگیری می‌شود و دلیل آن انتقال آب به محل سد با لوله است در حالیکه اگر با کانال بود مانع هدر رفت سیلاب‌ها می‌گردید.

- خانم زهرا سعیدی مبارکه (مبارکه) و آقایان: رحیم زارع (آباده، بوانات و خرمبید)، سیدحسن حسینی شاهرودی (شاهرود، میامی و بسطام) و

محمد مهدی برومند (مرودشت، پاسارگاد و ارسنجان) به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص علت عدم پرداخت بهای گندم به کشاورزان زحمتکش.

- آقای محمد خدابخشی (الیگودرز) به وزیر نیرو در خصوص علت عدم جبران خسارات وارده به مردم الیگودرز در اجرای پروژه قمرود چیست؟

- مجمع نمایندگان استان همدان آقایان: حسن بهرام‌نیا (نهاوند)، محمدعلی پورمختار (بهار و کبودرآهنگ)، حسن لطفی (رزن)، امیر خجسته (همدان و فامنین)، اکبر رنجبرزاده (اسدآباد)، حمیدرضا حاجی‌بابایی (همدان و فامنین)، محمد کاظمی (ملایر)، محمد مهدی مفتاح (تویسرکان) و احد آزادی‌خواه (ملایر) به رئیس‌جمهور محترم در خصوص عدم پرداخت پول گندم کشاورزان در کشور به بحران تبدیل شده است، چرا چاره‌اندیشی نمی‌کنید؟ به مردم ظلم می‌شود به علت عدم تمکن مالی برق، گاز و روستاییان را قطع می‌کنید در حالی که مطالبات آنها را پرداخت نمی‌کنید، مردم استان همدان در انتظار دریافت مطالبات خود هستند.

- آقایان: امیر خجسته (همدان و فامنین) و حسن لطفی (رزن) به رئیس‌جمهور محترم در خصوص چرا (۲۶) مرداد روز آزادگان فراموش شده است؟ آیا بنیاد شهید و دستگاه‌های فرهنگی بالاخص صدا و سیما با توجه به نقش‌آفرینی آزادگان عزیز این روز را فراموش کرده‌اند؟

- آقای همايون هاشمی (میاندوآب، شاهین دژ و تکاب) به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص تسريع در پرداخت خسارات کشاورزان و باغداران میاندوآب، شاهین دژ و تکاب. تسريع در تکميل و راه‌اندازی شبکه آبیاری گوگردچی. توضیح علت عدم پرداخت بهای گندم کشاورزان منطقه میاندوآب، شاهین دژ و تکاب.

نایب‌رئیس (پزشکیان) - اجازه بدهید نتیجه آراء انتخاب ناظر در هیأت نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت را خدمت شما عرض کنم. آراء اخذشده (۱۶۷) رأی: جناب آقای علیرضا رحیمی با (۹۸) رأی و جناب آقای محمد مهدی برومند با (۷۲) رأی به عنوان دو ناظر در هیأت نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت انتخاب شدند.

نتیجه آراء انتخاب ناظر در شورای راهبری دادرسی الکترونیکی، آراء اخذ شده (۱۴۷) رأی: جناب آقای یحیی کمالی‌پور با (۱۳۳) رأی به عنوان ناظر در شورای راهبری دادرسی الکترونیکی انتخاب شده‌اند.

اجازه بدهید، چند تا تذکر می‌خواهید بخوانید؟ چون دیگر وقت جلسه تمام شده است. (۵) دقیقه دیگر اشکال ندارد ولی دیگر بیشتر نه.

دبیر (رنجبرزاده) - خانمها: فاطمه ذوالقدر، فاطمه سعیدی، فریده اولادقباد، سیده فاطمه حسینی، طیبه سیاوشی‌شاه‌عنایتی، پروانه مافی، سهیلا جلودارزاده و پروانه سلحشوری (تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس) به وزیر ورزش و جوانان در خصوص ضرورت توجه ویژه برای تأمین امکانات ورزشی جهت بانوان و دختران در شهرری، اسلامشهر، پردیس و بومهن.

- آقای اقبال محمدیان (رامهرمز و رامشیر) به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص عدم پرداخت خسارت توسط صندوق بیمه محصولات کشاورزی

به کشاورزان عزیز رامهرمز و رامشیر و عدم پرداخت خسارت سیل به کشاورزان استان خوزستان در فروردین‌ماه ۹۵ و خواست کشاورزان رامهرمز و رامشیر.

- آقای سیدقاسم جاسمی (کرمانشاه) به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص عدم رضایت‌مندی بیماران و همراهان آنها در بیمارستان‌های کرمانشاه و همچنین به حاشیه بردن پزشکان متخصص و متعهد در سطح کلان.

- آقای محمدرضا پورابراهیمی‌داورانی (کرمان و راور) به وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در خصوص عدم رسیدگی مدیریت کارا جهت حل مشکلات شرکت زغال‌سنگ کرمان و تعطیلی معادن زغال سنگ کرمان و راور در صندوق بازنشستگی فولاد کشور.

- خانم هاجر چنارانی (نیشابور و فیروزه) به وزیر امور اقتصادی و دارایی در خصوص پیگیری جدی سهم (۱۳۵) هزار سهامدار پدیده با توجه به طولانی شدن رسیدگی به پرونده سهامداران و اعضا با توجه به دغدغه‌های فراوان مجموعه.

- تذکر مجمع نمایندگان استان همدان به رئیس‌جمهور محترم در خصوص اینکه دلیل افزایش بی‌رویه قیمت مواد غذایی و کالاهای اساسی چیست؟

- آقایان: نادر قاضی‌پور (ارومیه)، علیرضا محبوب (تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس) و اکبر رنجبرزاده (اسدآباد) به رئیس‌جمهور محترم در خصوص اینکه با توجه به اهمیت اقتصاد مقاومتی و موضوع حقوق‌های نجومی ضرورت دارد حضرت‌عالی شخصاً ریاست جلسات را به عهده بگیرید.

- آقایان: رضا انصاری (داراب و زرین‌دشت)، مسعود رضایی (شیراز)، داریوش اسمعیلی (سروستان، خرامه و کوار)، سیدعلاءالدین خادم (سپیدان)، رحیم زارع (آباد، بوانات و خرم‌بید)، محمد مهدی برومند (مرودشت، پاسارگاد و ارسنجان)، بهرام پارسایی و فرج‌الله رجبی (شیراز) به وزیر راه و شهرسازی در خصوص توزیع ناعادلانه منابع مالی بزرگراه شیراز - داراب - بندرعباس.

به رئیس‌جمهور محترم در خصوص عدم تخصیص منابع مورد نیاز صندوق بیمه محصولات کشاورزی به منظور پرداخت غرامت بیمه محصولات باغات به ویژه استان فارس.

به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص توزیع ناعادلانه غرامت بیمه محصولات کشاورزی زراعی و باغات و تضييع حقوق کشاورزان استان فارس.

- آقای جواد کریمی‌قدوسی (مشهد و کلات) به رئیس‌جمهور محترم در خصوص اینکه علت عدم حضور مؤثر در جلسات شوراهای دولت و واگذاری وظایف اصلی رئیس‌جمهور به معاون اول به بهانه پرداختن به مسائل انتخاباتی سال آینده چیست؟

- آقای سیدقاسم جاسمی (کرمانشاه) به وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در خصوص ضعف در مدیریت اجرایی، فنی و ستادی استان و عدم توجه به نظرات و پیشنهادات و درخواستهای منطقی، معقول و اولیه کارکنان و مردم شریف کرمانشاه.

- آقایان: جواد کریمی قدوسی (مشهد و کلات)، نصراله پژمانفر (مشهد و کلات)، حسن نوروزی (رباط کریم و بهارستان)، اکبر رنجبرزاده (اسدآباد)، نادر قاضی پور (ارومیه) و خانم هاجر چنارانی (نیشابور و فیروزه) به رئیس جمهور محترم در خصوص علت عدم حضور مؤثر در جلسات شوراهای دولت و واگذاری وظایف به معاون اول.

نایب رئیس (پزشکیان) - نتیجه آرای انتخاب ناظر در شورای مرکزی زکات: آرای اخذشده (۱۴۲) رأی، جناب آقای سیدناصر موسوی لارگانی به (۱۳۴) رأی به عنوان ناظر در شورای مرکزی زکات انتخاب شدند.

۱۹- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

نایب رئیس (پزشکیان) - من پایان جلسه را اعلام می کنم. جلسه بعدی ما ساعت (۸) روز یکشنبه مورخ ۹۵/۵/۳۱ دستور جلسه دستور هفتگی است که اعلام می شود.

(جلسه ساعت ۱۲:۲۰ پایان یافت)

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی اردشیر لاریجانی

- آقای همایون یوسفی (اهواز، باوی، حمیدیه و کارون) به وزیر نفت در خصوص به کارگیری و ادامه کار مدیران ناکارآمد و بازنشسته در حوزه وزارت نفت از جمله شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب.

- آقایان: رامین نورقلی پور (کردکوی، ترکمن، بندرگز و گمیشان)، مصطفی کواکبیان (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس)، شهرام کوسه غراوی (مینودشت، کلاله، مراوه تپه و گالیکش)، قرجه طیار (گنبد کاووس)، حشمت اله فلاحت پیشه (اسلام آباد غرب و دالاهو)، علی وقفچی (زنجان و طارم)، احمد مازنی (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس)، نبی هزارجریبی (گران و آق قلا) و محمدباست درازهی (سراوان، سیب، سوران و مهرستان) به وزیر امور خارجه در خصوص لزوم اتخاذ دیپلماسی فعال در راستای تسریع در انتقال و آزادی زندانیان ایرانی محبوس در زندانهای کشور ترکمنستان.

- آقای محمد قمی (پاکدشت) به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص رسیدگی به مسائل و مشکلات تولیدکنندگان مرغ و تخم مرغ.

- آقای احمد صفری (کرمانشاه) به وزیر صنعت، معدن و تجارت در خصوص تعطیلی اکثر شرکتهای صنعتی استان کرمانشاه و عدم (تشکیل) جلسه در خصوص رفع مشکل کارخانه داران.

۲۰- ضمیمه:

الف - فهرست مصوبات

عنوان	ثبت	کمیسیون اصلی	توضیحات
طرح اصلاح جدول قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی	۱۳۵	شوراها و امور داخلی کشور	متعاقب جلسه ۱۵ تصویب و به شورای نگهبان ارسال گردید.
طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات و ارجاع بند دوم آن به کمیسیون مربوطه	۴۵	شوراها و امور داخلی کشور	به دلیل ادامه رسیدگی متعاقب جلسه ۱۰ و ارجاع به کمیسیون مربوطه در آمار مصوبات ارسالی به شورای نگهبان تغییری ایجاد نمی‌نماید.

ب - فهرست طرح‌های اعلام وصول شده

عنوان	ثبت	کمیسیون اصلی	کمیسیون فرعی	امضا کنندگان
طرح الزام وزارت امور خارجه به توسعه دیپلماسی انقلابی کشور	۱۷۴	امنیت ملی و سیاست خارجی	اقتصادی	جلالی، بروجردی، زارع، عبدالرضا عزیزی، نقوی حسینی، شیران خراسانی، حمداله کریمی، افتخاری، رستمیان، ذوالنوری، دامادی، علیجانی، سیدفرید موسوی، عثمانی، حاتمیان، مسعود رضایی، سروش، ساعی، احمدی‌لاشکی، وقف‌چی، صفری، نیکزادی، لطیفی، سامری، شیویاری، بیگدلی، همایون هاشمی، گرمایی، منوچهر جمالی، سیدحسین افضلی، خاتمی، کرد، سیدحمزه امینی، وحدتی، ایران‌نژاد، اکبری (شیراز)، امیری خامکانی، طاهرخانی، علیرضا سلیمی، حضرت‌پور، یارمحمدی، فرهنگی، علیزاده، شیخ، حاجی بابایی، محمدی (تهران)، سیدامیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، مقصودی، یوسف‌نژاد، رنجبرزاده، کبیری، امیرآبادی‌فراهانی، شریف‌پور، نوری، شکری، اکبریان، محمد عزیزی، سیدمحسن علوی، قاضی‌پور، حسینعلی شهریاری، ظاهری، آشوری، فرشادان، احمد مرادی، رضیان، ادیانی، فیضی، بزرگر، خدابخشی، علی محمد مرادی، هزار جریبی، کاظم‌زاده، ترکی، حسینی کیا، علیرضاییگی، کعبی، تربتی‌نژاد، ابوترابی، مصری و همتی
طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده	۱۷۵	فرهنگی	آموزش، تحقیقات و فناوری، اجتماعی، اقتصادی، امنیت ملی و سیاست خارجی، برنامه و بودجه و محاسبات، بهداشت و درمان، شوراها و امور داخلی کشور، عمران و قضایی و حقوقی	استخراج امضاهاى طرح مزبور تحت بررسی است

ج - فهرست سؤالات اعلام وصول شده

عنوان	وزرای مورد سؤال	سؤال کنندگان
سؤال ملی درخصوص علت زیانده بودن بعضی از شرکت‌های زیرمجموعه شستا و سایر صندوق‌های بازنشستگی تابعه	علی ربیعی (تعاون، کار و رفاه اجتماعی)	نادر قاضی‌پور (ارومیه)
سؤال ملی درخصوص علت عدم ثبات مدیریتی در شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی شستا	علی ربیعی (تعاون، کار و رفاه اجتماعی)	بهروز نعمتی (تهران، شمیرانات، اسلامشهر، ری و پردیس) محمد دامادی (ساری و میاندرد)

عملکرد مجلس تا پایان جلسه بیست و یکم

الف - وضعیت طرح‌ها و لوایح

جمع کل اعلام وصولی‌ها ۱۷۵

طرح‌های نمایندگان ۷۹	طرح‌های شورای عالی استان‌ها -	لوایح ۹۶
----------------------	-------------------------------	----------

عنوان آخرین وضعیت	طرح نمایندگان	طرح شورای عالی استان‌ها	لایحه	جمع
مصوبات ارسالی به شورای نگهبان	۱	-	۲	۳
مصوبات ارسالی به مجمع تشخیص مصلحت نظام	-	-	-	-
مسکوت مانده	-	-	-	-
تحت بررسی در مجلس	۷۸	-	۹۲	۱۷۰
قوانین ابلاغی به دولت	-	-	۱	۱
مسترد شده	-	-	-	-
بایگانی شده	-	-	۱	۱
جمع کل	۷۹	-	۹۶	۱۷۵

ب - وضعیت سؤال‌ها، استیضاح‌ها و تحقیق و تفحص‌ها

اعلام وصولی‌ها

سؤال‌ها ۳	استیضاح‌ها -	تحقیق و تفحص‌ها -
-----------	--------------	-------------------

عنوان آخرین وضعیت	سؤال	استیضاح	تحقیق و تفحص
مسترد شده / رد شده	-	-	-
تحت بررسی	۳	-	-
طرح در جلسه علنی	-	-	-
جمع کل	۳	-	-